

Bilagor

Mål och budget

2020–2022

Innehåll

1. Resultatbudget 2020–2022.....	2
2. Balansbudget 2020–2022.....	4
3. Finansieringsbudget 2020–2022	5
4. Sammanställning kommunbidrag per nämnd	6
5. Investerings- och exploateringsbudget 2020–2022	12
6. Riktlinjer för God ekonomisk hushållning.....	19
7. Generella ägardirektiv till Telge AB och dess dotterbolag	28
8. Resultatbudget för bolagskoncernen 2020–2022, Affärsplaner	44
9. Styrdokument Södertälje kommun.....	51
10. Barn och elever per nämnd 2020	57
11. Taxor och avgifter 2020	60
11.1 VA-taxa.....	96
11.2 Avfallstaxa 2020.....	106

Resultatbudget 2020–2022

(Belopp i mnkr)	Budget 2019	M&B 2020	M&B 2021	M&B 2022
Från verksamheterna	-5 644	-5 829	-5 927	-6 140
Avskrivningar	-100	-110	-110	-110
Verksamhetens nettokostnader	-5 744	-5 939	-6 037	-6 250
Allmän kommunalskatt	3 986	4 141	4 261	4 428
Inkomstutjämnning	1 091	1 109	1 171	1 241
Kostnadsutjämnning	272	271	271	265
Regleringsbidrag/-avgift	43	102	120	104
Strukturbidrag	0	0	0	0
Kommunal fastighetsavgift	155	160	160	160
LSS-utjämnning	208	194	197	199
Slutreglering kommunalskatt föregående år	0	0	0	0
Slutreglering kommunalskatt innevarande år	0	-14	0	0
Välfärdsmiljard	51	25	0	0
Summa intäkter	5 806	5 988	6 180	6 397
Ränteintäkter	5	5	5	5
Räntekostnader	0	0	0	0
Överföring från Koncernbolaget	0	0	0	0
Utdelning från Koncernbolaget	0	7	0	0
Borgensavgifter/låneramsavgifter	46	48	49	49
Summa finansnetto	51	59	53	54
Resultat	113	109	196	201
Extraordinära poster	0	0	0	0
Årets resultat	113	109	196	201
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster	73	69	156	161
Andel av skatter och bidrag	1,3 %	1,1 %	2,5%	2,5%

SPECIFIKATION TILL POSTEN "FRÅN VERKSAMHETERNA" I RESULTATBUDGETEN

Nämnder (mnkr)	M&B 2020	M&B 2021	M&B 2022
Järna kommunalnämnd	-142	-144	-145
Hölö-Mörkö kommunalnämnd	-74	-75	-75
Vårdinge-Mölnbo kommunalnämnd	-34	-34	-35
Enhörna kommunalnämnd	-54	-55	-55
Omsorgsnämnd	-746	-753	-761
Socialnämnd	-770	-778	-786
Äldreomsorgsnämnd	-706	-713	-720
Överförmyndarnämnd	-10	-10	-10
Utbildningsnämnd	-2 384	-2 408	-2 432
Kultur- och fritidsnämnd	-219	-222	-224
Stadsbyggnadsnämnd	-22	-22	-22
Miljönämnd	-14	-14	-14
Teknisk nämnd	-101	-102	-103
KS/Kommunstyrelsens kontor	-283	-286	-289
KS/Politisk ledning	-78	-80	-80
Revision	-3	-3	-3
Summa nämnder	-5 641	-5 698	-5 755
Centrala poster			
Intäkter			
Statsbidrag maxtaxa förskola	21	21	22
Kvalitetssäkringsmedel	5	5	5
Exploateringsresultat	40	40	40
Schablonintäkter - ersättning för etableringsinsatser	36	23	20
Kostnader			
<i>Reservanslag volym- och pridförändringar, pedagogisk verksamhet och LSS</i>	-60	-80	-110
<i>Kompensation för ändrade lokaler och genomförda investeringar</i>			
2019 års lokalkomp. till nämndernas kommunbidrag	-26		
Anslag för lokalkompensation	-46	-130	-235
Anslag för kompensation kapitalkostnader för investeringar i kommunen	-25	-35	-35
Kompensation kapitalkostnad beläggning	-4	-4	-4
<i>Satsningar; särskild verksamhet</i>			
Bygdegårdar/folketshus	-0,3	-0,3	-0,3
Förstärkning biblioteken	-4	-4	0
Förstärkning fritidsgårdar	-4	-4	0
Framtidens äldreomsorg, arbetsvillkor	-8	-8	-8
Framtidens äldreomsorg, arbetsmetoder	-2	-2	-2
Projekt MatLust	0	-2	-2,5
<i>Satsningar; arbetsvillkor, kompetens och effektivitet</i>			
Digitalisering - för att klara framtidens välfärd	-7	0	0
Prioriterade yrkesgrupper	0	-8	-16
<i>Övrigt</i>			
Pensioner	-164	-177	-187
Ökade kostnader lokalvård (2019)	-33	-33	-33
KS oförutsedda	-5	-5	-5
Varutransport	-5	-5	-5
Riktlinjer arbetskläder	-3	-3	-3
Utveckling förvaltningsgemensamma system	-4	-4	-3
Summa centrala poster ink justeringar för effektiviseringar	-298	-339	-495
Summa nämnder och centrala poster	-5 939	-6 037	-6 250
Avgår: Avskrivningar	110	110	110
Summa "från verksamheterna"	-5 829	-5 927	-6 140

Balansbudget 2020–2022

(Belopp i mnkr)	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar	14,1	14,1	14,1
Materiella anläggningstillgångar			
Mark o byggnader,	1 799,1	2 039,5	2 233,0
Maskiner och inventarier	186,7	186,7	186,7
Leasingtillgångar	23,0	23,0	23,0
Bidrag statlig infrastruktur	14,5	13,7	12,8
Finansiella anläggningstillgångar	12 549,9	13 669,9	14 245,9
Summa anläggningstillgångar	14 587,3	15 946,9	16 715,5
Exploatering	209,4	209,4	209,4
Förråd	1,1	1,1	1,1
Fakturafordringar	38,2	38,2	38,2
Övriga fordringar	271,5	271,5	271,5
Likvida medel	267,7	267,7	267,7
Summa omsättningstillgångar	787,9	787,9	787,9
SUMMA TILLGÅNGAR	15 375,2	16 734,8	17 503,4
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Ingående eget kapital	4 390,1	4 499,1	4 695,1
Periodens resultat	109,0	196,0	201,0
Summa eget kapital	4 499,1	4 695,1	4 896,1
Årets resultat	109	196	201
Pensioner	530,8	604,5	678,9
Löneskatt	128,8	146,7	164,7
Övriga avsättningar	16,3	7,3	1,3
Summa avsättningar	659,6	751,2	843,6
Långfristiga lån	7 458,9	8 530,9	9 006,1
Långfristiga skulder	2,3	2,3	2,3
Långfristiga leasingskulder	14,5	14,5	14,5
Investeringsbidrag	75,8	75,8	75,8
Kortfristiga lån	1 851,2	1 851,2	1 851,2
Kortfristiga skulder	805,4	805,4	805,4
Kortfristiga leasingskulder	8,4	8,4	8,4
Summa skulder	10 216,5	11 288,5	11 763,7
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	15 375,2	16 734,8	17 503,4
Soliditet	29,3%	28,1%	28,0%

Finansieringsbudget 2020–2022

(Belopp i mnkr)	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
Årets verksamhet			
Årets resultat	109,0	196,0	201,0
Avskrivningar	110,0	110,0	110,0
Nettoreavinster	0,0	0,0	0,0
Upplösning statlig infrastruktur	0,9	0,8	0,9
Förändrad kapitalbindning	0,0	0,0	0,0
Förändring pensionsavsättningar inkl. löneskatt	74,5	91,6	92,4
Kassaflöde från verksamheten	294,4	398,4	404,3
Investeringar			
Investeringar materiella	-371,4	-350,4	-303,5
Investeringar immateriella			
Investeringar finansiella			
Försäljning av anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-371,4	-350,4	-303,5
Medelsbehov att finansiera	-77,0	48,0	100,8
Finansiering			
Förändring långfristiga fordringar	-982,0	-1120,0	-576,0
Extern upplåning	1059,0	1 072,0	475,2
Förändring av likvida medel	0,0	0,0	0,0

Sammanställning kommunbidrag per nämnd

Utgångsläget för beräkningen av nämndernas sammanlagda kommunbidrag år 2020 är Kommunfullmäktiges fastställda kommunbidrag för år 2019 i Mål och budget 2019–2021. Beslut om tilläggsanslag eller andra justeringar tagna i Kommunstyrelsen eller av stadsdirektören på delegation fram till september 2019 har beaktats.

Ett generellt effektiviseringskrav på totalt 21,5 mnkr, motsvarande 1 procent, har fördelats ut på nämnderna.

Kommunbidragen för pedagogisk verksamhet har förstärkts med 0,8 procent för att kompensera för ökade pris- och lönekostnader. Pedagogiska påsen för förskola, skolbarnomsorg och grundskola har ökat med 33,5 mnkr för demografiska förändringar. Intäktskravet för förskolan uppgår fortsättningsvis till 51,9 mnkr.

Utbildningsnämndens kommunbidrag innebär kompensation för att programpengen för gymnasieskolan ökas 1,0 procent. Kommunbidraget minskas samtidigt med 2,9 mnkr till följd av demografiska förändringar i gymnasieskolan.

LSS-verksamheten i omsorgsnämnden styrs av utfallet i LSS-utjämningsen. En ökning av kommunbidraget i denna del har gjorts med 2,9 procent.

Kommunbidraget för Äldreomsorgsnämnden medför ett generellt effektiviseringskrav motsvarande 1 procent för nämndens administration som skall omfördelas till utförarverksamheten. Utförarverksamheten som sådan omfattas inte av det generella effektiviseringskravet motsvarande 1 procent

Järna kommunaldelsnämnd	Belopp i tkr
Kommunbidrag 2019	137 164
Avgår till påsen för pedagogisk verksamhet	-94 145
Tilläggsanslag för ökade kapitaltjänstkostnader, S-dir 30/4, § 42	208
Delsumma 2020	44 521
Generellt effektiviseringskrav	-445
Resursfördelning till pedagogisk verksamhet (inkl. uppräknings)	98 363
Kommunbidrag 2020	142 439

- Den pedagogiska "påsen" och de särskilda anslagen har justerats för demografiska förändringar.
- Kommunbidraget för de pedagogiska verksamheterna och särskilda anslagen har förstärkts med 0,8 procent för pris- och löneökningar.
- Kommunbidraget medför ett generellt effektiviseringskrav motsvarande 1 procent för nämndens övriga verksamheter (ej pedagogisk verksamhet).

Hölö-Mörkö kommunalnämnd	Belopp i tkr
Kommunbidrag 2019	73 611
Avgår till påsen för pedagogisk verksamhet	-49 955
Tilläggsanslag för ökade lokalkostnader, S-dir 29/8 2018, § 92	6
Tilläggsanslag för ökade kapitaltjänstkostnader, S-dir 30/4, § 42	19
Delsumma 2020	23 681
Generellt effektiviseringskrav	-237
Resursfördelning till pedagogisk verksamhet (inkl. uppräknig)	50 452
Kommunbidrag 2020	73 896

- Den pedagogiska "påsen" och de särskilda anslagen har justerats för demografiska förändringar.
- Kommunbidraget för de pedagogiska verksamheterna och särskilda anslagen har förstärkts med 0,8 procent för pris- och löneökningar.
- Kommunbidraget medför ett generellt effektiviseringskrav motsvarande 1 procent för nämndens övriga verksamheter (ej pedagogisk verksamhet).

Vårdinge-Mölnbo kommunalnämnd	Belopp i tkr
Kommunbidrag 2019	34 806
Avgår till påsen för pedagogisk verksamhet	-22 061
Tilläggsanslag för ökade kapitaltjänstkostnader, S-dir 19/12 § 141	39
Tilläggsanslag för ökade kapitaltjänstkostnader, S-dir 30/4, § 42	157
Tilläggsanslag för ökade kapitaltjänstkostnader, S-dir 7/5, § 44	2
Delsumma 2020	12 944
Generellt effektiviseringskrav	-129
Resursfördelning till pedagogisk verksamhet (inkl. uppräknig)	21 198
Kommunbidrag 2020	34 012

- Den pedagogiska "påsen" och de särskilda anslagen har justerats för demografiska förändringar.
- Kommunbidraget för de pedagogiska verksamheterna och särskilda anslagen har förstärkts med 0,8 procent för pris- och löneökningar.
- Kommunbidraget medför ett generellt effektiviseringskrav motsvarande 1 procent för nämndens övriga verksamheter (ej pedagogisk verksamhet).

Enhörna kommunalnämnd	Belopp i tkr
Kommunbidrag 2019	54 260
Avgår till påsen för pedagogisk verksamhet	-40 123
Tilläggsanslag för ökade kapitaltjänstkostnader, S-dir 19/12 § 141	20
Tilläggsanslag för ökade kapitaltjänstkostnader, S-dir 30/4, § 42	15
Tilläggsanslag för ökade kapitaltjänstkostnader, S-dir 7/5, § 44	111
Delsumma 2020	14 283
Generellt effektiviseringskrav	-143
Resursfördelning till pedagogisk verksamhet (inkl. uppräknig)	40 200
Kommunbidrag 2020	54 340

- Den pedagogiska "påsen" och de särskilda anslagen har justerats för demografiska förändringar.
- Kommunbidraget för de pedagogiska verksamheterna och särskilda anslagen har förstärkts med 0,8 procent för pris- och löneökningar.
- Kommunbidraget medför ett generellt effektiviseringskrav motsvarande 1 procent för nämndens övriga verksamheter (ej pedagogisk verksamhet).

Omsorgsnämnden	Belopp i tkr
Kommunbidrag 2019	726 955
Avgår för ny fördelning v-het 48, LSS	-662 487
Fördelning medel prioriterade grupper, S-dir 30/1 2019 § 9	158
Överföring medel till Ksk för chefsrekryterare, S-dir 30/4, § 41	-280
Delsumma 2020	64 346
Generellt effektiviseringskrav	-643
Ny fördelning v-het 48, LSS	682 000
Kommunbidrag 2020	745 703

- Kommunbidraget medför ett generellt effektiviseringskrav motsvarande 1 procent för verksamheten exklusive LSS.
- Anslag för LSS bedöms främst öka till följd av ökade standardkostnader i LSS-utjämningen.

Socialnämnden	Belopp i tkr
Kommunbidrag 2019	790 086
Tilläggsanslag för ökade lokalkostnader, S-dir 17/12 2018, § 137	657
Tilläggsanslag för ökade kapitaltjänstkostnader, S-dir 19/12 § 141	26
Fördelning medel prioriterade grupper, S-dir 30/1 2019 § 9	1 735
Överföring av medel avseende vuxenutbildning och anordnande av feriepraktik, KF 8/4, § 37	-20 200
Överföring medel till Ksk för chefsrekryterare, S-dir 30/4, § 41	-280
Tilläggsanslag för ökade kapitaltjänstkostnader, S-dir 30/4, § 42	45
Delsumma 2020	772 069
Ökat medel för fältassistenter	1 000
Generellt effektiviseringskrav	-7 721
Ny familjecentral (halvårseffekt)	2 000
Anslag befintlig familjecentral	3 000
Kommunbidrag 2020	770 349

- Kommunbidraget medför ett generellt effektiviseringskrav motsvarande 1 procent.
- Kommunbidraget innebär utökning av medel för fältassistenter.
- Kommunbidraget innebär en utökning med 3 mnkr för att finansiera befintlig familjecentral.

Äldreomsorgsnämnden	Belopp i tkr
Kommunbidrag 2019	698 836
Tilläggsanslag för ökade lokalkostnader, S-dir 29/8 2018, § 92	441
Tilläggsanslag för ökade lokalkostnader, S-dir 17/12 2018, § 137	4 137
Tilläggsanslag för ökade kapitaltjänstkostnader, S-dir 19/12 § 141	558
Fördelning medel prioriterade grupper, S-dir 30/1 2019 § 9	507
Överföring medel till Ksk för chefsrekryterare, S-dir 30/4, § 41	-280
Tilläggsanslag för ökade lokalkostnader, S-dir 24/6 2019, § 60	1 380
Tilläggsanslag för ökade kapitalkostnader, S-dir 23/8 2019, § 71	71
Delsumma 2020	705 650
Generellt effektiviseringskrav	0
Generellt effektiviseringskrav 1% administration	-479
Förstärkning verksamhet	479
Kommunbidrag 2020	705 650

- Kommunbidraget medför ett generellt effektiviseringskrav motsvarande 1 procent för nämndens administration som skall omfördelas till utförarverksamheten. Utförarverksamheten omfattas inte av ett generellt effektiviseringskrav motsvarande 1 procent.

Överförmyndarnämnden		Belopp i tkr
Kommunbidrag 2019		10 121
Generell förstärkning kommunbidrag		0
Generellt effektiviseringskrav		-101
Kommunbidrag 2020		10 019

- Kommunbidraget medför ett generellt effektiviseringskrav motsvarande 1 procent.

Utbildningsnämnden		Belopp i tkr
Kommunbidrag 2019		2 307 271
Avgår till påsen för pedagogisk verksamhet		-930 633
Avgår till påsen för pedagogisk verksamhet (kommungem)		-441 013
Intäktskrav barnomsorgsavgifter		51 933
Avgår: Anslag för modersmål		-37 217
Avgår: Anslag för gymnasieskolan		-373 531
Avgår: Anslag för grundsärskolan		-45 806
Avgår: Anslag för gymnasiesärskolan		-24 682
Avgår: Anslag för lokaler andra huvudmän		-48 207
Tilläggsanslag för ökade lokalkostnader, S-dir 29/8 2018, § 92		17 441
Tilläggsanslag för ökade lokalkostnader, S-dir 17/12 2018, § 137		925
Tilläggsanslag för ökade kapitaltjänstkostnader, S-dir 19/12 § 141		1 209
Överföring av medel avseende vuxenutbildning och anordnande av feriepraktik, KF 8/4, § 37		20 200
Tilläggsanslag för ökade kapitaltjänstkostnader, S-dir 30/4, § 42		408
Rättelse av §92 lokalkostnader 2019		-11 100
Delsumma 2020		487 199
Generellt effektiviseringskrav administration		-4 872
Anslag för modersmål		37 853
Anslag för gymnasieskolan		369 301
Anslag för grundsärskolan		46 215
Anslag för gymnasiesärskolan		29 886
Anslag för lokaler andra huvudmän		51 511
Resursfördelning till pedagogisk verksamhet		992 994
Resursfördelning till kommungemensam pedagogisk verksamhet		425 939
Intäktskrav barnomsorgsavgifter		-51 933
Kommunbidrag 2020		2 384 093

- Den pedagogiska "påsen" och de särskilda anslagen har justerats för demografiska förändringar.
- Kommunbidraget för de pedagogiska verksamheterna och särskilda anslagen har förstärkts med 0,8 procent för pris- och löneökningar.
- Intäktskravet för barnomsorgsavgifter är oförändrat.
- Kommunbidraget medför ett generellt effektiviseringskrav motsvarande 1 procent för nämndens övriga verksamheter (ej pedagogisk verksamhet).

Kultur- och fritidsnämnden	Belopp i tkr
Kommunbidrag 2019	218 186
Avgår medel tillfällig förstärkning föreningsbidrag 2019	-2 000
Avgår medel tillfällig förstärkning Tjejhuset 2019	-650
Tilläggsanslag för ökade kapitaltjänstkostnader, S-dir 19/12 § 141	435
Överföring av utredare från Ksk till Kultur och fritid, S-dir 21/12, § 16	441
Tilläggsanslag för ökade lokalkostnader, S-dir 22/5 2019, § 50	4 462
Delsumma 2020	220 874
Förstärkning bidrag till Tjejhuset 2020	650
Generellt effektiviseringskrav	-2 209
Kommunbidrag 2020	219 315

- Kommunbidraget medför ett generellt effektiviseringskrav motsvarande 1 procent.
- Kommunbidraget medför ett bidrag till Tjejhuset under 2020.

Stadsbyggnadsnämnden	Belopp i tkr
Kommunbidrag 2019	19 000
Fördelning medel prioriterade grupper, S-dir 30/1 2019 § 9	13
Delsumma 2020	19 013
Riktad ersättning för förstudier/strukturplanekostnader	3 000
Generellt effektiviseringskrav	-190
Kommunbidrag 2020	21 823

- Kommunbidraget medför ett generellt effektiviseringskrav motsvarande 1 procent.
- Kommunbidraget medför en riktad ersättning för förstudier/strukturplanekostnader.

Miljönämnden	Belopp i tkr
Kommunbidrag 2019	13 834
Delsumma 2020	13 834
Generellt effektiviseringskrav	-138
Kommunbidrag 2020	13 696

- Kommunbidraget medför ett generellt effektiviseringskrav motsvarande 1 procent.

Tekniska nämnden	Belopp i tkr
Kommunbidrag 2019	98 224
Tilläggsanslag för ökade kapitaltjänstkostnader, S-dir 19/12 § 141	1 088
Fördelning medel prioriterade grupper, S-dir 30/1 2019 § 9	287
Tilläggsanslag för ökade kapitaltjänstkostnader, S-dir 30/4, § 42	2 014
Tilläggsanslag för ökade kapitalkostnader S-dir 23/9 2019 §76	98
Delsumma 2020	101 711
Generellt effektiviseringskrav	-1 017
Kommunbidrag 2020	100 694

- Kommunbidraget medför ett generellt effektiviseringskrav motsvarande 1 procent.

KS/kommunstyrelsens kontor	Belopp i tkr
Kommunbidrag 2019	287 795
Avgår medel Kanalåret	-3 500
Tilläggsanslag för ökade lokalkostnader, S-dir 29/8 2018, § 92	365
Överföring av utredare från Ksk till Kultur och fritid, S-dir 21/12, § 16	-441
Överföring medel till Ksk för chefsrekryterare, S-dir 30/4, § 41	840
Tilläggsanslag för ökade kapitaltjänstkostnader, S-dir 30/4, § 42	4 491
Tilläggsanslag för ökade lokalkostnader S-dir 23/5 2019 § 53	400
Utökat bidrag till Södertälje Science Park AB, KS 24/5 § 97	500
Delsumma 2020	290 450
Bidrag till Näringslivsarbetet	200
Ökat bidrag till KTH	500
Riktat effektiviseringskrav	-5 000
Generellt effektiviseringskrav	-2 905
Kommunbidrag 2020	283 246

- Kommunbidraget medför ett generellt effektiviseringskrav motsvarande 1 procent.
- Kommunbidraget medför även ett riktat effektiviseringskrav på 5 mnkr.
- Kommunbidraget medför ett bidrag till Näringslivsarbetet.
- Kommunbidraget medför ett ökat bidrag till samarbetet med KTH.

KS/politisk ledning	Belopp i tkr
Kommunbidrag 2019	78 746
Avgår: anslag för Södertörns Brandförsvarsförbund 2019	-46 202
Avgår: anslag för val EU-parlamentet 2019	-2 000
Delsumma 2020	30 544
Anslag till KPR (Kommunala Pensionärsrådet)	60
Förstärka klimatarbetet (HU)	500
Generellt effektiviseringskrav	-305
Södertörns Brandförsvarsförbund 2020	47 588
Kommunbidrag 2020	78 282

- Kommunbidrag har minskats då inga val hålls under 2020.
- Kommunbidraget medför ett generellt effektiviseringskrav motsvarande 1 procent.
- Kommunbidraget medför ett anslag till KPR (Kommunala Pensionärsrådet).
- Kommunbidraget medför ett anslag till att förstärka klimatarbetet.
- Medlemsavgift till Södertörns Brandförsvarsförbund har räknats upp 3 procent (uppräknings för 2020 ännu ej fastställd).

Revisionen	Belopp i tkr
Kommunbidrag 2019	3 200
Uppräkning	0
Kommunbidrag 2020	3 200

- Ingen förändring av kommunbidrag.

Investerings- och exploateringsbudget 2020–2022

Södertälje kommunkoncern

1. Sammanställning total investeringsram	13
1.1 Investeringar i den skattefinansierade verksamheten.....	13
1.2 Investeringar i bolagen	13
1.3 Exploateringsbudget.....	14
1.4 Låne- och borgensram.....	14
2. Investeringsbudget 2020–2022	15
2.1 Investeringsbudget för kommunkoncernen	15
2.2 Budget KS/KF investeringar (per nämnd).....	15
2.3 Budget Nämndsinvesteringar (per nämnd).....	15
2.4 Projekt som bygger ram för KS/KF investeringar	16
2.5 Projekt som bygger ram för verksamhetslokaler.....	18

1. Sammanställning total investeringsram

Nedan följer den totala investeringsramen för kommunkoncernen inklusive reinvesteringar. Investeringsprocessen är en gemensam process för kommunkoncernen och utgår från det kassaflöde kommunen och bolagskoncernen tillsammans genererar. För perioden uppgår reinvesteringar till cirka 2 189 mnkr av det totala utrymmet på cirka 6 476 mnkr.

1.1. Investeringar i den skattefinansierade verksamheten

De totala investeringarna under hela budgetperioden avseende kommunens verksamhet uppgår till cirka 2 330 mnkr varav lokalinvesteringar hos Telge Fastigheter är 1 305 mnkr kronor. I budgeten för perioden har en reserv för lokalinvesteringar kunnat säkras. Reserven är tänkt att årligen skapa en buffert som löpande kan fördelas genom beslut av kommunstyrelsen vid förändringar av projekt eller omfördelning av medel inom budgetens godkända projekt. Nyttkomna behov kan finansieras via reserven under budgetåret genom beslut av kommunfullmäktige, företrädesvis i samband med delårsboksluten.

Den pedagogiska verksamheten har fortsatt de största sammantagna investeringsbehoven följt av Tekniska nämnden och dess verksamheter. Bland de större projekten ligger flera investeringar i verksamhetslokaler så som förskoleverksamhet, kvarteret Braxen 2 (före detta Mariekällskolan), Östertälje och i Glasberga, den senare som ersättning för en tillfällig förskola i samma område. Inom kultur- och fritidsområdet ligger bland annat byggnation av en fritidsgård i Bårsta samt en ny fotbollshall. Den största delen av kommunstyrelsens ram är reservmedel och reinvesteringar i verksamhetslokaler. Kommunstyrelsen har en förstärkt ram för att möta behovet av stora IT-investeringar. Vidare går en stor del av investeringsutrymmet under budgetperioden till att utveckla stadskärnan, till underhåll av broar, till fritidsanläggningar samt skolgårdar. Kommunen har fortsatt en ambition att förvärva Saltskogs gård och göra de nödvändiga investeringar som krävs för att rädda den kulturhistoriskt viktiga miljön.

Sammanlagt uppgår nämndsinvesteringarna till 258 mnkr under budgetperioden och ska främst användas för reinvesteringar. Denna delbudget får ett utökat utrymme i årets budget med anledning av den nya investeringsprocess som kommunfullmäktige antagit där en prioriteringsordning för äskanden fastslagits och där värdesäkrande investeringar får företräde.

1.2. Investeringar i bolagen

Telgekoncernens investeringsbehov utgår ifrån bolagens affärsplaner för perioden 2020–2022 och uppgår till 5 451 mnkr. Denna investeringsnivå ska ses som bolagens tolkning av ägardirektiv, samt de beställningar som gjorts av kommunen av verksamhetslokaler, samt en tolkning av samhällsbyggnadskontorets plan för utbyggnad av Södertälje. Den nya investeringsprocessen har använts för prioritering utifrån den gemensamma budgetram som fastslagits för kommunkoncernen och sätter sina begränsningar i att den externa skulden inte ska öka snabbare än befolkningsökningen.

1.3. Exploateringsbudget

Exploateringsprojekt (tkr)	År 2020	År 2021	År 2022
Exploateringsresultat	40 000	40 000	40 000
Investering	30 000	30 000	30 000
Almnäs			
Exploateringsresultat	50 000	10 000	20 000
Investering	40 000	10 000	20 000
Investeringsbidrag	2 000	6 000	10 000
Summa	162 000	96 000	120 000

I exploateringsbudgeten 2020–2022 ingår ett 75-tal områden där kommunen äger mark som bereds för att säljas för bostadsbyggande eller arbetsområden. Exploateringsverksamhetens resultat ingår i kommunens resultatbudget och är summan av flera projekt som bedöms säljas under året. Resultatet anges till 40 mnkr varje år till och med 2024 och från 2020 bedöms försäljningarna i Almnäs påbörjas och förbättra resultatet.

I exploateringsbudgeten anges varje projekt med utgifter och inkomster som är intressant ur likviditetssynpunkt men som inte visar kostnader och intäkter som i en vanlig driftbudget. Istället syns det färdiga projektets resultat under kolumnen "projektkalkyl". Där specificeras också varje projekts kostnader och intäkter under hela genomförandeperioden och innehåller exempelvis utredningar, detaljplaner och investeringar i infrastruktur men också intäkter när marken/tomtarna säljs. I försäljningspriset inkluderas vanligen kommunens nedlagda kostnader för utbyggnad av gator, parker, naturområden med mera inom det exploaterade området.

Det samlade resultatet är en erfarenhetsmässig bedömning, inte summan av de projekt som specificeras i exploateringsbudgeten. Det är många faktorer som påverkar arbetets gång och projekten är beroende av kommunens prioriteringar, konjunkturen, räntan och efterfrågan men också av överlagade detaljplaner, arkeologiska fynd och förorenad mark. Under förutsättning att kommunfullmäktige godkänner alla föreslagna projekt kan arbetet fortskrida där projekten inte innehåller några större komplikationer och där efterfrågan på mark finns.

Under de senaste 20 åren har exploateringsverksamheten visat ett positivt resultat som till stor del förklaras av att investeringar i exempelvis gator och parker har påverkat driftbudgeten negativt snarare än exploateringsintäkterna positivt. Om investeringarna istället direktavskrivs kan resultatet uppskattningsvis halveras under den budgeterade perioden 2020–2022 ovan.

Sedan 2014 har exploateringsverksamheten och Tekniska nämnden en gemensam investeringsram från kommunfullmäktige. För åren 2020–2022 föreslås en budget för exploateringsinvesteringar på 30 mnkr per år, exklusive Almnäs.

Kostnader/investeringar för ökade behov av kommunal service som blir konsekvensen av att bygga ut ett nytt exploateringsområde tillkommer men tas inte i beaktande här.

1.4. Låne- och borgensram

Kommunen får vid varje tidpunkt under 2020, ha utestående lån och borgen till ett nominellt värde av högst 13 900 mnkr, varav 13 448,2 mnkr fördelas enligt nedan. Bolagen ska finansiera sig genom kommunens internbank. För att uppnå konkurrensneutral ränta på upplåningen från internbanken, erlägger respektive bolag i bolagskoncernen en marknadsmässig borgens- och låneramsavgift på summan av nyttjade lån och borgen.

Kommunkoncernen (mnkr)	Ram 2020
Syvab	489,2
Söderenergi AB	1 218
Täljehallen AB	29
övrig kommunal borgen	12
SKF- koncernen	11 700
-varav verksamhetslokaler	5 100
-varav bostadsbolagen	3 100
-varav övriga SKF koncernen	3 500
Total	13 448,2

2. Investeringsbudget 2020–2022

2.1. Investeringsbudget för kommunkoncernen

TOTAL INVESTERINGSBUDGET KOMMUNKONCERNEN

Kommunkoncernen (tkr)	År 2020	År 2021	År 2022
Telge AB Moderbolag	2 000	2 000	2 000
Telge Bostäder	511 600	533 200	416 600
Telge Hovsjö	37 500	65 500	60 800
Telge Fastigheter, kommersiella lokaler	82 000	252 000	378 500
Telge Fastigheter, verksamhetslokaler	398 000	496 800	409 900
Telge Nät	590 500	504 300	425 400
Telge Återvinning	43 500	39 000	21 200
Telge Energi			
Södertälje Hamn	77 300	54 000	32 400
Telge Hamn			
Tom Tits	4 000	7 000	4 000
Summa bolagskoncernen	1 746 400	1 953 800	1 750 800
Förvaltningen	371 409	350 369	303 525
Summa kommunkoncernen	2 117 809	2 304 169	2 054 325

2.2. Budget KS/KF investeringar (per nämnd)

KS/KF-investeringar (tkr)	År 2020	År 2021	År 2022
Centrala poster	22 000	22 000	22 000
KDN Enhörna	500	500	500
KDN Hölö-Mörkö	4 500	500	500
KDN Järna	27 000	24 000	2 500
KDN Vårdinge-Mölnbo	500	1 150	500
Kommunstyrelsen	16 844	7 099	17 875
Kultur- och fritidsnämnden	7 000	8 500	3 500
Miljönämnden	1 000	1 000	1 000
Omsorgsnämnden	1 000	1 000	500
Socialnämnden	2 750	400	400
Tekniska nämnden	166 000	147 500	142 000
Utbildningsnämnden	5 000	8 000	3 000
Äldreomsorgsnämnden	1 870		5 500
Totalsumma	255 964	221 649	199 775

Se tabell 2.1.3 för en fördelning av de projekt som bygger ramen för KS/KF investeringar.

2.3. Budget Nämndinvesteringar (per nämnd)

Nämndsinvesteringar (tkr)	År 2020	År 2021	År 2022
KDN Järna	1 100	800	800
Kommunstyrelsen	6 675	22 000	12 500
Kultur- och fritidsnämnden	5 000	5 000	5 000
Omsorgsnämnden	1 250	500	500
Socialnämnden	1 700	1 700	1 500
Stadsbyggnadsnämnden	600	600	600
Tekniska nämnden	62 850	61 850	46 850
Utbildningsnämnden	6 270	6 270	6 000
Totalsumma	85 445	98 720	73 750

2.4. Projekt som bygger ram för KS/KF

KS/KF-investeringar (tkr)	År 2020	År 2021	År 2022
KDN Enhörna			
Beläggning	X	X	X
KDN Hölö-Mörkö			
Beläggning	X	X	X
Hölö bibliotek ny egen entré	X		
Upprustning Hölö IP	X		
KDN Järna			
Beläggning	X	X	X
Cykelgarage Järna	X		
GC-vägar	X		
Gestaltning Järna C	X		
Järna ishall	X	X	
Moraån	X		
Parkeringsöversyn och trafikreglering	X	X	
KDN Vårdinge-Mölnbo			
Beläggning	X	X	X
Mölnbo idrottshall inventarier		X	
Kommunstyrelsen			
100 nya PC, volymtillväxt	X	X	X
Digitalisering forts.	X	X	X
Halvt plattformsbbyte			X
Kameraövervakning	X		
Nyinvesteringar Stadshuset	X		
Centrala system	X		
Nätutrustning utbyggnad av lokaler	X	X	X
Utbyggnad och förtätning av trådlösa nätverk	X	X	X
Verksamhetsanpassning av stadshuset	X	X	X
Miljönämnden			
Åtgärder enligt vattenplanen	X	X	X
Omsorgsnämnden			
Inventarier för nyöppnad LSS bostad 2021		X	
Inventarier för nyöppnad LSS bostad 2022			X
Miljönären	X		
Socialnämnden			
Familjecentral	X		
Miljönären	X		
Nytt mötes-/behandlingsrum	X		
Verksamhetsanpassning kök	X	X	X
Ökade lokalbehov	X		

Fortsättning på nästa sida »

KS/KF-investeringar (tkr)	År 2020	År 2021	År 2022
Tekniska nämnden			
Belysning (trygghet)	X	X	X
Beläggning	X	X	X
Cirkulationsplatser	X	X	X
Cykelgarage Östertälje	X		
Ekosystemtjänster i stadsmiljön	X	X	X
Farstanäs camping, Nästappa VA	X	X	
Mötesplatser	X	X	X
Ny uppställningsplats för båtar i Östertälje	X		
Odlingsstrategi	X	X	X
Parkeringsöversyn och trafikreglering i ytterområdena	X	X	
Södertälje City i Samverkan	X	X	X
Trygghet, trafiksäkerhet och miljö	X	X	X
Åtgärder enligt VA-planen	X	X	X
Utbildningsnämnden			
Inventarier Braxen 2	X	X	
Inventarier Glasberga förskola II			X
Inventarier Ronna förskoleområde		X	
Inventarier storkök och matsal		X	
Inventarier Östertälje förskola		X	X
Äldreomsorgsnämnden			
Byte Hemtjänstlokal Fornhöjden	X		
Byte Hemtjänstlokal Geneta	X		
Lokalkonsekvens av nytt regelverk kring arbetskläder	X		
Miljönären	X		
Nytt Äldreboende 2022/2023			X
Kultur- och fritidsnämnden			
Bokbuss		X	
Flexibel mötesplats/båtar Ung fritid	X		
Inventarier bibliotek	X		
Inventarier Ung fritid	X		
Miljönären	X		
Spontanidrott	X	X	X
Centrala poster			
GC-vägar enligt GC-planen	X	X	X
Trygghet, trafiksäkerhet och miljö i kommundelarna	X	X	X
Totalsumma	255 964	221 649	199 775

2.5. Projekt som bygger ram för verksamhetslokaler

Verksamhetslokaler	År 2020	År 2021	År 2022
KDN Enhörna			
Skola högstadium och idrottshall		X	X
KDN Hölö-Mörkö			
Hölö bibliotek ny egen entré	X		
KDN Järna			
Järna kulturnav	X	X	X
KDN Vårdinge-Mölnbo			
Mölnbo idrottshall	X	X	
Kommunstyrelsen			
Underhåll arenor	X	X	X
Underhåll verksamhetslokaler	X	X	X
Omsorgsnämnden			
Gruppbostad LSS, 6 platser - 2022	X	X	X
Gruppbostad LSS, 6 platser - 2023		X	X
Gruppbostad LSS, 6 platser med aktivitetslokal - 2021	X	X	
Utbildningsnämnden			
Förskola Östertälje (bredvid Igelsta gård)	X	X	X
Förskolor Ronna förskoleområde, översyn och åtgärd	X	X	
Grundskola, förskola, resurscentrum och ReMida i kv Braxen 2	X	X	
Kök och matsal	X	X	
Solhem förskola (tid Glasberga II]	X	X	X
Äldreomsorgsnämnden			
Nytt Äldreboende 2023			X
Trygghetsboende		X	X
Kultur- och fritidsnämnden			
El Sistema utvidgning	X		
Fotbollshall Västergård	X	X	
Fritidsgård Bårsta	X	X	
Saltskogs gård		X	X
Gamla flickskolan Orionkullen		X	X
Torekällberget Ökad tillgänglighet	X	X	
Centrala poster			
Reserv lokaler	X	X	X
Totalsumma	428 024	526 892	439 900

Riktlinjer för God ekonomisk hushållning

1. Sammanfattning	20
2. Bakgrund	20
3. Nuläge	21
3.1 Principen om god ekonomisk hushållning och balanskravet.....	21
3.2 Finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten i Södertälje	21
3.3 Södertäljes förutsättningar.....	22
3.4 Finansiella inriktningar för god ekonomisk hushållning.....	22
4. Resultatutjämningsreserver	24
4.1 Resultatutjämningsreserv (RUR).....	24
4.2 Lagens syfte med RUR.....	24
4.3 Lokalt syfte med RUR.....	24
4.4 Lokala riktlinjer för reservering till RUR.....	25
4.4.1 Kommunallagens krav	25
4.4.2 Lokal tillämpning	25
4.4.3 Lokala riktlinjer för disponering av RUR	25
4.4.4 Budget och tillämpning av RUR under löpande år.....	26
4.4.5 Införande av RUR och övergångsbestämmelser	27

1. Sammanfattning

Med anledning av förändringar i kommunallagen och införandet av ett kommunprogram i Södertälje redovisas i denna del förslag till riktlinjer för kommunens finansiella delar av god ekonomisk hushållning samt riktlinjer för resultatutjämningsreserv (RUR).

Förvaltningens förslag innebär att kommunfullmäktige föreslås besluta om ett antal långsiktiga inriktningar för kommunens ekonomiska utveckling i syfte att säkerställa god ekonomisk hushållning. De långsiktiga inriktningarna bör vara stabila över tid och aktivt värderas i samband med ny mandatperiod och revidering av kommunprogram. Inriktningarna föreslås också ligga till grund för kommunens årliga budgetarbete där de ekonomiska målen och strategierna konkretiseras i det kortare perspektivet.

Riktlinjerna för god ekonomisk hushållning innehåller även förslag till tillämpning av RUR som kan användas för att utjämna de ekonomiska förutsättningarna för kommunen över en konjunkturcykel.

Följsamhet till såväl de långsiktiga riktlinjerna som de ekonomiska målen i det årliga budgetbeslutet föreslås utvärderas i samband med årsredovisningen.

2. Bakgrund

Den 1 januari 2013 ändrades kommunallagen (2017:725, kap 11) samt lagen om kommunal redovisning (1997:614 kap 4 och 5). Det främsta syftet med lagändringarna var att kommuner och landsting skulle få möjlighet att utjämna intäkter över tid och därigenom få bättre förutsättningar för att möta effekterna av konjunkturvariationer. De viktigaste förändringarna kan sammanfattas med följande punkter:

Kommunallagen

- Lagen anger nu att fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning.
- Om vissa angivna förutsättningar är uppfyllda får kommuner och landsting i balanskravsutredningen reservera och disponera medel till/från en RUR. Om RUR ska användas måste riktlinjerna för god ekonomisk hushållning även omfatta hanteringen av en sådan reserv.

Lagen om kommunal redovisning

- Att upprätta en balanskravsutredning i förvaltningsberättelsen blev obligatoriskt.
- Redan tidigare fanns ett krav på att förvaltningsberättelsen skulle innehålla en utvärdering av om målen för en god ekonomisk hushållning hade uppnåtts. Efter den 1 januari 2013 ska även den ekonomiska ställningen utvärderas i förvaltningsberättelsen.
- RUR synliggörs inte i resultaträkningen utan i den till bokföringen sidoordnade balanskravsutredningen. I balansräkningen specificeras RUR som en delpost av det egna kapitalet.

Det har under en längre tid funnits i regelverk för kommuner och landsting att hushålla med sina resurser och sträva efter att få ut så mycket som möjligt av varje satsad krona. Lagstiftningen har över tid haft varierande utformning. Två viktiga inslag är balanskravet och kraven om god ekonomisk hushållning.

Lagen om kommunal redovisning infördes år 1998, liksom balanskravet i kommunallagen. Balanskravet började gälla år 2000. Lagstiftningen om god ekonomisk hushållning förtydligades år 2005.

3. Nuläge

De huvudsakliga strukturerna och beståndsdelarna i nu gällande regelverk kan sammanfattas enligt följande:

3.1. Principen om god ekonomisk hushållning och balanskravet

”Kommuner och landsting ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer” enligt kommunallagens kap 11 § 1. I samma paragraf anges numera också att fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin i både ett kortare och ett längre perspektiv. Begreppet god ekonomisk hushållning syftar huvudsakligen till att säkerställa att varje generation bär sina egna kostnader. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion. På samma sätt bör inte dagens generation bära kostnader för kommande generationers behov. Normalt sett ska ekonomin visa på ett positivt resultat på en nivå som gör att förmögenheten inte urholkas av inflation eller för låg självfinansieringsgrad av investeringar. Målsättningen för nivåerna på exempelvis ekonomiskt resultat, skuldsättning och förmögenhet ska beslutas lokalt av varje kommun och landsting baserat på de egna specifika förutsättningarna. Generellt sett så har det utvecklats en allmän inriktning att resultatöverskottet för genomsnittskommunen bör ligga på omkring 2 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning, exklusive jämförelsestörande poster. Skillnaderna mellan enskilda kommuner med avseende på ekonomiskt utgångsläge och framtida förutsättningar är dock stor.

Balanskravet innebär att intäkterna varje år måste balansera kostnaderna. Blir resultatet negativt måste det regleras inom tre år. Fullmäktige får dock enligt kommunallagen besluta om att reglering av ett negativt balanskravsresultat inte ska göras om det finns synnerliga skäl. Vägledning till vad som ska betraktas som synnerliga skäl finns i lagens förarbeten som utgår från en relativt strikt bedömning.

3.2. Finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten i Södertälje

Enligt kommunallagen ska kommuner och landsting i samband med budgeten ange finansiella mål för ekonomin som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Målen ska följas upp i årsredovisning och i delårsbokslut. Revisorerna ska skriftligen göra en bedömning om resultaten i årsbokslut och delårsrapport är förenliga med beslutade finansiella mål.

I budgeten ska finnas en plan för verksamheten där mål och riktlinjer anges som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om målen och riktlinjerna har uppnåtts och följts.

För Södertälje kommun innebär god hushållning att verksamheten bedrivs effektivt, det vill säga den kommunala servicen ska infria kommuninvånarnas behov och förväntningar och dessutom bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt. För att erhålla en god hushållning förutsätts att ett systematiskt arbete sker efter den styrmodell med målstyrning och rambudget som fastställts av kommunfullmäktige och en förmåga att anpassa sig efter förändrade förutsättningar under året. Ekonomisk hushållning ska ses i två dimensioner; att hushålla i närtid och över tid, det vill säga att väga ekonomi mot verksamhet på kort sikt samt att väga verksamhetens behov nu mot verksamhetens behov på längre sikt.

Uppföljningen och utvärderingen utifrån perspektivet GEH utgår från tre delområden:

- Finansiella mål
- Kommunfullmäktiges verksamhetsmål
- Södertälje kommun som arbetsgivare

Varje delområde följs upp och utvärderas och en sammanvägning av delområden görs till en helhet av God ekonomisk hushållning. Detta PM omfattar bara delområdet för våra Finansiella mål.

3.3. Södertäljes förutsättningar

Som allmän utgångspunkt gäller att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Detta innebär att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat. Kommunen behöver därför säkerställa en resultatnivå som är långsiktigt hållbar för att kunna garantera en bibehållen servicenivå för kommande generationer utan att behöva uttaxera en högre skattenivå

Det är ett antal externa och interna förutsättningar som behöver vägas samman vid en bedömning av vad som kan betraktas som god ekonomisk hushållning i såväl det korta som det långa perspektivet. Varje kommun måste värdera och bedöma aspekterna för god ekonomisk hushållning baserat på dels de allmänna kommunala förutsättningarna, dels de egna specifika förutsättningarna.

Det är viktigt att grundläggande ekonomiska inriktningar fastställs som kan tjäna som långsiktiga mål att eftersträva samt att det sedan sker kontinuerliga analyser och bedömningar som kan ligga till grund för mer kortsiktiga konkretiseringar av de finansiella målsättningarna. För en kommun som Södertälje med konjunkturberoende, demografisk utveckling med ökat behov av kommunal service samt relativt hög arbetslöshet ställer krav på att ha tillräckliga marginaler i sin ekonomi för att kunna möta de växande behoven. Södertälje kommer att gynnas av långsiktiga inriktningar och planeringsförutsättningar för den framtida ekonomiska utvecklingen och som kan tjäna som riktmärken vid de vägval och prioriteringar som kommer att behöva göras över tid.

Inom kommunsverige har det blivit en etablerad praxis att räkna med att resultatet bör ligga på 2 procent av skatter och bidrag för en genomsnittskommun.

Södertälje är fortfarande en av de kommuner som har en hög kommunskuld per invånare och de kommunala bolagen är exponerade mot risken för högre räntor. Den kraftiga befolkningsökningen de senaste åren har medfört krav på investeringar i verksamhetslokaler och investeringar i infrastruktur m.m. För kommunen finns flera möjligheter till finansiering av expansionen: egenfinansiering genom ett tillräckligt stort kassaflöde med hjälp av högre resultat, lånefinansiering, försäljning av befintliga tillgångar, effektiviseringar, ökade hyror, taxor och avgifter samt höjning av skatten.

Det långsiktigt uthålliga är att kunna erhålla positiva resultat från den ordinarie verksamheten och inte vara beroende av intäkter av engångskaraktär. Skuldsättningen behöver bedömas i förhållande till framtida kapacitet att kunna möta de åtaganden den medför och en högre skuldsättning innebär således högre krav på ett stabilt och förutsägbart resultat.

Förvaltningen föreslår fem punkter i riktlinjerna och som kommunfullmäktige ska värdera i sitt årliga budgetarbete.

3.4. Finansiella inriktningar för god ekonomisk hushållning

1. Södertäljes genomsnittliga resultat över en rullande femårsperiod uppgår till lägst 2% av skatter och bidrag exklusive jämförelsestörande poster.
För Södertäljes del krävs stabila resultatnivåer över tid för att kunna hålla ordning och reda i ekonomin och möta riskerna med en högre räntenivå utifrån nuvarande nivå på låneskulder. Den långsiktiga stabiliteten säkerställs genom att öka soliditeten i kommunkoncernen vilket förutsätter goda resultat i såväl kommun som bolag.
Kommunernas ekonomi är konjunkturkänslig genom att skatteintäkterna i grunden bygger på sysselsättningen i landet. Södertäljes ekonomi är även konjunkturkänslig på kostnadssidan bland annat genom att den höga arbetslösheten i stor utsträckning påverkar våra kostnader för försörjningsstöd. Kommunen behöver därför ha tillräckliga marginaler i ekonomin för att möta de växande behoven.
2. Södertälje kan använda sig av resultatutjämningsreserv för att utjämna förändrade omvärldsförutsättningar på grund av framförallt konjunkturella svängningar (se avsnitt Resultatutjämningsreserv, RUR, sid 24).
3. Södertälje ska över tid säkerställa att investeringsvolymerna är förenliga med kommunens långsiktiga finansieringsförmåga. Det förutsätter en hög egenfinansieringsgrad.
I kommunen finns en stor tillgångsmassa vars värde är högre än skulderna. För att behålla tillgångarnas värde är det nödvändigt att säkerställa att underhåll och reinvesteringar kan finansieras genom kassaflödet. Investeringsnivåer och finansiering fastslås i Mål & budget.
4. Södertälje ska över tid bedriva utvecklingen inom ramen för god ekonomisk hushållning.
För Södertälje innebär det att utvecklingen ska utgå från de tre hållbarhetsperspektiven; socialt, ekologiskt och ekonomiskt perspektiv, för att säkerställa långsiktig hållbarhet.

5. Södertälje ska i samband med beslut om väsentliga långsiktiga åtaganden eller vid avyttring av egendom värdera de finansiella konsekvenserna för kommunens förmåga att upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Med långsiktiga åtaganden avses bland annat program, planer, strategier, ägardirektiv, avtal, ärenden som avser försäljning av mark och fastigheter, stadsutveckling, ny- och ombyggnation inkl. bostäder samt ny- och förändrad verksamhet.

Beredningsprocessen behöver vara utformad så att analys sker på både kort och lång sikt samt att avstämning sker att samtliga aktörer som är eller blir berörda även har deltagit i beredningsprocessen så att hänsyn tas till hela kommunkoncernen.

Konsekvens- och riskanalys bör innehålla följande perspektiv: ekonomiska-, sociala-, ekologiska- och verksamhetsmässiga konsekvenser samt övergripande kommunkoncernen.

Södertälje ska över tid värdera och säkerställa de finansiella åtaganden som är kopplade till ägandet av kommunens bolag. Telge-koncernen styrs ytterst av ägaren Södertälje kommun genom kommunfullmäktige. Kommunen äger bolaget Södertälje Kommuns Förvaltnings AB (SKF) som i sin tur äger Telge (i Södertälje) AB. Ägaren utövar ytterst sin styrning genom att besluta om bolagsordningen som talar om vad bolaget ska göra (uppdraget) och varför det ska skötas av ett kommunalt bolag (ändamålet) samt hur ägaren ska representeras genom utseende av styrelse samt att externa revisorer och lekmannarevisorer ska utses.

Ägaren styr mera detaljerat Telge-koncernen och respektive bolag i denna genom generella och specifika ägardirektiv. Dessa uppdateras vid behov och fastställs av kommunfullmäktige i samband med beslut om Mål och budget för kommande treårsperiod.

Därutöver styrs Telge-koncernen genom bolagens affärsplaner. Dessa tas fram varje år och innehåller ett långsiktigt strategiskt perspektiv på bolagens verksamhet. I fokus ligger utvecklingen de närmste tre åren, men beroende på långsiktigheten i vissa av bolagens affärer kan analysen behöva vara betydligt längre för att ge en helhetsbild av verksamheten.

Inför varje års affärsplanearbete sätts investeringsramar. Dessa ska definieras i den kommunkoncerngemensamma investeringsprocessen.

Borgen får endast lämnas av Södertälje kommun som gör en bedömning över huruvida det är lämpligt eller inte ur ett kreditriskperspektiv.

I samband med kommunfullmäktiges årliga budgetbeslut ska ovanstående långsiktiga inriktningar ligga till grund för de avvägningar som görs för den ekonomiska strategin för budgetperioden.

Analys av följsamheten till de långsiktiga inriktningarna för god ekonomisk hushållning och de ekonomiska mål och strategier som formuleras i kommunfullmäktiges årliga budgetbeslut sker inom ramen för den ordinarie budget- och uppföljningsprocessen.

4. Resultatutjämningsreserver

4.1. Resultatutjämningsreserv (RUR)

Enligt kommunallagen (2017:725, kap 11 § 14) ges kommuner möjlighet att reservera överskott till en resultatutjämningsreserv. Medel från resultatutjämningsreserven får användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

4.2. Lagens syfte med RUR

Syftet med lagstiftningen är att ge kommuner möjlighet att under vissa angivna förutsättningar reservera medel i RUR för att kunna täcka underskott vid ett senare tillfälle. På detta sätt ska kommuner kunna bygga upp reserver under goda tider för att senare kunna utnyttja reserven när skatteutvecklingen är svag. RUR är avsedd att utjämna normala svängningar i skatteunderlaget över en konjunkturcykel för att skapa större stabilitet för den kommunala verksamheten.

Med RUR kan kommunen vid en tillfällig intäktsdämpning undvika kortsiktiga neddragningar av verksamheter som eventuellt senare måste byggas upp igen. RUR får endast användas när skatteintäkterna minskar men får inte användas för att skjuta upp lösningen av en långsiktig obalans mellan kostnader och intäkter.

Om kommunen beslutar sig för att tillämpa reglerna om RUR måste fullmäktige, i riktlinjerna för god ekonomisk hushållning, ange hur reserven ska hanteras. Lagen anger ett antal minimiregler som ska vara uppfyllda för att man ska få göra en reservering, men därutöver finns ingen närmare precisering i lagen. Enligt författningskommentarerna bör riktlinjerna om reserveringen kopplas till resultatmål och ekonomisk ställning.

4.3. Lokalt syfte med RUR

Södertälje kommun har sedan balanskravets införande år 2000 kvittat över- och underskott mellan åren som redovisas som ackumulerat balanskravsresultat. Motivet har varit att garantera en långsiktigt jämn servicenivå till kommuninvånarna och att kunna styra verksamheten mer långsiktigt utan att behöva vidta kraftfulla åtgärder för ett enskilt år.

Syftet med att införa RUR bör vara att tydliggöra hur och när resultat får hanteras utanför balanskravets regler på återhämtning av negativa resultat inom en treårsperiod. Mer stringenta regler är till stöd för att långsiktigt styra och stärka kommunens ekonomi. Genom att kunna utjämna större svängningar i skatteintäkterna kan fokus läggas på att tidigt åtgärda kostnadsökningar som inte kommer att vara i paritet med den långsiktiga skatteutvecklingen.

Vid utformningen av kommunens riktlinjer för RUR måste kommunens ekonomiska situation vägas in. Väsentliga parametrar för tillämpningen av RUR är skuldsättning, fluktuationer i resultaten och behovet av att förstärka ekonomin.

4.4. Lokala riktlinjer för reservering till RUR

4.4.1 Kommunallagens krav

Lagen ställer upp ett antal minimikrav för reservering.

Reservering till en resultatutjämningsreserv får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger 1 procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämningsbidrag.

Om kommunen har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser, ska gränsen för när avsättningen får ske i stället uppgå till 2 procent av summan av ovan nämnda posterna.

Hur stor andel av resultatet som får sättas av till resultatutjämningsreserven bestäms alltså av kommunens eget kapital i räkenskaperna. Är det egna kapitalet negativt måste en större del av resultatet användas till att konsolidera ekonomin och får alltså inte användas i framtiden genom avsättning i RUR.

4.4.2. Lokal tillämpning

Södertälje kommun har ett positivt eget kapital även efter tillägg av ansvarsförbindelser för pensionsförpliktelser. Det egna kapitalet uppgick 2017 till 2 250 mnkr. Möjligheten är därför enligt lagen att sätta av resultat som överstiger 1 procent av skatter och utjämningsbidrag.

Hur stor del av möjlig avsättning kommer att behöva bedömas vid varje årsbokslut, då en avvägning behöver göras mellan hur stora framtida skattintäktsminskningar man bedömer och vilken ekonomisk konsolidering som behöver göras för att anpassa skuldsättningsgraden till en långsiktigt hållbar nivå.

Resultatet exklusive jämförelsestörande poster är det resultatmått som används i analyser och som föreslås användas i riktlinjerna för GEH. Därför föreslås även att man utgår från detta resultatmått vid reservering till RUR, då jämförelsestörande poster huvudsakligen är av engångskaraktär och lämpligen inte ska användas för kort- eller långsiktig finansiering av ordinarie verksamhet utan istället bidra med en ökad konsolidering av ekonomin. Det är även lämpligt att andra eventuella disponeringar av resultatet genom öronmärkning till särskilda ändamål minskar utrymmet för reservering till RUR.

Förslaget är att reserven får uppgå till maximalt 300 mnkr. Reservens är tänkt att utjämnas tillfälliga skatteintäktsminskningar för att minska behovet av kraftfulla nedskärningar i verksamheten på kort sikt och utifrån detta bedöms förslaget på reservens storlek vara på en tillräcklig nivå.

4.4.3. Lokala riktlinjer för disponering av RUR

Kommunallagen

I kommunallagen kap 11 § 14 framgår att "Medel från en resultatutjämningsreserv får användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel". Någon närmare precisering än så görs inte i lagen. Däremot anger förarbetena att de närmare kriterierna bör beslutas på lokal nivå.

Det är kommunen som kan bestämma när och hur disponering får göras. Men det är helt klart uttalat att disponering endast får göras för att utjämna intäkter. En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka negativa resultat, dvs. att utnyttjas så mycket som krävs för att balanskravsresultatet ska bli noll.

Lokal tillämpning

I propositionen till lagen har man använt sig av ett exempel som utgår från genomsnittliga underliggande skatteunderlaget i riket för att definiera hur en utjämningsbidrag kan ske. Många kommuner har använt sig av denna definition för att bestämma när dispositioner ur RUR får göras. En sådan metod tar dock inte hänsyn till lokala förutsättningar men beskriver på ett entydigt sätt konjunkturcykler och när lågkonjunktur råder i riket. Konjunkturer och arbetstillfällen varierar dock mellan landets kommuner och det skulle därför vara mest relevant att försöka definiera det lokala konjunkturläget. Då skatter och utjämningsbidrag till största delen finansierar den kommunala verksamheten vore det även intressant att använda ett utvidgat skattebegrepp som inkluderar även utjämningsbidragen. Båda dessa alternativ har testats, men inte funnits användbara. Ett utvidgat skattebegrepp medför en utökad komplexitet och som riskerar att mer ta fasta på kommunens kostnadsläge än på konjunktur.

Beräkningar av rikets genomsnittliga skatteunderlag beräknas av Sveriges kommuner och landsting (SKL) och där görs sådana justeringar för att få fram det underliggande skatteunderlaget. SKL presenterar dessa siffror inklusive prognoser framåt i sina cirkulär och är därmed lätta att följa.

Förslaget är därför att använda sig av rikets underliggande skatteunderlag för att definiera konjunkturcykler. Utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket jämförs med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Utnyttjandet av RUR får då ske om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. När man utgår från rikets underliggande skatteunderlagsutveckling blir utfallet följande:

Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling	År 2007	År 2008	År 2009	År 2010	År 2011	År 2012	År 2013	År 2014	År 2015	År 2016	År 2017
Snitt 10 år	4,4	4,6	4,6	4,2	3,9	3,8	3,8	3,9	3,9	4,0	4,0
Årlig	5,4	5,3	1,6	2,8	4,4	4,0	3,6	3,6	4,5	5,2	4,3
Differens	1,1	0,7	-3,0	-1,4	0,5	0,2	-0,2	-0,3	0,6	1,2	0,3

Med detta kriterium skulle det ha varit tillåtet att nyttja RUR 2009–2010 samt 2013 och 2014 då skillnaden är negativ.

I de lokala riktlinjerna kan också regler finnas om hur mycket av reserven som får användas under ett enskilt år. Förslaget är att högst 50 % av reserven får användas under ett enskilt år. Det innebär att reserven kan tömmas på två år.

4.4.4. Budget och tillämpning av RUR under löpande år

Årsbudget

Besluten om att reservera till respektive använda medel från RUR bör i första hand fattas i samband med besluten om budgeten. I budgeten bör en balanskravsutredning presenteras.

Delårsbokslut

I samband med behandling av delårsbokslut och bokslutsprognoser kan beslut om omprövning av reservering respektive disponering göras.

Årsredovisning

I förvaltningsberättelsen ska en balanskravsutredning göras som bl.a. utvisar "Årets resultat efter balanskravsjusteringar". Av balanskravsutredningen ska även förändringar av RUR framgå.

Slutligt beslut om reservering till respektive disponering av RUR görs av kommunfullmäktige vid fastställande av årsredovisningen.

4.4.5. Införande av RUR och övergångsbestämmelser

Införandet av RUR får ingen omedelbar effekt på kommunens ekonomi och förutsättningarna att klara balanskravet. Med kommunens nuvarande resultatnivåer blir möjligheten att göra reserveringar till resultatutjämningsreserven relativt goda. Det kommer att ta viss tid att bygga upp en reserv som på något reellt sätt skulle kunna användas för att möta vikande skatteintäkter. Kommunen föreslås därför besluta om att inrätta en resultatutjämningsreserv. Reglerna för en resultatutjämningsreserv ger en stadga över tiden för hur de framtida resultaten ska hanteras, och ger ett stöd till den ekonomiska styrningen.

Nedanstående regler föreslås gälla för resultatutjämningsreserven (RUR).

Riktlinjer för resultatutjämningsreserv i Södertälje kommun

- En resultatutjämningsreserv införs från och med 2018 med tillämpning från 2018 års bokslut.
- Syftet med resultatutjämningsreserven är att utjämna svängningar i skatteintäkterna för att skapa större stabilitet i verksamhetens ekonomiska förutsättningar
- Kommunfullmäktige fattar beslut om belopp för reserveringar till resultatutjämningsreserven i samband med årsredovisningen
- Reserveringar av positiva resultat får göras av resultatet exkl. jämförelsestörande poster i enlighet med det vid tillfället bästa alternativ som lagen medger.
- Resultatutjämningsreservens sammanlagda belopp får uppgå till högst 300 mnkr.
- Medel ur resultatutjämningsreserven får disponeras när underskott uppstår till följd av att skatteintäkterna minskar i en konjunkturcykel. Vid definitionen av lågkonjunktur och för att bestämma när medel är möjliga att disponeras används utvecklingen av rikets underliggande skatteunderlag. När den årliga utvecklingen understiger den tioåriga utvecklingen får disposition ur utjämningsreserven ske till ett maximalt belopp av differensen däremellan.
- Högst 50 % av reserven får användas under ett enskilt år.
- Kommunfullmäktige kan fatta beslut om att budgetera ett underskott som finansieras med disponering av resultatutjämningsreserven.
- Kommunstyrelsen fattar beslut under löpande år om disponering av resultatutjämningsreserven för att finansiera verksamheten när hastigt försämrade skatteintäkter befaras leda till underskott. Kriterier för rätt att disponera medel ska dock vara uppfyllda.
- Slutlig disponering av reserven beslutas av kommunfullmäktige i samband med årsredovisningen.

Generella ägardirektiv till Telge AB och dess dotterbolag

Bolagskoncernen som del av den kommunala organisationen	29
Särskilda ägardirektiv till Telge AB och dess dotterbolag	33
Telge AB	33
Telge Bostäder	34
Telge Hovsjö.....	35
Telge Fastigheter.....	36
Telge Nät	37
Telge Återvinning	38
Telge Energi.....	39
Telge Inköp.....	40
Södertälje Hamn.....	41
Tom Tits	42
Telge Tillväxt	43

Bolagskoncernen som del av den kommunala organisationen

Kommunen äger bolaget Södertälje Kommuns Förvaltnings AB (SKF) som i sin tur äger Telge (i Södertälje) AB och ett antal helägda och delägda bolag. Bolagen är skyldiga att följa av kommunfullmäktige utfärdade ägardirektiv antagna av bolagsstämman.

Förutom genom lag och författningar regleras bolagens verksamhet genom:

- bolagsordningen
- ägardirektiv
- innevarande periods Mål och Budget
- övriga antagna styrdokument samt i tillämpliga delar policyer, planer och program.
- avtal mellan kommunen och koncernen.

Föremålet för Telge AB och dess dotterbolags respektive verksamheter anges i bolagsordningen. Bolagen får ej bedriva verksamhet som inte är förenlig med bolagsordningen.

Kommunfullmäktige antar generella och särskilda ägardirektiv för Telge AB och dess dotterbolag. Direktiven överlämnas via ombud till bolagsstämman. Direktiv beslutade på bolagsstämman är bindande för bolaget och dess ledning.

Föreligger på grund av lagstadgad sekretess hinder mot att överlämna viss uppgift till ägaren får uppgiften uteslutas. Bolaget ska i så fall uppge att strykning/utelämnade har skett.

Verksamheten

Telge AB är moderbolaget för den operativa verksamheten i SKF-koncernen och ska äga och förvalta kommunens bolag. Telge AB:s uppdrag är att bedriva en aktiv ägarstyrning av ingående bolag mot SKF och i förlängningen kommunen.

Telgekoncernen ska förvaltas med krav på effektivitet, god ekonomisk avkastning och uppfyllelse av de mål som ägaren ålägger bolagen. Telge AB ska vara en effektiv organisation för styrning, uppföljning och förvaltning av kommunens bolag. Det innefattar centrala funktioner för stöttande och styrande processer för bolagen. De olika bolagen ska därigenom ges bättre förutsättningar att utveckla sina kärnaffärer.

Telge AB ska regelbundet och aktivt bevaka och analysera dotterbolagens verksamhetsinriktning och värdeutveckling. Utifrån förändrade förutsättningar avseende till exempel marknad, lagstiftning, ekonomisk och teknisk utveckling ska Telge AB se över och föreslå omprövning av verksamheter.

Genom ett bra samarbete inom Telgekoncernen och förvaltningen ska man arbeta för att hitta de bästa lösningarna för Södertälje kommuns invånare och näringsliv.

Telgekoncernen ska göra Södertälje mer attraktivt genom att erbjuda tjänster och produkter med god kvalitet så det blir bättre, enklare och roligare att bo, leva och verka i Södertälje.

Samtliga bolag inom Telgekoncernen ska ta ansvar för att i de upphandlingar som görs, och där så bedöms möjligt, använda sociala klausuler som en del av kontraktsvillkoren.

Ekonomiska mål

Fullmäktiges mål för Telgekoncernen anges i kommunens Mål och Budget-dokument. Finansiella mål återfinns under avsnittet ekonomi och styrning i Mål och Budget.

För att kunna uppnå fullmäktiges mål behöver förvaltning och Telge presentera en gemensam budget och strategisk inriktning i syfte att möjliggöra hållbara prioriteringar för framtidens utveckling av Södertälje. Dokumentet innefattar en treårig strategi, investeringsnivåer och ekonomiska förutsättningar. Telge och dess dotterbolag ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av kommunens budget. Dessa anges i anvisningar kopplade till Mål och budget-processen.

Finansiering

För långsiktiga investeringar som behöver finansieras genom lån ska bolagen finansiera sig genom kommunens internbank som även handhar ränteriskhanteringen för hela kommunkoncernen. För att uppnå konkurrensneutral ränta på upplåningen från internbanken erlägger respektive bolag i SKF koncernen en borgens- och låneramsavgift på summan av utnyttjade lån och borgen.

Låne- och borgensramen anges i Mål och budget under avsnittet ekonomi och styrning.

Gemensam säkerhetsavdelning inom kommunkoncernen

Säkerhetsavdelningen är en för kommunkoncernen gemensam organisation och resurs, med ett övergripande uppdrag inkluderande alla säkerhetsfrågor. För den kommunala förvaltningen liksom för de kommunala bolagen innefattar uppdraget bl.a. utveckling, effektivitet, samordning och genomförande av förebyggande och reaktiva säkerhetsåtgärder inom områdena prevention, krisberedskap, bevakning, brandskydd samt interna oegentligheter

Insyn och tillsyn

Kommunens insyn och tillsynsfunktion

Kommunstyrelsen utövar kommunens tillsynsfunktion över koncernen.

Kommunstyrelsen ska lämnas den information och få del av de handlingar som styrelsen begär.

Telge AB:s insyn och tillsynsfunktion

Telge AB utövar kommunens insyns- och tillsynsfunktion i dotterbolagen.

Telge AB ska lämnas den information och få del av de handlingar som bolaget begär.

Telge AB har rätt att ha adjungerade ledamöter i dotterbolags styrelse vilka ska kallas till styrelsemöten. Till styrelsemöte har adjungerad ledamot från Telge AB rätt att anmäla ärende, delta i diskussion inför beslut samt få eventuell avvikande mening antecknad i protokollet.

Dotterbolagets VD ska fortlöpande informera Telges VD i frågor av vikt samt i övrigt följa de direktiv de ålagts. Frågor av vikt, det vill säga där beslut måste fattas av koncernledning, koncernstyrelse, kommunstyrelse eller kommunfullmäktige, ska läggas in i den koncerngemensamma ärendebalansen för planering och beredning i alla instanser.

I frågor av vikt ska samberedning ske, vilket innebär att Telges VD eller den som VD utser, ska delta i ett tidigt skede i beredningen av ärendena. På samma sätt ska kommunförvaltningen delta i beredningen av de ärenden som ska gå från dotterbolags styrelse till Telges AB:s koncernstyrelse och vidare till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Frågor av vikt

Kommunfullmäktige ska beredas möjlighet att ta ställning i följande frågor avseende Telge och dess dotterbolag:

- a) större investeringar;
Med större investeringar avses sådana investeringar som ändrar nuvarande inriktning på verksamheten och/eller väsentligt kan påverka ägarens ekonomi eller annars är av strategisk betydelse för kommunen. Med större investering avses inte reinvesteringar eller andra investeringar som erfordras för att hålla nuvarande fastighetsbestånd eller anläggningstillgångar intakta.
- b) försäljningar av fast egendom/tomträtt som inte är av mindre omfattning samt i övrigt större försäljningar,
- c) bildande eller förvärv samt försäljning eller annan avveckling av dotterföretag,
- d) förvärv eller försäljning av aktier i andra bolag,
- e) planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet,
- f) större förändringar av taxekonstruktioner,
- g) övriga frågor av principiell beskaffenhet eller större vikt.

Uppstår tveksamhet huruvida ställningstagande krävs, ska Telge samråda med förvaltningen.

Kommunal koncernredovisning

Telge och dess dotterbolag ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättandet av årsredovisning och delårsrapport enligt lag om kommunal redovisning. Uppföljning av kommunfullmäktiges mål sker i delårsbokslutet augusti och årsbokslutet. Dessa anges i anvisningar kopplande till boksluts uppföljning.

Uppföljning av ägardirektiven ska göras i dotterbolagens styrelser minst två gånger per år. Om dotterbolaget, helt eller delvis, äger bolag ska även dessa ägardirektiv följas upp av dotterbolagets styrelse minst två gånger per år.

Koncernstyrelsen ska följa upp samtliga dotterbolags och intressebolags ägardirektiv två gånger per år. Även ägardirektiv i bolag som helt eller delvis ägs av dotterbolag ska följas upp av koncernstyrelse minst två gånger per år.

Uppföljning till ägaren

Telgekoncernen står enligt 6 kap. 1§ kommunallagen under uppsikt av kommunstyrelsen.

Det ska ske genom ett aktivt informationsutbyte och en ständig dialog mellan förvaltning och Telge AB.

Telge AB ska fortlöpande hålla kommunstyrelsen väl informerad om koncernens verksamhet. Telge AB ska initiera möten med kommunen om omständigheterna så påkallar.

Bolaget ska till kommunstyrelsen redovisa ekonomisk rapport över bolagets ställning och resultat per den 30 april och 31 augusti samt årsrapport 31 december. Bolaget ska därvid uppmärksamma ägaren på viktiga omständigheter och förändringar som kan inverka på Telge AB eller dess dotterbolags verksamheter. Därtill ska Telge AB, med bidrag från dotterbolagen, till kommunfullmäktige under kvartal 1 sammanställa en årsrapport för vidare behandling i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Rapporten sammanfattar statusen i koncernen och dotterbolagen utifrån följande faktorer:

1. Förvaltningsberättelse
2. Omvärldsanalys och utvecklingstendenser i respektive bransch
3. Prisnivåer
4. Uppföljning av verksamhetens ändamål och ägardirektiv.
5. Utveckling av kompetens- och medarbetarfrågor
6. Uppföljning av tillämpliga policyer antagna av kommunfullmäktige t.ex. miljöpolicy
7. Övriga för ägaren väsentliga förhållanden

Rapporten ska redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och ägardirektiv angivna syfte och uppsatta ramar. Rapporten ska vara så utformad att den kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 a § kommunallagen. Telge AB och dess dotterbolag erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap. 1a § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Dialog och information till ägaren

Telge AB ska utan dröjsmål översända följande handlingar till kommunstyrelsen avseende bolaget och i förekommande fall koncernen.

- a) protokoll från bolagsstämman;
- b) protokoll från styrelsesammanträde;
- c) bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisorer; underlag för sammanställning av koncernredovisning för kommunen;
- d) tertialsvisa redovisningar av verksamheten, utveckling och ekonomiska förhållanden;
- e) styrelsehandlingar till moderbolag;
- f) Dotterbolagen ska fortlöpande hålla Telges VD och koncernledningen informerad och snarast ska översända följande handlingar:
  - styrelsehandlingar och protokoll från styrelsesammanträde,
  - bolagets årsredovisning,
  - revisionsberättelse,
  - underlag för sammanställning av koncernredovisning,
  - löpande och tertialsvisa redovisningar av verksamheten, utveckling och ekonomiska förhållanden.

Ovanstående gäller även för bolag som helt eller delvis ägs av dotterbolagen.

Revision

De av kommunfullmäktige utsedda lekmannarevisorererna ska mot bakgrund av ägardirektiven pröva huruvida Telge AB:s och dess dotterbolags verksamhet utövas på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. De av kommunfullmäktige utsedda lekmannarevisorererna i bolaget befrias från sin tystnadsplikt i förhållande till kommunens egna lekmannarevisorer.

Granskningsrapporter

Det åligger Telge AB och dess dotterbolags lekmannarevisorer att årligen i sin granskningsrapport särskilt yttra sig om huruvida respektive bolag bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån det syfte som angivits i bolagsordning, i detta generella ägardirektiv samt i de särskilda ägardirektiven för respektive bolag, liksom utifrån de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.

Lekmannarevisorerna ska snarast uppmärksamma kommunstyrelsen, koncernstyrelsen och Telges VD på om bolaget brister i de avseenden som omnämns i första stycket.

Tillsättande och avsättande av samt villkor för VD

Koncernstyrelsens ordförande bereder ärenden som gäller Telge AB:s VD vid tillsättande, avsättande, fastställande av anställningsvillkor och lönerevision. Koncernstyrelsen ska samråda med kommunstyrelsen innan VD för Telge tillsätts eller avsätts. Vid dessa samråd företräds kommunstyrelsen av presidiet. Vid frågor som rör anställningsvillkor och lönerevision för Telge AB:s VD ska samråd ske med kommunstyrelsens personalutskott innan behandling i styrelsen. Frågor som rör tillsättande och avsättande av VD i dotterbolagen, liksom löne- och anställningsvillkor för VD i dotterbolagen, beslutas av respektive dotterbolags styrelse. Ordföranden är föredragande i styrelsen. Frågor av denna art ska inför beslutet i styrelsen för dotterbolaget beredas tillsammans med VD för Telge AB.

Kommunens personalutskott har uppdraget att samordna personalpolitiken i kommunens förvaltning och de kommunala bolagen.

VD-instruktion inom koncernen

VD instruktioner inom koncernen ska vara enhetligt utformade. VD-instruktionen är en skriftlig anvisning till verkställande direktören angående den löpande förvaltningen. Denna instruktion ska omprövas årligen mot bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter. Telge AB ansvarar för att arbeta fram instruktionen som ska ange vilka ärenden som med hänsyn till arten och omfattningen av bolagets verksamhet ska räknas som löpande förvaltning och som således ska handhas av den verkställande direktören. Styrelsen beslutar om VD-instruktionen.

Arbetsordning för styrelse inom koncernen

Telge AB arbetar fram arbetsordningar för dotterbolagen styrelser. Respektive styrelse antar årligen arbetsordning för sitt eget arbete.

Särskilda ägardirektiv till Telge AB och dess dotterbolag

Telge AB

Verksamhetsföremål

Bolaget är moderbolag i en koncern som består av flera dotterbolag. Bolaget har till föremål för sin verksamhet att, inom Södertälje kommun, äga och förvalta aktier i aktiebolag som Södertälje kommun använder för sin verksamhet. Bolaget har vidare till föremål att till de bolag som ägs av bolaget tillhandahålla administrativa tjänster.

Kommunens särskilda ägardirektiv – Ägarens ändamål med verksamheten

Ändamålet med bolaget är att bedriva aktivt ledarskap av Södertälje kommuns bolag med utgångspunkt i kommunfullmäktiges ägardirektiv, mål och budget och andra styrande inriktningsdokument.

Bolaget ska förvalta kommunens dotterbolag med krav på effektivitet, god ekonomisk avkastning och uppfyllelse av de mål som ägaren ålägger bolagen. Bolaget ska vara en effektiv organisation för ledning, uppföljning, utveckling och förvaltning av kommunens bolag. Det innefattar en central funktion för stöttande och styrande processer för bolagen. De olika bolagen ska därigenom ges bättre förutsättningar att utveckla sina kärnaffärer i syfte att skapa långsiktigt värde för Södertäljes medborgare.

Bolaget ska följa de kommunalrättsliga principerna i 2 kap och 8 kap 3 c § kommunallagen, innebärande att verksamheten ska vara förenlig med den kommunala kompetensen och lokaliseringsprincipen, att kommunmedlemmarna ska behandlas lika och förbud att lämna stöd åt enskild, såvida inte lag eller rättspraxis för viss verksamhet eller åtgärd medger undantag. Självkostnadsprincipen är dock inte tillämplig i bolagets verksamhet som gäller förvaltning av kommunal egendom, såsom upplåtelse och överlåtelse av lös egendom.

Likvideras bolaget skall dess behållna tillgångar tillfalla moderbolaget Södertälje Kommuns Förvaltnings AB.

Ägardirektiv 2020–2022

1. Telge AB har rätt att skriva policyer och riktlinjer för dotterbolagen. Dotterbolagen ska följa koncernens fastställda vision, övergripande mål, kärnvärden, policyer, riktlinjer och instruktioner.
2. Telge AB ska regelbundet och aktivt bevaka och analysera dotterbolagens verksamhetsinriktning och värdeutveckling. Utifrån förändrade förutsättningar avseende till exempel marknad, lagstiftning, ekonomisk och teknisk utveckling ska Telge AB se över och föreslå omprövning av verksamheter.
3. Telge AB:s agerande ska bidra till hållbar samhällsutveckling ur ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt perspektiv. Telgekoncernen ska präglas av ett offensivt hållbarhetstänkande och aktivt verka för att uppnå kommunens mål inom området.
4. Telge AB ska aktivt verka för att öka mångfalden inom koncernen, bland annat vad gäller kön, ålder och etnisk härkomst.
5. Telge AB ska ansvara för att optimera den ekonomiska nyttan av att ha en bolagskoncern och ska därför besluta om dotterbolagens investeringar och bokslutsdispositioner såsom t.ex. strategiska förvärv, överavskrivningar, periodiseringsfonder samt koncernbidrag och utdelningar som ska göras mellan de olika bolagen i koncernen.

Telge Bostäder

Verksamhetsföremål

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Södertälje kommun förvärva, äga och förvalta eller med tomträtt nyttja fastigheter för att därpå uppföra och förvalta bostadshus med tillhörande kollektiva anordningar, affärslokaler och servicelokaler. Bolaget får även bygga och förvalta kommersiella lokaler. Bolagets verksamhet får också omfatta uppförande av bostäder för försäljning till andra upplåtelseformer.

Kommunens särskilda ägardirektiv – Ägarens ändamål med verksamheten

Telge Bostäder skall genom förvaltning av bostäder skapa bra boende i sunda bostäder till rimlig kostnad. Detta skall ske genom att erbjuda ett varierat utbud av bostäder med god teknisk standard, bra service och ekologisk anpassning, så att det svarar mot en långsiktig efterfrågan.

Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer i enlighet med lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag samt med beaktande av lokaliseringsprincipen i 2 kap 1 § kommunallagen.

Likvideras bolaget skall dess behållna tillgångar tillfalla moderbolaget Telge (i Södertälje) AB.

Ägardirektiv 2020–2022

1. Telge Bostäder ska ta ansvar för de områden där bolaget är hyresvärd och ska i samverkan med kommunen och andra aktörer och genom att ta hjälp av boende i områdena aktivt arbeta med stadsdelsutveckling.
2. Telge Bostäder ska vara en aktiv part i förtätningen och bostadsutvecklingen i Södertälje kommun. Detta genom att själv eller med andra aktörer bidra till bostadsbyggande i första hand i anslutning till det egna beståndet och medverka till ett varierat bostadsutbud som även kan innefatta bostadsrätter.
3. Telge Bostäder ska verka för en hyresmodell som långsiktigt skapar förutsättningar för väl underhållna och attraktiva bostäder.
4. Telge Bostäder ska tillsammans med Telge Återvinning, utifrån FTI:s agerande av förpackningsinsamling, se över hur fastighetsnära källsortering kan genomföras i flerbostadshus.
5. Telge Bostäder ska ta ett särskilt ansvar för att möta efterfrågan på boende anpassade för äldre och studenter.
6. Telge Bostäder ska aktivt arbeta strategiskt kring köp och försäljning av fastigheter för att få en så bra fastighetsportfölj som möjligt på lång sikt.
7. Telge Bostäder ska aktivt medverka i utvecklingen av Södertälje stadskärna genom att bland annat medverka i Södertälje city i samverkan och utvecklingen av norra stadskärnan.
8. Det långsiktiga avkastningskravet för Telge Bostäder är:
  - Direktavkastning: 4,0 %
  - Totalavkastning: 6,4 %

Telge Hovsjö

Verksamhetsföremål

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Södertälje kommun förvärva, äga, förvalta eller med tomträtt och nyttjanderättsavtal nyttja fastigheter för att därpå uppföra och förvalta bostadshus med tillhörande kollektiva anordningar, affärslokaler och servicelokaler. Bolaget får även bygga och förvalta kommersiella lokaler. Bolagets verksamhet får också omfatta uppförande av bostäder för försäljning till andra upplåtelseformer.

Bolaget får i de ägda fastigheterna starta och driva verksamheter riktade till de boende i Hovsjö i syfte att utveckla området för de boende.

Kommunens särskilda ägardirektiv – Ägarens ändamål med verksamheten

Telge Hovsjö skall genom att förvalta bostäder, lokaler och grönområden skapa unika samarbeten med skolan, föreningslivet, myndigheter m.fl. för att utveckla bostadsområdet i Hovsjö.

Den del av bolagets verksamhet som lyder under lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostads-aktiebolag, ska bedrivas på affärsmässig grund och med beaktande av lokaliseringsprincipen i 2 kap 1 § kommunallagen.

Bolagets verksamhet i övrigt ska följa de kommunalrättsliga principerna i 2 kap och 8 kap 3 c § kommunallagen, innebärande att verksamheten ska vara förenlig med den kommunala kompetensen och lokaliseringsprincipen, att kommunmedlemmarna ska behandlas lika, förbud att lämna stöd åt enskild och förbud att ta högre avgift än som svarar mot kostnaderna för de tjänster som tillhandahålls, såvida inte lag eller rättspraxis för viss verksamhet eller åtgärd medger undantag.

Självkostnadsprincipen är dock inte tillämplig i bolagets verksamhet som gäller förvaltning av kommunal egendom, såsom upplåtelse och överlåtelse av fast och lös egendom.

Likvideras bolaget skall dess behållna tillgångar tillfalla moderbolaget Telge (i Södertälje) AB.

Ägardirektiv 2020–2022

1. Telge Hovsjö ska ta ansvar för området Hovsjö och ska i samverkan med kommunen och andra aktörer och genom att ta hjälp av boende i området aktivt arbeta med stadsdelsutvecklingen.
2. Telge Hovsjö ska vara en aktiv part i förtätningen och bostadsutvecklingen i Södertälje kommun. Detta genom att själv eller med andra aktörer bidra till bostadsbyggande i första hand i anslutning till det egna beståndet och medverka till ett varierat bostadsutbud som även kan innefatta bostadsrätter.
3. Telge Hovsjö ska verka för en hyresmodell som långsiktigt skapar förutsättningar för väl underhållna och attraktiva bostäder.
4. Telge Hovsjö ska tillsammans med Telge Återvinning, utifrån FTI:s agerande av förpackningsinsamling, se över hur fastighetsnära källsortering kan genomföras i flerbostadshus.
5. Telge Hovsjö ska ta ett särskilt ansvar för att möta efterfrågan på boende anpassade för äldre och studenter.
6. Telge Hovsjö ska ha ett mer aktivt strategiskt tänk kring köp och försäljning av fastigheter för att få en så bra fastighetsportfölj som möjligt på lång sikt.
7. Det långsiktiga avkastningskravet för Telge Hovsjö är:
  - Direktavkastning: 4,0 %
  - Totalavkastning: 6,4 %

Telge Fastigheter

Verksamhetsföremål

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Södertälje kommun äga, förvärva, bebygga, förvalta och försälja fastigheter och tomträtter för att därpå uppföra och förvalta kommersiella lokaler samt andra anläggningar såsom skolbyggnader, service-, idrotts- och kulturanläggningar mm samt därmed förenlig verksamhet.

Kommunens särskilda ägardirektiv – Ägarens ändamål med verksamheten

Telge Fastigheter ska äga och förvalta koncernens fastighetsbestånd för kommersiell verksamhet samt fastigheter för den kommunala förvaltningen. Bolaget ska aktivt förvalta, utveckla och förädla sitt innehav av kommersiella och kommunala fastigheter.

Bolaget ska följa de kommunalrättsliga principerna i 2 kap och 8 kap 3 c § kommunallagen, innebärande att verksamheten ska vara förenlig med den kommunala kompetensen och lokaliseringsprincipen, att kommunmedlemmarna ska behandlas lika, förbud att lämna stöd åt enskild och förbud att ta högre avgift än som svarar mot kostnaderna för de tjänster som tillhandahålls, såvida inte lag eller rättspraxis för viss verksamhet eller åtgärd medger undantag.

Självkostnadsprincipen är dock inte tillämplig i bolagets verksamhet som avser kommersiell förvaltning av kommunal egendom, såsom upplåtelse och överlåtelse av fast och lös egendom till externa aktörer. Likvideras bolaget skall dess behållna tillgångar tillfalla moderbolaget Telge (i Södertälje) AB.

Ägardirektiv 2020–2022

1. Telge Fastigheter ska till självkostnad tillhandahålla lokaler för kommunens verksamheter samt i samverkan med kommunen medverka till en rationell och effektiv lokalförsörjning.
2. Telge Fastigheter ska hyra ut kommersiella lokaler till marknadsmässiga hyror.
3. Telge Fastigheter ska aktivt medverka i utvecklingen av Södertälje stadskärna – genom att bland annat medverka i Södertälje city i samverkan och utvecklingen av norra stadskärnan.
4. Telge Fastigheters kulturfastigheter och andra fastigheter med speciell karaktär ska ha en hållbar förvaltning och användning anpassad för fastigheter med ett högt kulturhistoriskt värde.
5. Telge Fastigheter ska tillsammans med Telge Återvinning, utifrån FTI:s agerande av förpackningsinsamling, se över hur fastighetsnära källsortering kan genomföras i flerbostadshus.
6. Telge Fastigheter ska i samarbete med relevanta aktörer arbeta förebyggande för att minimera bränder och skadegörelse och för att öka tryggheten.
7. Telge Fastigheter ska i samråd med kommunförvaltningen tillmötesgå de behov på servicetjänster som kommunförvaltningen har i både egna och förhyrda verksamhetslokaler.
8. Det långsiktiga avkastningskravet för Telge Fastigheter är 2,9 % för verksamhetslokaler och 5,7 % för kommersiella lokaler.

Telge Nät

Verksamhetsföremål

Föremålet för bolagets verksamhet är att bedriva energiproduktion och energidistribution inom områden gas, kyla, el- och fjärrvärme, att äga och förvalta fastigheter och anläggningar för energirörelsens behov, vidare att bedriva kompletterande energiservice och energikonsultarbete och idka annan med energiverksamheten förenlig verksamhet.

Föremålet för bolagets verksamhet är därutöver att bedriva stadsnätsverksamhet som innebär att bygga och driva bredbandsnät som utnyttjas av tjänsteleverantörer som levererar bland annat data-, telefoni- och TV-tjänster.

Föremålet för bolagets verksamhet är vidare att vara huvudman för de allmänna vatten- och avloppsanläggningarna i kommunen, att tillgodose samhällets behov av vatten i erforderlig mängd och tryck och av sådan beskaftenhet som erfordras för hushållsändamål, att motta och hantera avloppsvatten enligt ställda myndighetskrav, att äga och förvalta fastigheter och anläggningar för VA-verksamhetens behov, att handlägga frågor om avgifter och taxor.

Kommunens särskilda ägardirektiv – Ägarens ändamål med verksamheten

Bolaget skall tillhandahålla kompletta energilösningar, stadsnäts- och VA-tjänster med långsiktig positiv miljöpåverkan till i första hand kommunens innevånare, näringsliv och offentlig verksamhet. Bolaget skall eftersträva en hög leveranssäkerhet.

Den del av bolagets verksamhet som lyder under ellagen, naturgaslagen och/eller fjärrvärmelagen ska bedrivas på affärsmässig grund.

Bolagets verksamhet i övrigt ska följa de kommunalrättsliga principerna i 2 kap och 8 kap 3 c § kommunallagen, innebärande att verksamheten ska vara förenlig med den kommunala kompetensen och lokaliseringsprincipen, att kommunmedlemmarna ska behandlas lika, förbud att lämna stöd åt enskild och förbud att ta högre avgift än som svarar mot kostnaderna för de tjänster som tillhandahålls, såvida inte lag eller rättspraxis för viss verksamhet eller åtgärd medger undantag.

Självkostnadsprincipen är dock inte tillämplig i bolagets verksamhet som gäller förvaltning av kommunal egendom, såsom upplåtelse och överlåtelse av fast och lös egendom.

Likvideras bolaget skall dess behållna tillgångar tillfalla moderbolaget Telge (i Södertälje) AB.

Ägardirektiv 2020–2022

1. Telge Nät's taxor ska vara utformade på ett långsiktigt hållbart sätt.
2. Telge Nät ska planera projekt med kommunen och säkerställa effektivt utförande samtidigt som störningar minimeras.
3. Telge Nät ska, utifrån kommunens bredbandsstrategi, ta en aktiv roll i den fortsatta utbyggnaden av bredband i hela Södertälje. Ambitionen ska vara att de nät som byggs ska vara öppna nät.
4. Telge Nät ska aktivt arbeta för att säkerställa ett effektivt och hållbart utförande av vatten- och avloppsutbyggnaden i de södra kommundelarna.
5. Det långsiktiga avkastningskravet för Telge Nät är 1,7 % för VA, 3,0 % för elnät, 7,5 % för fjärrvärme och 10,6 % för bredband..

Telge Återvinning

Verksamhetsföremål

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att bedriva insamling och behandling av avfall och därmed förenlig verksamhet. Bolaget ska vidare bedriva utveckling och försäljning av miljöriktig återanvändning av restprodukter och därmed förenlig verksamhet inom återvinningsområdet.

Kommunens särskilda ägardirektiv – Ägarens ändamål med verksamheten

Telge Återvinning ska tillhandahålla kretsloppsanpassade återvinningslösningar till hushåll, företag och offentlig förvaltning i Södertälje kommun och i regionen. Bolaget ska utveckla möjligheterna att tillvarata resurser genom återanvändning och återvinning. Telge Återvinning ska svara för kommunens skyldighet enligt miljöbalken att insamla och behandla avfall.

Bolaget ska följa de kommunalrättsliga principerna i 2 kap och 8 kap 3 c § kommunallagen, innebärande att verksamheten ska vara förenlig med den kommunala kompetens och lokaliseringsprincipen, att kommunmedlemmarna ska behandlas lika, förbud att lämna stöd åt enskild och förbud att ta högre avgift än som svarar mot kostnaderna för de tjänster som tillhandahålls, såvida inte lag eller rättspraxis för viss verksamhet eller åtgärd medger undantag. Självkostnadsprincipen är dock inte tillämplig i bolagets verksamhet som gäller förvaltning av kommunal egendom, såsom upplåtelse och överlåtelse av fast och lös egendom.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla moderbolaget Telge (i Södertälje) AB.

Ägardirektiv 2020–2022

1. Telge Återvinning ska verka för ökad resurshushållning i enlighet med avfallstrappan
2. Telge Återvinning ska aktivt arbeta för att öka andelen grovavfall som går till återbruk.
3. Telge Återvinning ska tillsammans med bostads- och fastighetsbolag i kommunen, utifrån FTI:s agerande av förpackningsinsamling, se över hur fastighetsnära källsortering i småhus, flerbostadshus och kommunala verksamhetslokaler i hela kommunen kan genomföras.
4. Telge Återvinning ska genom dialog och information verka för en ökad kunskap om återvinning och hållbart samhälle, med syfte att minska avfallsmängderna. Riktade insatser ska göras i kommunens för- och grundskolor och genom medverkan på medborgardag, festivaler m.m.
5. Telge Återvinning ska utreda och genomföra sådana förändringar i insamlingen av hushållsavfall att den gröna fossila plastpåsen inte längre behövs.
6. Det långsiktiga avkastningskravet för Telge Återvinning är 1,0 % för hushållsverksamhet och 9,8 % för kommersiell verksamhet.

Telge Energi

Verksamhetsföremål

Bolaget har till ändamål att bedriva handel med energi och därmed förenlig verksamhet.

Kommunens särskilda ägardirektiv – Ägarens ändamål med verksamheten

Bolagets syfte är att erbjuda energiavtal och näraliggande tjänster till hushåll och företag i Sverige. Bolaget ska verka för en ökad konkurrens på energimarknaden.

Verksamheten ska bedrivas på affärsmässig grund i enlighet med ellagen (1997:857).

Likvideras bolaget skall dess behållna tillgångar tillfalla moderbolaget Telge (i Södertälje) AB.

Ägardirektiv 2020–2022

1. Telge Energi ska öka företagets värde genom organisk tillväxt, samarbeten och förvärv.
2. Telge Energi ska sälja elavtal med enbart förnyelsebar el.
3. Telge Energi ska utveckla och sälja tilläggsprodukter kopplade till förnyelsebar el.
4. Telge Energi ska stödja utbyggnaden av Sol- och vindkraftsproduktion i Sverige samt köpa in överskottsproduktion från sol- och vindkrafts-producenter.
5. Det långsiktiga avkastningskravet för Telge Energi är 12,7 %.

Telge Inköp

Verksamhetsföremål

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att för Södertälje kommun och dess bolag och i förekommande fall andra närliggande kommuner och av dessa ägda bolag - bedriva inköpsverksamhet i form av upphandlingar, tecknande av ramavtal, utveckling av inköpsprocesser och därmed förenlig verksamhet.

Kommunens särskilda ägardirektiv - Ägarens ändamål med verksamheten

Bolagets syfte är att genom en samordnad och utvecklad inköpsprocess bidra till kostnadseffektiva inköp i kommunen och koncernen.

Bolaget ska följa de kommunalrättsliga principerna i 2 kap och 8 kap 3 c § kommunallagen, innebärande att verksamheten ska vara förenlig med den kommunala kompetens och lokaliseringsprincipen, att kommunmedlemmarna ska behandlas lika, förbud att lämna stöd åt enskild och förbud att ta högre avgift än som svarar mot kostnaderna för de tjänster som tillhandahålls, såvida inte lag eller rättspraxis för viss verksamhet eller åtgärd medger undantag.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla moderbolaget Telge (i Södertälje) AB.

Ägardirektiv 2020–2022

1. Telge Inköp ska säkra att:
  - a) det i alla upphandlingar ställs krav på att samtliga leverantörer följer Södertälje kommuns och dess bolags uppförandekod för leverantörer.
  - b) även mindre leverantörer ges möjlighet att delta i upphandlingar.
  - c) det i alla upphandlingar ställs krav på att leverantörer och underleverantörer utan kollektivavtal ska ha ekonomiska villkor, arbetsmiljö och försäkringskydd för sina anställda som motsvarar sådana avtal.
2. Telge Inköp ska ansvara för kontroll av inköpsmönster samt efterlevnad av ingångna avtal tillsammans med sina kunder.
3. Telge Inköp ska månadsvis sammanställa statusrapporter som visar om beställar-organisationen når målet på 90 procent köp inom avtal.
4. Telge Inköp ska inför varje upphandling säkerställa att beställaren har tillgång till information om de mål och krav som ställs i Södertälje kommuns övergripande styrdokument, som till exempel Miljö- och klimatprogrammet. Telge Inköp ska rapportera till berörda nämnder och bolag inom Södertälje kommunkoncern hur deras genomförda upphandlingar lever upp till de mål och krav som anges i styrdokumentet.
5. Telge Inköp ska bistå nämnder och bolagsstyrelser med rådgivning och information om kravspecifikationer och upphandling när detta efterfrågas.
6. Telge inköp ska, med hjälp av upphandlande kontor och bolag, genomföra kontroller av leverantörer för att säkerställa att de följer de krav som ställts i upphandling/avtal,
7. Det långsiktiga avkastningskravet för Telge Inköp är 0 %.

Södertälje Hamn

Verksamhetsföremål

Bolaget skall, inom Södertälje kommun, bedriva hamn-, stuveri-, terminal- och godsvårdsverksamhet samt i anslutning härtill transport-, lagrings- och speditjonsverksamhet och annan därmed förenlig verksamhet.

Kommunens särskilda ägardirektiv – Ägarens ändamål med verksamheten

Södertälje Hamn ska vara en marknadsanpassad fullservicehamn och därmed en resurs för näringslivet i Södertälje samt Stockholms- och Mälmarregionen.

Bolaget ska följa de kommunalrättsliga principerna i 2 kap och 8 kap 3 c § kommunallagen, innebärande att verksamheten ska vara förenlig med den kommunala kompetensen och lokaliseringsprincipen, att kommunmedlemmarna ska behandlas lika och förbud att lämna stöd åt enskild, såvida inte lag eller rättspraxis för viss verksamhet eller åtgärd medger undantag.

Självkostnadsprincipen är dock inte tillämplig i bolagets verksamhet som gäller förvaltning av kommunal egendom, såsom upplåtelse och överlåtelse av fast och lös egendom.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla moderbolaget Telge (i Södertälje) AB.

Ägardirektiv 2020–2022

1. Kommunen kommer att exploatera Almnäs som ett nytt industri- och logistikområde. Södertälje Hamn ska medverka i arbetet med att finna nya möjliga företagsetableringar inom området.
2. Södertälje Hamn ska utveckla affärsverksamheten avseende inlandssjöfart.
3. Södertälje Hamn ska utreda förutsättningarna för att utveckla verksamhet kring mottagning av bränsle.
4. Södertälje Hamn ska utveckla verksamheten kring mottagning av fordon för att bli ledande i Sverige.
5. Det långsiktiga avkastningskravet för Södertälje Hamn är 8,5 %.

Tom Tits

Verksamhetsföremål

Bolaget ska inom Södertälje kommun driva och utveckla ett science center med därmed förenlig verksamhet. Bolagets verksamhet omfattar även att driva och utveckla förskola med naturvetenskaplig och teknisk inriktning. Bolaget bedriver även restaurang- och caféverksamhet.

Kommunens särskilda ägardirektiv – Ägarens ändamål med verksamheten

Genom Tom Tits Experiments verksamhet ska Södertäljes utveckling stärkas. Tom Tits Experiment ska stärka Södertälje genom att bidra till stadens profil och attraktionskraft, både som besöksmål, bostadsort och företagsmiljö. Det ska ske genom att vara det ledande utflyktsmålet med avseende på lärande upplevelser. Alla besökare ska stimuleras att utforska och undersöka fenomen och företeelser i sin omgivning och därmed upptäcka det lustfyllda lärandet.

Bolaget ska följa de kommunalrättsliga principerna i 2 kap och 8 kap 3 c § kommunallagen, innebärande att verksamheten ska vara förenlig med den kommunala kompetensen och lokaliseringsprincipen, att kommunmedlemmarna ska behandlas lika, förbud att lämna stöd åt enskild och förbud att ta högre avgift än som svarar mot kostnaderna för de tjänster som tillhandahålls, såvida inte lag eller rättspraxis för viss verksamhet eller åtgärd medger undantag.

Eventuellt överskott i bolaget ska återinvesteras i verksamheten. Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla moderbolaget Telge (i Södertälje) AB.

Ägardirektiv 2020–2022

1. Tom Tits Experiment ska erbjuda allmänhet och professionella en gränsöverskridande mötesplats för att sprida intresse för naturvetenskap och teknik. Kärnverksamheten ska fortsatt utvecklas utifrån konceptet att vara en unik lärandemiljö bestående av interaktiva experiment och fenomen.
2. Tom Tits Experiment ska erbjuda relevant och framåtskridande ämneskunskap och ämnesdidaktik i naturvetenskap och teknik för förskolan och skolan baserat på aktuella läroplaner.
3. Tom Tits Experiment erbjuder Södertälje kommuns förskolor och skolor en attraktiv lärandemiljö och kompetensutveckling. Särskilda insatser ska riktas mot kommunens förskolor och skolor som har en verksamhetsidé inom området science center, naturvetenskap, hållbar utveckling och teknik.
4. Bolaget ska verka för att hitta nya samarbetspartner och/eller extern finansiering av sin verksamhet.
5. Det långsiktiga avkastningskravet för Tom Tits Experiment är 0 %.

Telge Tillväxt

Kommunens särskilda ägardirektiv – Ägarens ändamål med verksamheten

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att anställa arbetslösa ungdomar och göra dem anställningsbara genom att kombinera uthyrning för arbete med praktik, utbildning, yrkesutbildning, svenskundervisning m.m. och därmed kraftigt minska arbetslösheten.

Syftet är att genom kreativitet och handlingskraft kraftigt minska ungdomsarbetslösheten.

Likvideras bolaget ska dess behålla tillgångar tillfalla ägarna utifrån ägarandel.

Ägardirektiv 2020–2022

1. Telge Tillväxt ska årligen anställa minst 150 arbetslösa ungdomar i Södertälje (i första hand upp till 24 år). Anställning och kompetensutveckling gäller under max ett år, med målsättning att de därefter går till anställning, företagande eller studier.
2. Företaget ska verka som ett socialt hållbart företag och marknadsföras som ett sådant.
3. Telge Tillväxt ska ta fram en arbetsmodell för hur målgruppen utrikesfödda kvinnor kan få en anställning och kompetensutveckling inom bolaget, med målsättning att de därefter går till anställning, eget företagande eller studier.
4. Det långsiktiga avkastningskravet för Telge Tillväxt är 0 %.

Resultatbudget för bolagskoncernen 2020–2022, Affärsplaner

1. Bakgrund	45
1.1 Inledning.....	45
1.2 Utmaningar.....	45
2. Ekonomiskt resultat	45
2.1 Resultat koncernen	45
2.2 Resultat per bolag.....	46
3. Investeringar per bolag.....	47
4. Kassaflöde	48
4.1 Koncernens kassaflöde.....	48
4.2 Kassaflöde per bolag.....	48
4.3 Kassaflöde per kluster.....	49

1. Bakgrund

1.1. Inledning

Samtliga dotterbolag inom Telgekoncernen arbetar med femåriga affärsplaner som bland annat innehåller marknads- och SWOT-analyser, mål och nyckeltal och resultaträkningar för de år som planerna omfattar. De bolag som har stora investeringsbudgeter presenterar dessutom sina långsiktiga investerings- och underhållsplaner i affärsplanerna.

Inom Telgekoncernen finns en standardiserad process för framtagande och fastställande av affärsplanerna. Arbetet påbörjas av bolagsledningarna under vintern och presenteras för respektive bolagsstyrelse under våren. I många fall är detta arbete helt beroende av framförallt de övergripande planer som finns inom kommunen, exempelvis översiktsplan och detaljplaner. Under affärsplanearbetet behöver därför avstämningar genomföras med olika kontor inom kommunförvaltningen. Under denna period sker även en dialog mellan bolagen och moderbolaget.

I slutet av april presenteras de framtagna förslagen till affärsplaner för respektive bolagsstyrelse som godkänner och vidarebefordrar dem till koncernledningen. Koncernledningen kvalitetssäkrar planerna och sammanställer materialet i ett gemensamt dokument tillsammans med kommunförvaltningen förvaltningens underlag till Mål och Budget). I detta ingår dock endast de tre närmsta åren.

1.2. Utmaningar

En av koncernens utmaningar är att hitta en långsiktig hållbar reinvesteringstakt som säkerställer att koncernen kan fortsätta leverera trygga och säkra tjänster till en rimlig kostnad samtidigt som behovet av expansionsinvesteringar i infrastruktur och lokaler, till följd av att kommunen växer, ska tillgodoses. Till detta ska läggas ett stort moderniseringsbehov i Södertäljes stadsdelar samt ambitionen att bygga nya hyresrätter. Koncernens affärsplan är skapad utifrån dessa intressen.

2. Ekonomiskt resultat

2.1. Resultat koncernen

Resultat SKF koncernen (mnr)	År 2020	År 2021	År 2022
Koncernens verksamhetsresultat	595,2	592,6	607,4
Räntenetto	-195,5	-220,6	-229,2
Koncernreserv	-30	-30	-30
Koncernens operativa resultat	369,7	342	348,2
Reavinster-/förluster försäljningar			
Utdelning	10	11	
Försäkringsersättningar			
Utrangering			
Nedskrivningar/återläggning	-29,5	-37,9	-22
Koncernens resultat före skatt	350,2	315,1	326,2
Uppskjuten skatt	-75,7	-68	-71
Koncernens resultat	274,5	247,1	255,2

En sammanställning av bolagens affärsplaner visar att koncernens verksamhetsresultat för 2020-2022 kommer att uppgå till i storleksordningen 595,2 mnr till 607,4 mnr. Detta är något lägre än budget för 2019. En av förklaringarna är minskad möjlighet att ta ut elnätsavgifter där Energimarknadsinspektionen reglerar nätbolagens möjlighet att ta avgift för att förvalta elnäten. Även ökade lågavkastande investeringar i verksamhetslokaler påverkar resultatutvecklingen negativt.

Koncernens resultat före skatt varierar mellan 315,1 mnr till 326,2 mnr under affärsplaneperioden. Detta resultat ökar inte lika snabbt som verksamhetsresultatet då en del av resultatet går åt till att betala räntor till en större skuld och till en högre räntenivå. Resultatnivåerna är också lägre än det historiskt har varit, vilket beror på att vi under affärsplaneperioden inte har några planerade försäljningar.

2.2. Resultat per bolag

Resultat SKF koncernen (mnkr)	År 2020	År 2021	År 2022
SKF AB Koncernmoder	-20,6	-22,3	-22,2
Telge AB Moderbolaget	-38,8	-36,6	-41,9
Telge AB Affärsstöd	0,0	0,0	0,0
Resultat Telge AB Moderbolag	-38,8	-36,6	-41,9
Telge Bostäder	97,3	115,4	130,9
Reavinster Telge Bostäder	0,0	0,0	0,0
Nedskrivningar Telge Bostäder	0,0	0,0	0,0
Telge Hovsjö	1,1	2,1	1,6
Reavinster, Telge Hovsjö	0,0	0,0	0,0
Nedskrivning Hovsjö	0,0	0,0	0,0
Telge Fastigheter, koncernen	84,7	53,8	47,6
Reavinster Telge Fastigheter, koncernen	0,0	0,0	0,0
Nedskrivning Telge Fastigheter, koncernen	0,0	0,0	0,0
Resultat Bo & Fastigheter	183,1	171,3	180,1
Telge Nät	177,7	146,4	141,2
Reavinst Telge Nät	0,0	0,0	0,0
Nedskrivning Telge Nät	-29,5	-37,9	-22,0
Telge Återvinning	11,8	27,9	24,4
Resultat Nät & Miljö	160,0	136,4	143,6
Telge Energi	48,0	49,2	51,0
Resultat Energi	48,0	49,2	51,0
Södertälje Hamn	8,8	8,2	9,7
Telge Hamn	-1,1	-1,3	-1,3
Resultat Hamn	7,7	6,9	8,4
Telge Inköp	4,6	4,2	3,6
Tom Tits	0,0	0,0	0,0
Telge Tillväxt	0,0	0,0	0,0
Resultat efter finansnetto	344,0	309,1	322,6
Telge/SKF - Koncernjusteringar	23,6	23,4	21,0
Telge - Reserver	-30,0	-30,0	-30,0
Resultat efter koncernjusteringar och reserver	337,6	302,5	313,6
Andel i intressebolags resultat			
Söderenergi 42%	12,6	12,6	12,6
Koncernens resultat före skatt	350,2	315,1	326,2
Skatt	-75,7	-68,0	-71,0
Koncernens resultat	274,5	247,1	255,2

Telge AB har ett stabilt resultat.

Telge Bostäders resultat förbättras till följd av att bolaget förväntas genomföra lönsamma investeringar.

Telge Hovsjös resultat förbättras till följd av de försäljningar som planeras under 2019.

Telge Fastigheter går in i affärsplaneperioden med ett stort fokus på kommunens verksamhetslokaler. Under 2018 såldes Kringlan.

Telge Nät går in i en affärsplaneperiod där kommunens exploateringsplaner gör avtryck i bolagets investeringsnivåer. Resultatmässigt minskar VA-resultat som en följd av att perioden av återhämtning av tidigare negativa resultat är slut. Elnätet minskar i lönsamhet med anledning av att kapitalbasen minskar (gamla nät) samt på grund av att Energimarknadsinspektionen föreslår en kraftig sänkning av kalkylräntan som används för att beräkna hur mycket intäkter bolaget får ta ut av kunderna. Även fjärrvärmens är satt under press där låga elpriser och utveckling inom värmepumpslösningar innebär att inga prishöjningar kan genomföras.

Telge Återvinning går in i en period där bolaget bland annat behöver sänka priserna med anledning av ett något för högt utgiftsuttag under föregående år vilket pressar ner lönsamheten. Bolaget ser dock en affärsmöjlighet i sluttäckningsprojektet där det kommer att krävas stora mängder massor för att sluttäcka vilket kan ge stora intäkter. Det finns dock frågetecken kring huruvida affären är möjlig med aktuellt miljötillstånd.

Telge Energi fortsätter att ge en stabil avkastning. Under affärsplaneperioden går bolaget in med en ny strategi för att möta den ökade konkurrensen och fortsätta vara ett framgångsrikt bolag.

Södertälje Hamn är koncernens mest konjunkturkänsliga bolag. Dessutom tas merparten av godset emot utan några avtal som garanterar en viss volym. Den lägre ambitionsnivån på resultatet är en konsekvens av en mer försiktig syn på konjunkturutvecklingen.

Telge Inköps affärsplan innebär en fortsatt ökad avtalstrohet hos kommun- och bolagskoncernen.

Tom Tits affärsplan medför utmaningar för att nå önskat resultat, bland annat påverkar införandet av gratis inträde på vissa museer, däribland Tom Tits, verksamheten i form av lägre kundunderlag.

Telge Tillväxts affärsplan visar på ett nollresultat utan bidrag. För att nå denna resultatnivå behöver bolaget anpassa utbudet utifrån efterfrågan

3. Investeringar per bolag

Investeringar SKF koncernen (mnr)	År 2020	År 2021	År 2022
Telge AB Moderbolag	2,0	2,0	2,0
Telge Bostäder	511,6	533,2	416,6
Telge Hovsjö	37,5	65,5	60,8
Telge Fastigheter, kommersiella lokaler	82,0	252,0	378,5
Telge Fastigheter, kommunala verksamhetslokaler	398,0	496,8	409,9
Summa Bo & Fastigheter	1 029,1	1 347,5	1 265,8
Telge Nät	590,5	504,3	425,4
Telge Återvinning	43,5	39,0	21,2
Summa Nät & Miljö	634,0	543,3	446,6
Telge Energi	0,0	0,0	0,0
Summa Energi	0,0	0,0	0,0
Södertälje Hamn	77,3	54,0	32,4
Telge Hamn	0,0	0,0	0,0
Summa Hamn	77,3	54,0	32,4
Tom Tits	4,0	7,0	4,0
Summa brutto investeringar	1 746,4	1 953,8	1 750,8
Interna Investeringar	0,0	0,0	0,0
Summa netto investeringar	1 746,4	1 953,8	1 750,8

För jämförbarhetens skull läggs inte fokus på ett enskilt år. Åren bedöms tillsammans vilket är det mest praktiska då investeringar har en tendens att bli förskjutna mellan åren n. Dessutom påverkar tillgång på arbetskraft och överklagandeprocesser hur fort investeringarna kan genomföras.

Koncernens investeringar under affärsplaneperioden uppgår till cirka 5 400 mnr. Detta är den högsta nivån i Telgekoncernens historia och en ökning jämfört med föregående års Mål och budget.

Den genomsnittliga investeringstakten över affärsplaneperioden uppgår till cirka 1 850 mnr per år. När koncernen genererar ett kassaflöde på cirka 950 mnr per år innebär inriktningen för koncernen ett lånebehov på cirka 900 mnr per år.

Telge Bostäders investeringsnivå ligger i snitt på 490 mnr per år vilket innefattar modernisering av cirka 50 lägenheter, nybyggnation av cirka 100 lägenheter samt reinvesteringar för omkring 100 mnr årligen.

Telge Hovsjös investeringsnivå ligger i snitt på 55 mnr per år. Detta avser reinvesteringar av befintligt bestånd, affärsinvesteringar och nybyggnation.

Telge Fastigheters investeringar ligger i snitt på ungefär 700 mnr per år. Omkring 450 mnr avser verksamhetslokaler. Telge Fastigheters kommersiella investeringar ligger på ca 250 mnr per år och avser i huvudsak renovering av Lunakvarteret, Lunagaraget och Gjuteriet. Investeringarna i Lunakvarteret och Gjuteriet kan medföra ett visst nedskrivningsbehov, denna resultatteffekt är inte medtagen i detta Mål och budgetdokument.

Telge Nätets investeringsnivå ligger i snitt på 500 mnr per år där ungefär 200 mnr avser reinvesteringar i

infrastruktur för att säkerställa leveransnivån. De resterande 300 mnkr avser affärsinvesteringar som till stora delar är drivna av exploateringsplaner och lagstadgade som huvudman för VA och koncessionsinnehavare av elnätet. Därtill driver utbyggnaden av stadsnät på landsbygden investeringsnivån. Även åren med torka och brist på vatten driver investeringarna då det finns behov av att öka kapaciteten i vattenkraftproduktionen.

Telge Återvinning har en investeringsnivå på cirka 35 mnkr per år. Investeringarna avser i huvudsak reinvesteringar i sopbilar och maskiner till anläggningen.

Södertälje Hamn har en investeringsnivå på cirka 55 mnkr per år. Dessa investeringar avser i huvudsak reinvesteringar för att klara åtaganden mot befintliga kunder

4. Kassaflöde

4.1. Koncernens kassaflöde

Skuldförändringsanalys SKF koncernen (mnkr)	År 2020	År 2021	År 2022
Bolagens resultat efter finansnetto	344,0	309,1	322,6
Ej kassaflödespåverkande resultateffekter	20,2	37,0	36,8
Återläggning avskrivningar	557,2	599,7	611,2
Kassaflöde före investeringar	921,4	945,8	970,6
Investeringar	-1806,4	-1953,8	-1780,8
Försäljning av tillgångar (bokfört värde)	0,0	0,0	0,0
Tillfört rörelsekapital	0,0	0,0	0,0
Skatt	-75,7	-68,0	-71,0
Kassaflöde före utdelning	-960,7	-1076,0	-881,2
Utdelning	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde efter utdelningar	-960,7	-1076,0	-881,2

Telgekoncernen genererar under affärsplaneperioden ett kassaflöde före investeringar på cirka 2 800 mnkr. Koncernen har ett stort investeringsbehov främst inom verksamhetslokaler men också inom nybyggnation av lägenheter och utbyggnad av infrastruktur. Historiskt har Telgekoncernen sålt av tillgångar för att finansiera investeringar. Under 2020-2022 finns inga försäljningar planerade. Utifrån dessa förutsättningar behöver Telgekoncernen låna drygt 2 900 mnkr under affärsplaneperioden.

4.2. Kassaflöde per bolag

Skuldförändringsanalys SKF koncernen (mnkr)	År 2020	År 2021	År 2022
SKF AB Koncernmoder	-20,6	-22,3	-22,2
Telge AB	-39,6	-38,3	-43,8
Telgebostäder	-294,4	-291,8	-155,0
Telge Fastigheter, koncernen	-263,8	-490,3	-551,7
Södertälje Hamn	-51,1	-24,7	-0,6
Tom Tits	0,5	-2,3	1,1
Telge Nät	-206,4	-124,7	-44,4
Telge Energi	50,3	51,5	53,3
Telge Återvinning	-11,4	9,0	21,8
Telge Hovsjö	-22,0	-47,0	-41,0
Telge Inköp	4,6	4,2	3,6
Telge Hamn	-1,1	-1,3	-1,3
Kassaflöde bolagen	-855,0	-978,0	-780,2
Telge Reserver	-30,0	-30,0	-30,0
Skatt	-75,7	-68,0	-71,0
Tillfört rörelsekapital	0,0	0,0	0,0
Utdelning	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde före utdelningar	-960,7	-1 076,0	-881,2

Det är främst Telge Fastigheter och Telge Bostäder som driver koncernens lånebehov. Båda bolagen har stora investeringsbehov och en kortsiktig avkastning som är låg.

Även Telge Nät har ett negativt kassaflöde initialt. En stor del av de investeringar som görs kommer dock tillbaka i form av anslutningsavgifter vilket syns i slutet av affärsplaneperioden. Nämnas kan i sammanhanget att bolagets elnätsaffär är satt under press ekonomiskt till följd av att Energimarknadsinspektionen har sänkt avkastningskravet till 3 procent.

De nya ränteavdragsbegränsningarna som börjar tillämpas från och med 2019 har som syfte att minska möjligheten att skatteplanera. Dessa regler påverkar kommunala bolag. Regelverket påverkar särskilt bolag med låga resultatnivåer och hög belåning som Telgekoncernen till stor del består av. Nivåerna på denna beskattning är ett komplext regelverk som är svårt att prognostisera. Därav kan det bli stora avvikelser från den bedömda skattebördan.

4.3. Kassaflöde per kluster

Skuldförändringsanalys kommunens verksamhetslokaler (mnkr)	År 2020	År 2021	År 2022
Resultat	67,1	50,6	32,0
Andel av resultat i SKF	-7,0	-7,6	-7,5
Andel av resultat i Telge AB	-13,2	-12,4	-14,2
Ej kassaflödespåverkande resultat effekter	-10,2	-10,2	-10,2
Återläggning avskrivningar	166,1	180,4	193,2
Kassaflöde före investeringar	202,9	200,9	193,3
Investeringar	-398,0	-496,8	-409,9
Försäljning av tillgångar (bokfört värde)	0,0	0,0	0,0
Tillfört rörelsekapital	0,0	0,0	0,0
Återbetalt aktieägartillskott	0,0	0,0	0,0
Skatt	-10,3	-6,7	-2,3
Kassaflöde (förändring av låneskuld)	-205,4	-302,7	-218,9
Utdelning	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde efter utdelningar	-205,4	-302,7	-218,9

De allmännyttiga bostadsbolagen genererar ett lånebehov på drygt 1 000 mnkr över affärsplaneperioden. Orsaken till ökningen är att bolagen prioriterar att renovera det befintliga beståndet för att möta de underhållsbehov som finns. Investeringsutrymmet medger en nyproduktionstakt på knappt 100 bostäder per år. Det finns inga investeringsmedel avsatta för köp av fastigheter.

I sammanhanget är det viktigt att nämna att Telge Bostäder sålt fastigheter för att amortera på lånen och skapa möjligheter att bygga nytt

Skuldförändringsanalys allmännyttiga bostadsbolagen (mnkr)	År 2020	År 2021	År 2022
Resultat	116,0	120,7	148,1
Andel av resultat i SKF	-5,7	-6,2	-6,2
Andel av resultat i Telge AB	-10,8	-10,2	-11,6
Ej kassaflödespåverkande resultat effekter	-8,3	-8,3	-8,3
Återläggning avskrivningar	134,3	142,4	148,9
Kassaflöde före investeringar	225,4	238,4	270,8
Investeringar	-549,1	-598,7	-477,4
Försäljning av tillgångar (bokfört värde)	0,0	0,0	0,0
Tillfört rörelsekapital	0,0	0,0	0,0
Återbetalt aktieägartillskott	0,0	0,0	0,0
Skatt	-21,9	-23,0	-28,7
Kassaflöde (förändring av låneskuld)	-345,5	-383,3	-235,2
Utdelning	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde efter utdelningar	-345,5	-383,3	-235,2

Övriga Telgekoncernen kräver lån på drygt 600 mnkr. Den stora skillnaden mot tidigare är den högre investeringstakten i Telge Nät till följd av en ny bedömning av exploateringstakten för att nå "Södertälje 2036".

Skuldförändringsanalys övriga Telgekoncernen (mnkr)	År 2020	M&B 2021	M&B 2022
Resultat	249,8	234,6	228,6
Andel av resultat i SKF	-7,9	-8,5	-8,5
Andel av resultat i Telge AB	-14,9	-14,0	-16,0
Ej kassaflödespåverkande resultateffekter	9,2	17,6	33,3
Återläggning avskrivningar	255,6	276,6	269,0
Kassaflöde före investeringar	491,9	506,3	506,4
Investeringar	-799,3	-858,3	-863,5
Försäljning av tillgångar (bokfört värde)	0,0	0,0	0,0
Tillfört rörelsekapital	0,0	0,0	0,0
Återbetalt aktieägartillskott	0,0	0,0	0,0
Skatt	-43,5	-38,3	-40,1
Kassaflöde (förändring av låneskuld)	-350,9	-390,4	-397,2
Utdelning	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde efter utdelningar	-350,9	-390,4	-397,2

Styrdokument Södertälje kommun

1. Inledning	52
2. Organisation, roller och ansvar	52
2.1 De förtroendevalda	52
2.2 Förvaltningen.....	53
2.3 Bolagskoncernen.....	54
3. Styrdokument	54
3.1 Mål och budget.....	54
3.2 Verksamhetsplan	54
3.3 Arbetsplan	54
3.4 Styrdokument för bolagskoncernen	54
3.5 Internkontroll.....	55
3.6 Program, planer, och policyer	55
4. Styr- och uppföljningsprocessen.....	55
4.1 Mål- och budgetprocessen	55
4.2 Uppföljningsprocessen.....	56
4.3 Revisionen.....	56

1. Inledning

För att skapa en hållbar utveckling och för ett effektivt användande av kommuninvånarnas skattemedel krävs en väl fungerande styrning av kommunorganisationen. Arbetet utgår från Agenda 2030 och de 17 globala målen och ska genomsyra hela kommunorganisationens arbete från högsta ledning ut i alla verksamheter. Södertälje kommuns styrmodell har som syfte att stärka den långsiktiga planeringen och styra mot och följa upp de mål som kommunfullmäktige fastställt som strategiskt viktiga. Kommunfullmäktiges mål ska säkra en god ekonomisk hushållning och ha fokus på kommunens framtida värden genom att både ha ekonomiska, ekologiska och sociala mål för att uppnå långsiktig hållbarhet. I styrmodellen fastställs viktiga moment i planerings- och uppföljningsprocessen samt ansvaret för dessa.

Styrmodellen säkerställer att den politiska viljeriktningen får genomslag i verksamheterna och ger förutsättningar till att skapa en helhetssyn för organisationens alla delar. En tydlig styrmodell ökar möjligheten till delaktighet och ansvarstagande i hela organisationen. Det ger en större förståelse för verksamheten men också för övriga delar av organisationen i det gemensamma uppdraget gentemot medborgarna.

Styrmodellen avser hela kommunkoncernen det vill säga både nämnder och helägda bolag. Planerings- och uppföljningsprocessen för bolagen ska vara samordnad med den som gäller för nämnderna. Generellt gäller följaktligen, om inget annat anges, att det som gäller för nämnd även ska tillämpas av bolag.

2. Organisation, roller och ansvar

Den politiska styrningen sker genom beslutsfattande i fullmäktige, styrelser och nämnder. Kommunallagen och aktiebolagslagen framställer det grundläggande ansvaret mellan de politiska organen. I reglementen för nämnderna framgår uppdrag och ansvarsfördelningen för dessa. Bolagen regleras av bolagsordningar och ägardirektiv. Kommunförvaltningens uppdrag är att ansvara för beredning och verkställighet av politiska beslut. Detta regleras bland annat i delegationsordningar och kommunens styrdokument.

För att politiska beslut ska få genomslag och skapa resultat för medborgarna behövs samverkan mellan politisk styrning och verksamhetsledning. Vissa områden och ansvar behöver emellertid förtydligas och i avsikt att kommunens styrning skall fungera effektivt är det viktigt med en tydlig ansvarsfördelning mellan de förtroendevalda och tjänstemannaledningen. Genom att beskriva vem som "äger" frågeställningarna kan ansvar och befogenheter tydliggöras. Det är de förtroendevalda som har ansvaret för visionen, mål och uppföljning, det vill säga vad man vill uppnå och när i tiden det ska vara genomfört. Med utgångspunkt från den politiska viljeinriktningen arbetar kommunkoncernen och verksamheterna fram planer och mål som beskriver hur uppdraget kommer att utföras.

2.1. De förtroendevalda

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är högsta politiska organ i kommunen. Kommunfullmäktige bestämmer vilka ansvarsområden och uppgifter kommunstyrelsen och nämnderna ska förfoga över. Genom reglementen, mål och policyer styr fullmäktige vad nämnderna ska uppnå inom sina verksamheter och ansvarsområden. Kommunfullmäktige fastställer de ekonomiska resurserna och ger de ekonomiska ramarna till nämnderna och fastställer även inriktning och mål för kommunens verksamheter. Inriktning och fullmäktigemål uttrycker de mest väsentliga aspekterna på verksamheternas inriktning samt de effekter som eftersträvas utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv. Fullmäktiges mål ska ge vägledning för nämndernas prioriteringar och åtgärder. Kommunstyrelsens uppdrag är sedan att styra och följa upp arbetet. Kommunfullmäktige beslutar även om planer och program som är kommunövergripande och gäller för alla nämnder och bolag.

För de helägda kommunala bolagen ska kommunfullmäktige fastställa det kommunala ändamålet med verksamheten och se till att de kommunala principerna följs. De kommunala befogenheterna som utgör ram för verksamheten anges i bolagsordningen och i ägardirektiven. I dessa framförs även att innan beslut som är av principiell beskaffenhet eller av större vikt fattas, ska fullmäktige kunna ta ställning till förslaget.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen bereder förslagen till kommunfullmäktige och har därmed ansvaret för att göra en helhetsbedömning där alla behov och önskemål vägs samman mot de ekonomiska resurserna. Kommunstyrelsen ska arbeta utifrån ett kommunkoncernperspektiv, vilket innefattar kommunförvaltningen och bolagen. Kommunstyrelsen ska leda förvaltningen och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet och de kommunala bolagen samt följa frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsen leder, samordnar och ansvarar för den övergripande planeringen i kommunen vilket innebär att man också leder arbetet med att utforma övergripande mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten. Detta innefattar såväl ekonomisk som fysisk planering.

Kommunstyrelsen har ett huvudmannaskap för den samlade kommunförvaltningen, i vilken alla kommunens arbetstagare ingår. Hela förvaltningen ställs av kommunstyrelsen till övriga nämnders förfogande och fastställer därför även mål för personalområdet för hela kommunförvaltningen.

Nämnderna

Nämndernas sammansättning beslutas av kommunfullmäktige. Nämndens uppdrag och ansvar är att förvalta och genomföra verksamheten enligt fullmäktiges fastställda mål, budget och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten i övrigt. Nämnden ska också fördela de ekonomiska resurser som nämnden tilldelats och beakta att ekonomin är högst prioriterad. Nämnden har ett uppföljningsansvar under pågående verksamhetsår för hela sitt verksamhetsområde oavsett driftsform och ska följa både den verksamhetsmässiga och ekonomiska utvecklingen.

Bolagskoncernen

Bolagens sammansättning beslutas av kommunfullmäktige som också ansvarar för att det kommunala ändamålet efterlevs. Södertälje kommun har valt att organisera bolagen i en bolagskoncern där Södertälje kommuns Förvaltnings AB är koncernmoder med Telge AB som det operativa koncernbolaget med de olika bolagen som dotterbolag. Bolagsstyrelsen för Telge AB är det högsta beslutande organet inom bolaget och har det yttersta ansvaret för bolagets verksamhet (aktiebolagslagen och kommunallagen). Bolagen är skyldiga att följa av kommunfullmäktige utfärdade bolagsordning och ägardirektiv. Kommunfullmäktige antar generella och särskilda ägardirektiv för Telge AB och dess dotterbolag. Bolagsstyrelserna har att verka efter de anvisningar som de får genom ägardirektiven, koncernplanen och genom andra direktiv och riktlinjer från koncernen.

2.2. Förvaltningen

I Södertälje är hela den kommunala verksamheten organiserad i en förvaltning. Inom förvaltningen delas verksamheten upp på kontor. För varje kontor finns en kontorschefer. En kontorsorganisation kan vara uppdelad i 2-3 ansvarsnivåer under nämnden. Kontoren är organiserade i resultatenheter och/eller verksamhetsområden/ resultatområden vilket kan bestå av två eller fler resultatenheter. Verksamhetsplanerna är utgångspunkten för kontorens planering. Utifrån dem ska varje resultatområde (eller resultatenhet om resultatområden saknas) diskutera hur de bäst kan bidra till att nämnden når sina mål. Verksamheten och ekonomin ska följas upp på enhetsnivå av nämnden som rapporterar vidare till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Enhetschefer har ansvaret för att verksamheten bedrivs i enlighet med fastställda mål och inriktningar samt de fastställda ekonomiska ramarna.

Stadsdirektören

Kommunens och bolagskoncernens ledande tjänsteman är stadsdirektören. Kommunstyrelsen fastställer instruktion för stadsdirektören.

Kommunförvaltningens ledningsgrupp (KLG) är Stadsdirektörens funktion för verkställandet av kommunstyrelsens uppdrag och beslut. KLG består av kontorschefer och utvalda chefer från kommunstyrelsens kontor och leds av stadsdirektören. KLG ska på uppdrag av stadsdirektören skapa en hållbar samhällsutveckling i Södertälje kommun genom ett helhetsperspektiv ta ansvar för att uppnå mål och resultat. KLG förväntas ha ett helhetsperspektiv i sitt arbete.

Kontorschefer

Kontorschefens uppgift är att se till att verksamheten bedrivs utifrån fastställda mål och inriktningar inom givna ekonomiska ramar och att skapa goda förutsättningar för områdescheferna. Verksamheternas uppdrag är att ge rätt service och kvalitet på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt, sett ur ett långsiktigt och hållbart perspektiv. Kontorschefen är länken mellan verksamheten och nämnden. Kontorschefen ansvarar för att nämndens inriktning och mål får en koppling till enheternas mål, mätetal och förbättringsåtgärder samt att verksamheten följs upp och vid eventuella avvikelser snarast rapportera till nämnden. Ett kontor kan hantera fler än en nämnd.

Verksamhetsområde

En verksamhet är en tjänst eller service som kommunen ska tillhandahålla. Indelningen av verksamhetsområden Södertälje kommun är baserad på den av SCB fastställda nationella indelningen för kommuner.

Resultatområde och resultatenhet

Resultatområden är summan av ett antal resultatenheter som organiseras under en resultatområdeschef.

Resultatenheterna är den organisatoriska basen i organisationen och de är den första nivån där ett ansvar enligt styprocessen utkrävs.

2.3. Bolagskoncernen

VD för Telge AB, bolagskoncernen, är chef för VD i dotterbolagen som ingår i Telge-koncernen. Koncernstyrelsen fastställer VD-instruktion. VD för dotterbolagen är ansvarig för den operativa ledningen av bolaget inom de ramar som styrelsen och koncernen fastställer. VD för dotterbolagen är också ansvarig för att säkerställa omvärldsbevakning, intressentrelationer och att aktivt driva hanteringen av bolagets strategiska frågor med Telge AB:s VD och styrelse. Bolagsstyrelserna fastställer VD-instruktion för respektive bolags VD.

3. Styrdokument

3.1. Mål och budget

Mål och budget är det styrande dokumentet som beskriver vad organisationen ska arbeta med under kommande treårsperiod. Mål- och budget omfattar förutom värdegrunden, den långsiktiga inriktningen och målen också budgeten med de ekonomiska förutsättningarna, investeringsanslaget samt ägardirektiven till bolagen. Kommunfullmäktige är det organ som formellt fastställer Mål- och budget och där tillhörande uppdrag och åliggande. I den centrala Mål och budgetprocessen gör fullmäktige prioriteringen mellan olika nämnder på grundval av bedömningar av den framtida utvecklingen och resursbehovet. I Södertälje kommun tillämpas mål- och ramstyrning, vilket innebär att ansvaret delegeras vidare till nämnder och bolag för att uppfylla uppsatta mål inom tilldelade budgetramar. Vid divergens mellan mål och ekonomiska resurser är de ekonomiska resurserna överordnad och styrande för alla verksamheter och bolag. Verksamhetsstyrningen regleras genom det krav som ställs för ekonomisk hushållning. Begreppet god ekonomisk hushållning innefattar såväl ett finansiellt perspektiv som ett verksamhetsperspektiv i avsikt att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin i ett kortare och i ett längre perspektiv och syftar huvudsakligen på att varje generation bär sina egna kostnader.

3.2. Verksamhetsplan

Kommunfullmäktiges prioriteringar ger ramarna för nämndens verksamhetsplanering. I verksamhetsplanen konkretiseras kommunfullmäktiges mål där nämnden visar hur de bidrar till de målen uppfyllelse för verksamhetsområdet och beskriver också vilket resultat som ska uppnås. Verksamhetsplanen innefattar ansvar och åtagande, analys av föregående års resultat, omvärldsanalys, verksamhetsmål, budgetram och investeringsbudget. Nämnderna ansvarar för att bedriva sina verksamheter inom den ekonomiska ram och de mål som angivits av kommunfullmäktige. Alla verksamheter ska följas upp frekvent under året så att beslut om nödvändiga åtgärder kan fattas utan fördröjning. Varje nämnd ska i sin verksamhetsplan klargöra hur uppföljningen ska gå till och vilka regler som gäller för avvikelsehantering. En samlad uppföljning för hela kommunen görs i delårsbokslut och årsbokslut.

3.3. Arbetsplan

Verksamhetsplanerna är utgångspunkten för kontorens planering. Utifrån dem ska varje resultatområde (eller resultatenheter om resultatområden saknas) diskutera hur de bäst kan bidra till att nämnden når sina mål. Förslagen stäms av i ledningsgruppen för att säkerställa att ambitionsnivån är tillräcklig och att insatserna ligger i linje med övriga områdets planer. På så sätt säkras att förbättringarna som genomförs bidrar till måluppfyllelse för nämnden. Därefter gör kontorets resultatenheter likadana överenskommelser. Överenskommelserna mellan olika chefsnivåer dokumenteras i arbetsplaner. Arbetsgrupper inom en resultatenheter gör också överenskommelser. Deras bidrag inkluderas i resultatenheters arbetsplan.

3.4. Styrdokument för bolagskoncernen

Bolagsordning och ägardirektiv tillsammans med koncernplan, affärsplaner och andra styrande dokument t.ex. policyer och riktlinjer, ska säkerställa att den operativa styrningen av koncernen och dess olika verksamheter sker effektivt och inom de ramar som beslutats.

Allmänna och särskilda ägardirektiv för Telge AB och dess dotterbolag fastställs av kommunfullmäktige och utarbetas av stadsdirektören tillsammans med Telge AB:s VD. Ägardirektiven för Telge AB och dess dotterbolag återfinns i Mål- och budget. Övriga styrdokument som bolagen behöver ta hänsyn till utifrån ett aktiebolagsperspektiv återges inte här.

Telge AB:s koncernplan är det strategidokument som på ett övergripande sätt samlar och beskriver Telekoncernens gemensamma arbete och prioriteringar de närmaste åren. Koncernplanen utgör utgångspunkt för bolagens måldelning- och affärsplanearbete.

Mål för bolaget utgår från bolagets affärsplan, som årligen bryts ner till operativa ettårs mål och en budget. Förslag till affärsplan och budget upprättas mellan Telge AB:s VD och VD i bolaget som sedan beslutas av respektive bolagsstyrelse. Koncernstyrelsen fastställer koncernens övergripande budget.

3.5. Internkontroll

Internkontroll är alla de rutiner som syftar till att säkerställa att kommunens verksamheter bedrivs effektivt och korrekt för att säkra kommunens tillgångar och förhindra förluster. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att tillse att det finns en god intern kontroll. I detta ligger ett ansvar för att en organisation kring intern kontroll upprättas inom kommunen samt att kommunövergripande reglementen, regler och policyer upprättas.

Med stöd av reglementet för internkontroll har kommunstyrelsens rätt att utfärda närmare föreskrifter och anvisningar för det interna kontrollarbetet. Nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Det är därför viktigt att nämnden tydliggör vilket ansvar som finns för den interna kontrollen på olika nivåer i organisationen. Södertälje kommuns tillämpningsvisningar ger en praktisk vägledning för hur respektive nämnd ska arbeta med den interna kontrollen. För de kommungemensamma rutinerna fastställer kommunstyrelsen årligen vilka rutiner som ska bli föremål för kontroll utifrån en väsentlighetsbedömning. Internkontrollen ska integreras i verksamhetsplanerna och i arbetsplanerna. Där tillämpas internkontrollen genom att identifiera de väsentliga processer för verksamheten och vidare redogörs det i riskbedömningen de sannolika fel som kan uppstå som också utgör grunden för det fortsatta arbetet. De områden som analyseras som viktigast för att undvika allvarligaste sannolika felen ska ingå i den interna kontrollplanen.

3.6. Program, planer och policyer

Program och planer är styrande dokument som ska bidra till uppfyllande av de politiska målen. Det är viktigt att dessa dokument hålls aktuella och är kända i organisationen. Program beskriver de övergripande prioriteringarna medan planer är mer detaljerade. Policyer men också reglementen och riktlinjer som antas politiskt är betydelsefulla styrdokument, de reglerar basverksamheten utan detaljstyrning. Mål- och budget är det överordnande dokumentet för kommunens nämnder och bolagsstyrelser. Det innebär att Mål- och budget är överordnad de andra styrdokumenterna. I de fall konflikt mellan styrdokumenterna skulle uppstå gäller Mål- och budget och vidare i det avseende är det ekonomiska målet överordnad verksamhetsmålen.

4. Styr- och uppföljningsprocessen

4.1. Mål och budgetprocessen

För att kunna uppnå fullmäktiges mål i syftet att möjliggöra hållbara prioriteringar för framtidens utveckling av Södertälje sker beredningen av Mål- och budget gemensamt i kommunkoncernen. Beredningen omfattar en samordnad budget- och investeringsprocess, framtagande av förslag till mål och inriktningsstrategi, ekonomiska förutsättningar samt översyn av de generella och särskilda ägardirektiven. Den strategiska planeringen sker på kommunledningsgruppen (KLG) där Mål- och budget behandlas i flera etapper under året. Bolagskoncernens övergripande budgetprocess sker under hösten och baseras på de fleråriga affärsplaner som tagits fram under våren. Under denna process ansvarar Telge AB:s VD/koncernledning för att samordning sker inom koncernen. Den koncernövergripande budgeten fastställs av koncernstyrelsen, kommunstyrelsen och slutligen av kommunfullmäktige.

Planeringsprocessen förutsätter att kommunkoncernen gör en omvärldsanalys. Syftet är få en gemensam bild av de viktiga faktorer som kan komma att påverka kommunen och synliggöra vad kommunen behöver ta hänsyn till i den kommande Mål- och budgetprocessen. Resursfördelningen till nämnderna bygger helt på kommunfullmäktiges prioriteringar. Som grund för fördelningen inom utbildning, äldreomsorgsområdet och inom verksamheten för personer med funktionsnedsättning enligt LSS finns resursfördelningsmodeller framtagna. Med hänsyn till prognoser och nya förutsättningar för bland annat befolkningsutvecklingen, skatteintäkter, lagstiftning samt övriga omvärldsförändringar lämnar stadsdirektören förvaltningens förslag på drifts- och investeringsramar samt ger förslag på om befintliga fullmäktigemål ska fortsätta att gälla eller revideras.

Härvid startar den politiska beredningen, budgetdialoger hålls mellan kommunstyrelseordförande och nämnderna utifrån det underlag som nämnderna yttrat sig om. Med utgångspunkt i de förutsättningar som förvaltningen belyst och de yttrande som inkommit från nämnderna utarbetar de politiska partierna förslag till Mål- och budget för kommande treårsperiod. Kommunstyrelsen beslutar om Mål och budget med där tillhörande, budget- och investeringsramar, skattesats och mål och uppdrag. Därefter fastställer kommunfullmäktige Mål och budget i sin helhet.

Nämnderna tilldelas en ram, kommunbidrag, för hela sin verksamhet och har befogenheter att under året göra omfördelningar och omprioriteringar inom hela sitt ansvarsområde. Med utgångspunkt i fastställd resurstilldelning där nämnderna fördelar kommunbidraget vidare till verksamheterna som nämndbidrag dels genom riktade anslag, dels i form av peng per prestation (förskoleplats, elevplats, omsorgsinsats etc.) arbetar nämnderna fram verksamhetsplaner med en budgetfördelning på verksamhetsnivå. Verksamhetsplanerna ska vara klara och beslutade senast utgången av januari.

4.2. Uppföljningsprocessen

Styrsystemet består av olika delar där uppföljning och utvärdering är centrala. Genom att ta lärdom av det som redan har hänt kan riktningen för framtiden planeras. Ett regelbundet analysarbete ger möjlighet till att ta fram planer och aktiviteter för fortsatt utveckling och förbättring. I uppföljningsprocessen är det minst lika viktigt att utvärdera i vilken omfattning som målen för olika verksamheter nås som att följa upp och analysera det ekonomiska resultatet. Internkontrollen utgör en viktig del i uppföljningen. I enlighet med kommunallagen 6 kap 7§ är det nämnderna som skall se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheterna bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Kommunkoncernen

Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över nämnderna och dess verksamhet. Kommunstyrelsen ska också årligen pröva om den verksamhet som bedrivs i helägda och delägda kommunala bolag varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Kommunstyrelsens redovisar föregående års verksamhet och ekonomiska ställning i årsredovisningen till kommunfullmäktige och kommunens medborgare. Dessutom rapporteras delårsrapport för första och andra tertialen. Första tertialet är en ekonomisk uppföljning. Delårsrapporten för andra tertialet ska innehålla uppföljning av verksamhet, ekonomi och personal och omfattar även en sammanställd redovisning för hela kommunkoncernen. Rapporterna inkluderar en uppföljning av verksamhetsplanen och som bland annat också innehåller en analys och slutsats av resultaten utifrån de prioriterade målen och de åtgärder som planeras i det fortsatta arbetet.

Nämnderna och kontorscheferna har ett uppföljningsansvar för hela sitt verksamhetsområde och ska under pågående verksamhetsår följa både den verksamhetsmässiga och ekonomiska utvecklingen. Uppföljningen på övergripande nivå sker varje månad så att åtgärder kan vidtas för att nå målen med en ekonomi i balans. Kontorschefen har ansvar för att följa utvecklingen såväl för hela kontoret som för respektive enhet, och vidta åtgärder när den uppgjorda verksamhetsplanen och budgeten inte följs. Regelbunden rapportering lämnas till stadsdirektören och till nämnderna. När avvikelser kräver åtgärder har kontorschefen skyldighet att till närmast efterföljande nämndsammanträde förelägga nämnden sådana förslag. Nämnden har det övergripande ansvaret för att vidta åtgärder och omprioritera så att de av kommunfullmäktiges fastlagda mål uppnås och att ekonomiska ramarna hålls. Om en situation uppstår under löpande år så att mål och ekonomiska ramar står i konflikt med varandra så gäller den ekonomiska ramen för nämnden tills annat beslut eventuellt fattats av kommunstyrelsen/kommunfullmäktige.

Enhetschefen har ansvar för att vidta åtgärder om det finns risk för att den fastlagda arbetsplanen och budgeten inte kan hållas. Om detta inte kan lösas inom enheten ska det omgående rapporteras till överordnad chef.

Bolagskoncernen

Affärsplanerna konkretiseras i budgetarbetet och följs upp löpande i koncernens uppföljningsprocess. Respektive VD tar fram och ansvarar för bolagets budget, vilken fastställs av Telge AB:s VD och sedan av respektive bolagsstyrelse. Den övergripande budgeten fastställs av koncernstyrelsen.

Budgetuppföljning till respektive bolagsstyrelse sker i form av månadsrapporter, kvartalsdialoger men också genom uppföljning av bolagsordningens ändamålsparagraf. Uppföljning av ägardirektiv sker i varje styrelse och i koncernstyrelsen minst två gånger per år. Syftet med rapporteringen är att säkerställa att koncernen är på väg mot fastställd målbild och att ge möjlighet till tidig korrektion vid avvikelse. Inför delårsrapportering till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige inlämnar bolagskoncernen en förvaltningsrapport.

Kommunen och bolagskoncernen har en gemensam investeringsram.

- Vid behov av omfördelning av investeringsramen mellan nämnder eller mellan bolag ska beslut fattas av kommunfullmäktige.
- Skulle den totala investeringsramen för kommunen och bolagskoncernen under innevarande år behöva höjas eller sänkas ska beslut fattas av kommunfullmäktige.

4.3. Revisionen

Enligt kommunallagen ska revisorerna varje år granska all verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden. Granskningen ska ske i den omfattning som följer av god revisionssed. Revisorernas uppgift är att närmare granska att den kommunala verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, att räkenskaperna är rättvisande samt att styrelsens och nämndernas interna kontroll är tillräcklig. Revisorernas årliga revisionsberättelse ligger till grund för kommunfullmäktiges ansvarsprövning av styrelsen och nämnderna.

Barn och elever per nämnd 2020

Antal barn/elever	Heltid	Deltid
Enhörna		
Förskola 1-3 år	91	7
Förskola 4-5 år	58	6
Förskola allmän fsk		3
Fritidshem 6-9 år	127	
Fritidsklubb 10-12 år	20	
Förskoleklass	28	
Grundskola år 1-5	169	
Grundskola år 6-9	98	
Järna		
Förskola 1-3 år	151	42
Förskola 4-5 år	142	23
Förskola allmän fsk		8
Fritidshem 6-9 år	262	
Fritidsklubb 10-12 år	48	
Förskoleklass	92	
Grundskola år 1-5	402	
Grundskola år 6-9	351	
Vårdinge-Mölnbo		
Förskola 1-3 år	31	12
Förskola 4-5 år	29	6
Förskola allmän fsk		0
Fritidshem 6-9 år	61	
Fritidsklubb 10-12 år	15	
Förskoleklass	13	
Grundskola år 1-5	92	
Grundskola år 6-9	71	
Hölö-Mörkö		
Förskola 1-3 år	91	15
Förskola 4-5 år	56	9
Förskola allmän fsk		3
Fritidshem 6-9 år	133	
Fritidsklubb 10-12 år	37	
Förskoleklass	45	
Grundskola år 1-5	213	
Grundskola år 6-9	173	

Antal barn/elever	Heltid	Deltid
Uk		
Förskola 1-3 år	1 730	740
Förskola 4-5 år	1 226	356
Förskola allmän fsk		111
Dagbarnvårdare 1-3 år	0	0
Dagbarnvårdare 4-5 år	0	0
Dagbarnvårdare allm fsk	0	0
Fritidshem 6-9 år	2 433	
Fritidsklubb 10-12 år	669	
Förskoleklass	898	
Grundskola år 1-5	3 585	
Grundskola år 6-9	2 755	
Kommungemensam		
Enskilt driven förskola 1-3 år	316	45
Enskilt driven förskola 4-5 år	270	43
Enskilt driven allmän fsk		24
Enskilt driven fritidshem 6-9 år	701	
Friskola f-klass	255	
Friskola år 1-5	1 378	
Friskola år 6-9	1 284	
Förberedelseklass F	20	
Förberedelseklass 1-5	195	
Förberedelseklass 6-9	145	
Gymnasiet		
Kommunal gymnasieskola	1 277	
Frigymnasier/annan kommun	2 441	
Storstadstillägg		
Hovsjö	731	
Geneta	366	
Särskola		
Grundsärskola	134	
Grundsärskola SBO	56	
Gymnasiesärskola	78	

Antal barn/elever	Heltid	Deltid
Modersmålsundervisning (fsk)		
Uk	3 300	
Järna	76	
Hölö	37	
Vårdinge	18	
Enhörna	52	
Modersmålsundervisning (grundskola)		
Modersmålsundervisning	4 012	
Summering alla elever		
Förskoleklass	1 351	
Grundskola år 1-5	6 034	
Grundskola år 6-9	4 877	
Totalt antal barn/elever	12 262	
Summering kommunal verksamhet		
Förskola 1-3 år	2 094	816
Förskola 4-5 år	1 511	400
Förskola allmän fsk	0	125
Fritidshem 6-9 år	3 016	0
Fritidsklubb 10-12 år	789	0
Förskoleklass	1 076	0
Grundskola år 1-5	4 461	0
Grundskola år 6-9	3 448	0

Taxor och avgifter 2020

1. Omsorgsnämnden	61	6.1.14	Tabell 13. Timdebitering	74	
1.1	Vård och omsorg gällande insatser för personer med funktionsnedsättning.....	61	6.1.15	Tabell 14. Debitering vid extra tidskrävande ärenden.....	74
1.2	Insatser – LSS, Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade	62	6.1.16	Utskrift på papper.....	74
1.2.1	Konstruktion av taxor gentemot Mål & Budget 2020	62	6.2	Planavgifter.....	74
1.2.2	Ersättningar.....	62	6.2.1	Planbesked.....	75
2. Socialnämnden.....	62	6.2.2	Detaljplan	75	
2.1	Tillstånds- och tillsynsverksamheterna	62	6.2.3	Avgift enligt planavtal.....	75
2.2	Vuxenenheten.....	65	6.2.4	Avgift för gällande detaljplan.....	76
2.3	Dödsboförvaltning.....	65	6.2.5	Tabell 1. Planavgifter för en- och tvåbostadshus med tillhörande komplementbyggnader	76
2.4	Familjerådgivning.....	65	6.2.6	Tabell 2. Ny- och tillbyggnad flerbostadshus, byggnader för verksamheter och anläggningar (radhus och kedjehus med gemensam fastighet) per yta (m ²)	77
3. Äldreomsorgsnämnden.....	66	6.3	Geografisk informationshantering.....	77	
4. Utbildningsnämnden.....	67	6.3.1	Tabell 1. Avgift för nybyggnadskarta	78	
4.1	Avgift för förskola.....	67	6.3.2	Tabell 2. Avgift för utstakning	79
4.2	Avgift för barn i behov av särskilt stöd samt barn i åldern 3–5 år.....	67	6.3.3	Tabell 3. Lägeskontroll.....	80
4.3	Avgift för skolbarnsomsorg	68	6.3.4	Tabell 4. Grundkarta.....	80
4.4	Avgift för öppen fritidsverksamhet.....	68	6.3.5	Tabell 5. Avgift för tillfälligt nyttjande av digital geografisk information	80
5. Kultur- och fritidsnämnden.....	68	6.3.6	Tabell 6. Utskrifter av kartor och ortofoton... ..	82	
5.1	Kulturskolan	68	6.3.7	Tabell 7. Uppdragstaxa	83
6. Stadsbyggnadsnämnden.....	68	7. Miljönämnden	83		
6.1	Bygglovtaxa.....	68	7.1	Taxa för tillsyn och prövning enligt miljöbalken.....	83
6.1.1	Övergångsbestämmelser.....	69	7.2	Taxa för livsmedelskontroll och animaliska biprodukter.....	83
6.1.2	Tabell 1. Avgifter för en- och tvåbostadshus och det som hör till.....	69	7.3	Taxa för tillsyn enligt strålskyddslagen	83
6.1.3	Tabell 2. Komplementbyggnader för en- och tvåbostadshus.....	70	7.4	Taxa för tillsyn enligt lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa	84
6.1.4	Tabell 3. Åtgärder som endast kräver anmälan, enligt s.k. "Attefallsregler"	70	7.5	Taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer.....	84
6.1.5	Tabell 4. Övriga åtgärder som endast kräver anmälan.....	70	8. Tekniska nämnden.....	84	
6.1.6	Tabell 5. Kolonistugor	71	8.1	Upplåtelse av offentlig plats.....	84
6.1.7	Tabell 6. Ny- och tillbyggnad flerbostadshus, radhus och kedjehus med gemensam fastighet, byggnader för verksamheter och anläggningar (och det som hör till), samt andra åtgärder med tekniskt samråd (t.ex. tillbyggnad, komplementbyggnader)	71	8.1.1	Tabeller – Upplåtelse av offentlig plats	85
6.1.8	Tabell 7. Avgift för flerbostadshus, byggnader för verksamheter och anläggningar	71	8.2	Torgplats.....	90
6.1.9	Tabell 8. Andra åtgärder	72	8.3	Felparkering	90
6.1.10	Tabell 9. Avgifter för skyltar och ljusanordningar	73	8.4	Parkering	90
6.1.11	Tabell 10. Andra avgifter som kan tillkomma	73	8.5	Övrig parkering.....	91
6.1.12	Tabell 11. Övriga avgifter	73	8.6	Grävning i kommunal och allmän mark.....	91
6.1.13	Tabell 12. Övergångsbestämmelser.....	74	8.7	Dispenser från lokala trafikföreskrifter.....	94
			8.8	Tillfälliga trafikordningsplaner.....	94
			8.9	Gatukostnader.....	95
			9. Avgifter för kopior av allmänna handlingar.....	95	

Sammanställning av nämndernas taxor och avgifter år 2020

Nedan ges en sammanställning av de taxor och avgifter som beslutas av kommunfullmäktige 2020.

Sammanställningen omfattar en kort beskrivning av taxan/avgiften och redovisar tax- och avgiftsnivån för år 2020. För att ta del av nämndernas förslag till taxor och avgifter som utgör beslutsunderlaget till kommunfullmäktige ombeds ni ta kontakt med stadskansliet i Södertälje kommun.

Församlingstillhörighet har upphört att vara ett folkbokföringsbegrepp. I stället kopplas alla personer till ett distrikt. Detta påverkar den preliminära skatteberäkningen i samband med beräkning av avgift. När det gäller kyrkoavgiften är den fortfarande kopplad till församling. I dagsläget finns ingen möjlighet att maskinellt hämta uppgifter om vilken församling en person tillhör. Kommunen kommer därför att använda sig av avgiftssatsen för den genomsnittliga kyrkoavgiften i kommunen.

1. Omsorgsnämnden

1.1. Vård och omsorg gällande insatser för personer med funktionsnedsättning

Flera av taxorna är konstruerade som procentuell andel av prisbasbelopp eller i enlighet med konsumentverkets normer. Avgifter som baseras på andel av prisbasbeloppet räknas upp utifrån nya prisbasbeloppet för år 2020 som fastställs av Regeringen. Prisbasbeloppet fastställs enligt lagen om allmän försäkring (1962:381). Det beslutade prisbasbeloppet för år 2020 är 47 300 kr. År 2019 är motsvarande belopp 46 500 kr, vilket innebär en uppräkning med 1,7 procent.

Insatser enligt Socialtjänstlagen

Taxor och avgifter som träder i kraft den 1 februari 2020 i samband med årlig omprövning av hemtjänstavgifter.

Förslag till avgifter 2020

Beskrivning produkt/tjänst	Avgift 2019	Avgift 2020
Kostnad per hemtjänsttimme	360 kr	440 kr
Pensionärlunch som innehåller huvudrätt, sallad, måltidsdryck, bröd, smör och efterrätt.	71 kr	73 kr
Personallunch inkl. efterrätt	71 kr	73 kr
Matportioner som distribueras i ordinärt boende. En portion innehåller huvudrätt inklusive grönsaker och efterrätt.	56 kr	57 kr
Mat (frukost, lunch och mellanmål) på dagverksamhet per besöksdag. Avgift för lunch är samma som avgift för lunch som distribueras till ordinärt boende.	68 kr	69 kr
Om trygghetslarmet förekommer betalas självkostnaden för klocka som bärs runt halsen eller på armen och för trygghetstelefonen.	845 kr <i>klocka som bärs runt arm eller hals</i> 1 645 kr <i>trygghetstelefon</i>	863 kr <i>klocka som bärs runt arm eller hals</i> 1 681 kr <i>trygghetstelefon</i>
Avgiften för trygghetslarm är fördelat per månad och avrundat till hela kronor och är 5 % av prisbasbeloppet	194 kr/mån	197 kr/mån
Matkostnaden i särskild boendeform med gemensam kosthållning är 71 % av prisbasbeloppet	2 751 kr/mån 90 kr/dygn	2 799 kr/mån 92 kr/dygn
Avgift för distribution av färdiglagad mat. När hel hemtjänstavgift betalas för andra tjänster tas ingen distributionsavgift.	22 kr	22 kr
Avgiften för biståndsbedömd dagverksamhet, inklusive resor, är halv hemtjänstavgift. Om halv hemtjänstavgift debiteras för någon annan tjänst, debiteras totalt en hel hemtjänstavgift. Avgift för mat debiteras dessutom.		
Abonnemangsavgift för snöskottning/halkbekämpning debiteras med en halv hemtjänstavgift per månad för perioden november - mars. När hel hemtjänstavgift debiteras för andra tjänster debiteras ingen ytterligare avgift.		

Avgiftsbefrielse Sol

Ledsagning är avgiftsfri enligt gällande riktlinjer.

Boendestöd för funktionshindrade och psykiskt funktionshindrade är avgiftsfritt enligt gällande riktlinjer.

1.2. Insatser – LSS, Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Taxor och avgifter enligt LSS träder i kraft den 1 januari år 2020.

1.2.1. Konstruktion av taxor gentemot Mål & Budget 2020

Taxor och avgifter för insatser enligt LSS som baseras på prisbasbelopp uppräknas från och med den 1 januari 2020 enligt det nya prisbasbeloppet för 2020. Prisbasbeloppet för år 2020 är enligt Statistiska centralbyråns beräkningar 47 300 kronor. År 2019 var det 46 500 kronor.

Beskrivning produkt/tjänst	Avgift 2019	Avgift 2020
Personer över 19 år i barn- och ungdomsboende eller familjehem: Avgift för inackordering (hyra och mat) för personer över 19 år med egen inkomst/aktivitetsersättning eller motsvarande, är 10 % av prisbasbeloppet per månad. Om hyra betalas separat enligt kontrakt betalas endast avgift för mat med 4 % av prisbasbeloppet.	4 650 kr/mån (hyra och mat)	4 730 kr/mån (hyra och mat)
Avgift för inackordering (hyra och mat) för personer över 19 år med egen inkomst/aktivitetsersättning eller motsvarande, är 10 % av prisbasbeloppet per månad. Om hyra betalas separat enligt kontrakt betalas endast avgift för mat med 4 % av prisbasbeloppet.	1 860 kr/månad (endast mat)	1 892 kr/månad (endast mat)
Korttidsvistelse för vuxna på korttidshem, korttidsfamilj eller läger: Avgift för personer över 19 år fastställs till 5 % av prisbasbeloppet per månad. Avgiften avser matkostnad och betalas per vistelsedag. Egenavgifter för fritidsaktiviteter under korttidsvistelsen kan tillkomma.	78 kr/dag	79 kr/dag
Korttidsvistelse för barn/ungdomar på korttidshem, korttidsfamilj eller läger: Föräldrars avgift för barn/ungdomar under 19 år fastställs till 4 % av prisbasbeloppet per månad. Avgiften avser matkostnad och betalas per vistelsedag. Egenavgifter för fritidsaktiviteter vid korttidsvistelse kan tillkomma.	61 kr/dag	62 kr/dag

1.2.2. Ersättningar

För att uppmuntra den enskilde till deltagande i daglig verksamhet utgår en ekonomisk ersättning för närvararotid, så kallad habiliteringsersättning. Denna är skattefri. Habiliteringsersättningen är 10 kr/timme.

2. Socialnämnden

2.1. Tillstånds - och tillsynsverksamheterna

Prövningsavgifter

Socialnämnden tar ut avgifter vid behandling av ansökan om serveringstillstånd och tobakstillstånd. För tillståndsenhetens beslut tillämpas förskotts betalning, vilket innebär att ansökningsavgiften ska vara betald och betalningen dokumenterad innan beslut meddelas. Självkostnadsprincipen gäller för kommunens handläggning av tillstånd och tillsyn av alkohol och tobaksförsäljning samt kontroll av läkemedel. Den nu gällande taxekonstruktionen bedöms ligga på en nivå som ska täcka tillståndsenhetens kostnader för tillståndsärenden.

För 2020 föreslås följande avgiftsjusteringar.

Tillståndsavgifter - ansökan serveringstillstånd	Avgift 2019, kr	Avgift 2020, kr
Stadigvarande serveringstillstånd	12 150	12 250
Tillfälligt serveringstillstånd, allmänhet, per tillfälle max fem tillfällen per ansökan och i nära anslutning till varandra.	5 250	5 300
Tillfälligt serveringstillstånd, slutna sällskap, över 50 personer max fem tillfällen per ansökan och i nära anslutning till varandra.	1 950	1 950

Tillståndavgifter - ansökan serveringstillstånd	Avgift 2019, kr	Avgift 2020, kr
Tillfälliga serveringstillstånd, slutna sällskap, max 50 personer max fem tillfällen per ansökan och i nära anslutning till varandra.	1 050	1 050
Betydande förändring, hela ägarbilden förändras till 100 %	12 150	12 250
Betydande förändring, ägare/företrädare hälften eller mer	5 000	5 050
Betydande förändring, företrädare mindre än hälften	3 000	3 050
Stadigvarande förändring i befintligt tillstånd	5 000	5 050
Omprövning efter prøvotid	3 000	3 050
Tillfällig förändring i befintligt tillstånd	3 100	3 100
Enklare ärenden	1 200 kr/tim	1 200 kr/tim
Tillfälligt tillstånd för provsmakning av alkoholdrycker för allmänheten	5 100	5 150
Avgift för kunskapsprov enligt alkohollagen, per tillfälle	1 600	1 600
1:a påminnelse - restaurangrapport	600	600
2:a påminnelse - restaurangrapport	1 150	1 150

Tillståndavgifter - ansökan tobakstillstånd	Avgift 2019, kr	Avgift 2020, kr
Stadigvarande tobakstillstånd detaljhandel	6 000	9 000
Stadigvarande tobakstillstånd partihandel	7 000	10 000
Tillfälligt tobakstillstånd 1-7 dagar	3 000	3 050
Anmälan om ändring - styrelse/ägare	4 000	5 000

Kommentar

Den 1 juli 2019 började en ny lag att gälla, lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter. Den nya lagen ersätter den tidigare tobakslagen (1993:581) och lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare (2017:425) och innebär bland annat nya regler om tillståndsplikt för tobak, vilket betyder att den som säljer tobaksvaror måste ha tillstånd till det. Det gäller både detaljhandel och partihandel. Tillstånd ansöks om hos kommunen som bl.a. ska göra en prövning av sökandens lämplighet. Vid en prövning granskas bl.a. ekonomisk skötsamhet och eventuell förekomst av tidigare brottslig belastning (vandel). Utifrån den nya lagen har kommunfullmäktige under våren 2019 fastställt nya prövningsavgifter för tobak som gäller från och med 1 juli 2019.

I propositionen framgick att avgifterna ska spegla kommunens faktiska kostnad för hanteringen av tillståndsansökningar och jämförelse gjordes med avgifter för serveringstillstånd men med något färre bedömningskriterier och är inte fullt lika komplext. När de nya prövningsavgifterna beslutades under våren 2019 fanns det fortfarande frågetecken kring omfattningen i tidsåtgång i hanteringen av ansökningarna, vilket gjorde att avgifterna storlek rekommenderades till en lägre nivå än propositionens förslag. Tillståndsenheten har under det gångna året noterat att det utifrån självkostnadsprincipen behövs en prisjustering uppåt för att täcka kostnaderna för hantering av stadigvarande tobakstillstånd (detaljhandel och partihandel) och anmälan om ändring - styrelse/ägare (tobakstillstånd). Det innebär att avgiften för ansökningar om tillstånd för tobaksförsäljning ligger något lägre, men dock mer i paritet med de kommunala kostnaderna för serveringstillstånd.

För övriga avgifter vid behandling av ansökan om serveringstillstånd och tobakstillstånd föreslås en uppräknings med 1 procent. Avgiften för kunskapsprov undantas från uppräknings 2020, då den anses täcka kostnaderna för administration av kunskapsprov. Den nu gällande taxekonstruktionen bedöms ligga på en nivå som ska täcka tillståndsenhetens kostnader för tillståndsärenden.

Tillsynsavgifter

För 2019 föreslås följande avgifter:

Tillsynsavgifter – servering	Avgift 2019, kr	Avgift 2020, kr
Fast avgift servering inom normaltid	4 050	4 100
Fast avgift servering efter normaltid	6 050	6 100
<i>Rörlig avgift baserad på omsättning</i>		
0–100 000	5 900	6 000
100 001–500 000 kr	7 800	7 900
500 001–1 000 000 kr	12 200	12 300
1 000 001–2 000 000 kr	16 700	16 850
2 000 001–5 000 001 kr	18 800	19 000
5 000 001–	24 400	24 600

Kommentar

Tillsynsavgifter för servering föreslås en uppräknig med 1 procent. Den nu gällande taxekonstruktionen bedöms ligga på en nivå som ska täcka tillståndsenhetens kostnader för tillsynsärenden.

Tillsyn av folköl, tobak, e-cigarett samt kontroll av receptfria nikotinläkemedel

Följande justering av avgifter föreslås för tillsyn av folköl, tobak, e-cigarett och receptfria nikotinläkemedel 2020:

Tillsynsavgift	Avgift 2019, kr	Avgift 2020, kr
Folköl	1 400	1 400
Tobak	2 050	4 050
Receptfria läkemedel	1 400	1 400
E-cigarett	2 050	2 050
Tobak och folköl eller receptfria läkemedel	2 500	4 400
Tobak, folköl och receptfria läkemedel	3 750	4 800

Kommentar

Tillsynsavgifter för folköl, receptfria läkemedel och e-cigarett föreslås en uppräknig med 1 procent. För kategorierna "tobak", "tobak och folköl eller receptfria läkemedel" och "tobak, folköl och receptfria läkemedel" föreslås en höjning av priset utifrån ökad arbetsinsats. Detta med anledning av den nya lagstiftningen (lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter) som innebär att det krävs samma arbetsinsats som vid tillsyn av alkohol då den inre tillsynen tillkommit. Den nu gällande taxekonstruktionen bedöms ligga på en nivå som ska täcka tillståndsenhetens kostnader för tillsynsärenden.

Kostnadstäckningsgrad 2020

Tillsynsenheten består av 3,15 tjänster. För 2020 görs bedömningen att enheten kommer att ha täckning för sina kostnader.

2.2. Vuxenenheten

Taxa/avgift	Taxa/avgift 2019 kr/dygn	Taxa/avgift 2020 kr/dygn
Socialpsykiatri		
Avgift externt boende HVB	maxtaxa	maxtaxa
Avgift Emyhemmets korttidsboende, mat	80	80
Avgift Emyhemmets korttidsboende, avgift boende	87	88
Vandrarhem, avgift boende	87	88
Missbruk		
Avgift externt HVB, behandling	80	80
Avgift externt skyddat boende, mat	80	80
Avgift externt skyddat boende, hyra	87	88
Motivationett, avgift mat	80	80
Motivationett, avgift boende	87	88
Vandrarhem, avgift boende	87	88

Kommentar

Socialnämnden tar ut avgifter för mat och hyra i externt skyddat boende och internt boende som är samlokaliserat med Härbärgat (Motivationett) och på Emyhemmets korttidsboende. På externt vandrarhem tas en hyresavgift ut av den boende. Vid placeringar på externt HVB tillämpas maxtaxa enligt regeringens föreskrifter.

För 2020 föreslås en uppräknig av avgifterna på boende med 1 % för att delvis kompensera verksamhetens pris- och löneökning. Avgiften för mat föreslås vara oförändrad 2020.

2.3. Dödsboförvaltning

Dödsboförvaltning

Taxan/timme för dödsboförvaltning ska omräknas varje år enligt 0,8 % av prisbasbeloppet enligt tidigare beslut i kommunfullmäktige. För 2020 med ett prisbasbelopp på 47 300 kronor skulle avgiften bli 378 kronor per timme.

Följande avgifter föreslås för dödsboförvaltning 2020:

Taxa/avgift	Taxa/avgift 2019	Taxa/avgift 2020
Avgift för att ombesörja begravning mm i dödsbo med tillgångar.	372 kr/timme	378 kr/timme

2.4 Familjerådgivning

Familjerådgivning

Följande avgifter föreslås för familjerådgivning 2020:

Taxa/avgift	Taxa/avgift 2019	Taxa/avgift 2020
Avgift för besök vid familjerådgivningen	190 kr per samtal	190 kr per samtal

Avgiften för besök vid familjerådgivningen föreslås vara oförändrad 2020.

Avgiftsbefrielse

Sökande ska efter individuell prövning kunna avgiftsbefrias av ekonomiska skäl. Avgiftsbefrielse ska kunna beviljas om sökande har inkomster i nivå med eller understigande EGT (ekonomisk grundtrygghet) dvs. försörjningsstöd. Kommunens norm för ekonomiskt bistånd föreslås ligga till grund för den ekonomiska prövningen. En ekonomisk prövning görs på Familjerådgivningen.

Ett enskilt beslut om avgiftsbefrielse kan överklagas endast genom laglighetsprövning.

3. Äldreomsorgsnämnden

Uppräkning av avgifterna sker enligt två principer, dels som andel av prisbeloppet och dels som uppräkning av kronantalet. För år 2019 beräknas prisbasbeloppet till 46 500 kronor, år 2018 var det 45 500 kronor.

Konsumentverkets normer används vid beräkning/justeringar av förbehållsbeloppet som beslutas av Socialstyrelsen. Avgifterna gäller från den 1 februari 2019, då årlig omprövning sker av hemtjänstavgiften för den enskilde brukaren.

Taxor och avgifter som träder i kraft den 1 februari 2020, om inget annat anges, i samband med årlig omprövning av hemtjänstavgifter. Riktlinjerna för avgifter inom äldre- och handikappomsorgen är fastställda av kommunfullmäktige den 29 januari 2007 § 114 med tillägg den 3 maj 2007 § 200.

Förändring av avgifter 2020

Beskrivning produkt/tjänst	Avgift 2019	Avgift 2020
Kostnad per hemtjänsttimme	360 kr	440 kr
Pensionärlunch som innehåller huvudrätt, sallad, måltidsdryck, bröd, smör och efterrätt.	71 kr	73 kr
Personallunch inkl efterrätt	71 kr	73 kr
Matportioner som distribueras i ordinärt boende. En portion innehåller huvudrätt inklusive grönsaker och efterrätt.	56 kr	57 kr
Mat (frukost, lunch och mellanmål) på dagverksamhet per besöksdag. Avgift för lunch är samma som avgift för lunch som distribueras till ordinärt boende.	68 kr	69 kr
Om trygghetslarmet förekommer betalas självkostnaden för klocka som bärs runt halsen eller på armen och för trygghetstelefonen.	845 kr klocka som bärs runt arm eller hals 1 645 kr trygghetstelefon	863 kr klocka som bärs runt arm eller hals 1 681 kr trygghetstelefon

Flera av taxorna är konstruerade som procentuell andel av prisbasbeloppet.

- Prisbasbeloppet för år 2020 är enligt Statistiska centralbyråns beräkningar 47 300 kronor. År 2019 var det 46 500 kronor.
- Socialstyrelsen fastställer årligen beräkning/justeringar av förbehållsbeloppet och maximala hemtjänstavgiften

Beskrivning produkt/tjänst	Avgift 2019	Avgift 2020
Avgift för förbrukningsartiklar i äldreboende	133 kr	136 kr
Avgiften för trygghetslarm är fördelat per månad och avrundat till hela kronor och är 5 % av prisbasbeloppet	194 kr/mån	197 kr/mån
Matkostnaden i särskild boendeform med gemensam kosthållning är 71 % av prisbasbeloppet	2 751 kr/mån	2 799 kr/mån
Avgift för transport av avliden person från särskilt boende till bårhus får maximalt uppgå till 5 % av prisbasbeloppet.	850 kr/utförd transport	900 kr/utförd transport
Avgift för distribution av färdiglagad mat. När hel hemtjänstavgift betalas för andra tjänster utgår ingen distributionsavgift.	22 kr	22 kr
Avgiften för biståndsbedömd dagverksamhet, inklusive resor, är halv hemtjänstavgift. Om halv hemtjänstavgift debiteras för någon annan tjänst, debiteras totalt en hel hemtjänstavgift. Därtill tillkommer avgifter för mat.		
Avgiften för turbundna resor till och från öppen dagverksamhet debiteras med en avgift per månad motsvarande kostnaden för SL:s månadskort för pensionärer. Om avgift debiteras även för andra hemtjänstinsatser debiteras den enskilde maximalt hel hemtjänstavgift.		
Abonnemangsavgift för snöskottning/halkbekämpning debiteras med en halv hemtjänstavgift per månad. Insatsen gäller för perioden november - mars. När hel hemtjänstavgift debiteras för andra tjänster debiteras ingen ytterligare avgift.		

Ledsagning är avgiftsfri enligt gällande riktlinjer.

4. Utbildningsnämnden

Kommunen har från den 1 januari 2002 anslutit sig till den s.k. maxtaxan, vilket innebär att det finns en övre gräns för hur mycket barnomsorgen får kosta. Maxtaxan styrs av förordning (2001:160) "om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet". Nämnda förordning har under 2015 ändrats med förordning (2015:153). Ändringen medför att från och med 2015 beräknas maxtaxans avgiftstak genom ett index, vilket innebär att taket kan förändras inför varje år. Förordningen fastställer vad som är avgiftsgrundande inkomst vilket formuleras enligt nedan:

Som avgiftsgrundande inkomst per månad räknas inte den del av inkomsten som överstiger ett belopp som beräknas genom att basbeloppet 42 000 kronor multipliceras med ett tal som motsvarar kvoten mellan det inkomstindex enligt 58 kap. 10–12 §§ socialförsäkringsbalken som fastställts för bidragsåret och det som fastställts för bidragsåret 2014. Beloppet avrundas till närmaste tiotal kronor.

Skolverket ska, enligt förordningen, senast den första december varje år lämna uppgift till kommunerna om högsta avgiftsgrundande inkomst per månad och det högsta avgiftsbeloppet per månad för det första, andra respektive tredje barnet i förskolan respektive fritidshemmet.

Avgiften för fritidsklubb styrs inte av ovan förordning utan baseras på basbeloppet respektive år.

Allmänt om avgift för förskola och skolbarnsomsorg

För barn i förskola samt skolbarnsomsorg för barn mellan sex och nio år betalas månadsavgift, oavsett antalet närvarodagar/tid, som baseras på hushållets sammanlagda avgiftsgrundande inkomst före skatt.

Avgiften debiteras för innevarande månad och räkningen sänds ut kring den 15:e i varje månad med förfallodag den sista i innevarande månad. Avgift för utsändande av skriftlig betalningspåminnelse tas ut i enlighet med gällande förordning. Vid försenad betalning utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen.

I nedanstående avsnitt finns samtliga tariffer för förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Nuvarande (2019-01-01) nivå på maxinkomstens tak är 47 490 kr per månad. Denna justeras dock inför varje år enligt förordningen 2001:160 ändrad med förordning 2015:153. Slutlig nivå på inkomsttaket meddelas av Skolverket senast den första december inför nästkommande år.

För skolbarn tio till tretton år i fritidsklubb betalas en månadsavgift som motsvarar en procent av basbeloppet samt kostnad för mat.

4.1. Avgift för förskola

Avgiften för förskoleverksamhet är tre respektive två och en procent av hushållets sammanlagda bruttoinkomst per månad för första respektive andra och tredje barnet. Från fjärde barnet betalas ingen avgift. Barn ett är alltid hushållets yngsta barn med en barnomsorgsplacering. Avgift tas ut 12 månader om året. Nuvarande (2019-01-01) högsta månadsavgift framgår nedan:

Barn ett	1 425 kronor
Barn två	950 kronor
Barn tre	475 kronor

Högsta avgift för år 2020 kommer att justeras i enlighet med av Skolverket meddelat belopp (2019-12-01) i enlighet med förordning för maxtaxan

4.2. Avgift för barn i behov av särskilt stöd samt barn i åldern 3–5 år

För barn (1–5 år) i behov av särskilt stöd samt för barn i åldern tre till fem år gäller att verksamheten är avgiftsfri under 525 timmar per läsår, vilket motsvarar tre timmar per dag under läsåret. Om föräldrar behöver fler timmar på grund av förvärvsarbete betalas en reducerad taxa. För barn i åldern 3–5 år tillämpas taxan från 1 augusti det år barnet fyller tre år. Avgiften blir då 1,8 %, 1,2 % respektive 0,6 % av hushållets sammanlagda bruttoinkomst för barn nummer ett, två respektive tre. Högsta nuvarande månadsavgift framgår av tabell nedan:

Barn ett	855 kronor
Barn två	570 kronor
Barn tre	285 kronor

4.3. Avgift för skolbarnsomsorg

Avgift för skolbarnsomsorg för barn mellan sex och nio år är två respektive en och en procent av hushållets sammanlagda bruttointkomst per månad för första respektive andra och tredje barnet. För fjärde barnet inom barnomsorgen betalas ingen avgift. Barn ett är alltid hushållets yngsta barn med en barnomsorgsplacering. Skolbarnsomsorgstaxa tillämpas fr.o.m. 1 augusti. Högsta nuvarande månadsavgift för skolbarnsomsorg framgår nedan:

Barn ett	950 kronor
Barn två	475 kronor
Barn tre	475 kronor

4.4. Avgift för öppen fritidsverksamhet

Öppen fritidsverksamhet, s k fritidsklubb, avser barn mellan 10–13 år. För barn i öppen fritidsverksamhet, s k fritidsklubb debiteras en månadsavgift som är en procent av aktuellt basbelopp per termin uppdelat per månad samt att avgiften även inkluderar måltider enligt självkostnadspris på 100 kronor per månad.

Avgift för skriftlig påminnelse

Avgift för skriftlig betalningspåminnelse tas ut i enlighet med gällande lagstiftning om avgift inte betalas i rätt tid.

5. Kultur- och fritidsnämnden

5.1. Kulturskolan

Taxa/terminsavgift	Avgift 2020
Elev upp till 20 år	450
Elev över 20 år	2 200
Avancerat program KAPIS, elev upp till 20 år	800
Avancerat program KAPIS, elev över 20 år	2 550
Materialavgift konst	300
Instrumenthyra	450
Ensemble/orkester och Little Kids Rock	0
Taxa ej skriven i kommunen	
Elev upp till 20 år	2 200
Elev över 20 år	3 500
Avancerat program KAPIS, elev upp till 20 år	2 550
Avancerat program KAPIS, elev över 20 år	3 850
Materialavgift konst	300
Instrumenthyra	450
Ensemble/orkester och Little Kids Rock	0

6. Stadsbyggnadsnämnden

6.1. Bygglovtaxa

Denna taxa innehåller avgifter för bygglov, marklov, rivningslov, förhandsbesked, ingripandebesked, villkorsbesked, anmälan samt strandskyddsdispens tillsammans med bygglovsansökan. Strandskyddsdispens handläggs enligt Miljöbalken, MB (1998:808).

I avgiften ingår kostnaden för handläggningen från lov, via startbesked och fram till och med slutbesked. I byggnadsprojekt som kräver tekniskt samråd ingår dessutom ett platsbesök, ett slutsamråd och ett slutbesked. Avgiften tas ut i samband med det första beslutet i ärendet. Därmed tas avgift för genomförandeskedet i ett

bygglovärende ut i förskott. Bygglovavgiften är 50% av den totala avgiften

Om fler lovbeslut än ett behövs i samma ärende tas kostnad ut för den del som ingår i varje nytt beslut. I de fall det behövs fler startbesked, platsbesök, interimistiska slutbesked eller slutbesked debiteras dessa enligt tabell.

I byggnadsprojekt som kräver tekniskt samråd ingår ett tekniskt samråd, ett startbesked, ett platsbesök, ett slutsamråd och ett slutbesked per lovbeslut alternativt beslut i ett anmälanärende.

Om bygget inte genomförs innan bygglovet förfallit återbetalas 50 % av avgiften om sökanden begär det. En sådan begäran ska göras senast sex månader efter det att bygglovet förfallit. Ingen ränta betalas ut. I de fall där endast anmälan krävs är det från anmälan till slutbesked som avgiften avser. I dessa fall tas avgiften ut i samband med startbesked. Ingen del av någon avgift återbetalas om startbesked getts.

Avgiften för tidsbegränsat bygglov och bygglov av säsongskaraktär är densamma som för permanenta lov. Vid två eller flera åtgärder, adderas beloppen för respektive åtgärd, om inget annat anges. Förlängning av tidsbegränsat lov är 50 % av avgiften för permanent lov, förutsatt att slutbesked/slutbevis erhållits i det tidigare lovet.

Avgiften för ett lov där det finns ett lov som gått ut, eller håller på att gå ut, är detsamma som för ett helt nytt lov. Bygglovspliktiga ändringar i ett givet och gällande lov hanteras också som ett nytt beslut och debiteras enligt taxan för åtgärden som ändras. Ändring av plushöjd och placering har egna tabeller.

Vid areaberäkning gäller mätreglerna enligt svensk standard (SS 02 10 54). Alla berörda areor anges i bruttoarea (BTA) och/eller öppenarea (OPA). Avrundning av areor görs enligt avrundningsreglerna i svensk standard (SS014141).

I ärenden gällande både huvudbyggnad och garage/carport räknas den sammanlagda BTA + OPA.

I de fall ärendet har flera byggnader av samma typ beräknas areafaktorn efter dessa byggnaders totala BTA och OPA.

6.1.1. Övergångsbestämmelser

Slutbevis och slutbesked enligt äldre lagstiftning (före 2 maj 2011) debiteras med en avgift om 50 % av avgiften enligt respektive åtgärd enligt denna taxa. Denna avgift tas ut i samband med beslut om kontrollplan.

I ärenden där lov beviljats tom 31 december 2017 debiteras startbesked (inklusive slutbesked) med en avgift om 50 % av avgiften enligt respektive åtgärd enligt denna taxa.

I ärenden där lov eller lov och startbesked beviljats tom 31 december 2017 debiteras slutbesked med en avgift om 10 % av avgiften enligt respektive åtgärd enligt denna taxa.

6.1.2. Tabell 1. Avgifter för en- och tvåbostadshus och det som hör till

Bygga ett nytt en- eller tvåbostadshus på högst 100 m², inklusive eventuellt kompletterande byggande i samma ansökan (t.ex. garage, carport, växthus samt murar och plank)		
Yta (m²)	Avgift 2019	Avgift 2020
1–100	23 000 kr	23 000 kr
101–250	32 000 kr	32 000 kr
251 och över	40 000 kr	40 000 kr
Tillbyggnad eller påbyggnad av en- eller tvåbostadshus, som inte kräver tekniskt samråd (t.ex. skärmtak, inglasat uterum, en entré eller flera takkupor), inklusive eventuella fasadändringar som fönsterbyten		
Yta (m²)	Avgift 2019	Avgift 2020
1–15	7 000 kr	7 000 kr
16–40	12 000 kr	10 000 kr
41 och över	16 000 kr	16 000 kr
Altan/terrass		
Yta (m²)	Avgift 2019	Avgift 2020
1–25	4 500 kr	4 500 kr
26 och över	7 000 kr	7 000 kr

Rivning		
Yta (m²)	Avgift 2019	Avgift 2020
1-150	5 500 kr	5 500 kr
151 och över	12 000 kr	12 000 kr
En- och tvåbostadshus		
	Avgift 2019	Avgift 2020
Enstaka fasadändring-/ar (t.ex. nytt fönster, ny dörr samt omfärgning av fasader)	2 400 kr	2 400 kr
Större fasadändring (t.ex. en ny takkupa, en ny balkong samt byte av fasadmateriäl inklusive omfärgning)	4 200 kr	4 200 kr
Upplag per styck (t.ex. container)	1 700 kr	1 700 kr
Plank och murar (inklusive eventuella markarbeten)	6 100 kr	6 100 kr
Markförändringar (t.ex. schaktning, fyllning)	4 500 kr	4 500 kr
Ändrad användning av hel eller del av byggnad (inklusive inre ändringar och fasadändringar)	7 500 kr	7 500 kr
Inreda en ny bostad (inklusive inre ändringar och fasadändringar)	7 500 kr	7 500 kr

6.1.3. Tabell 2. Komplementbyggnader för en- och tvåbostadshus

Bygga nytt eller bygga till komplementbyggnader (t ex skärmtak, garage, carport eller växthus), inklusive eventuella fasadändringar som fönsterbyte (utan tekniskt samråd). Vid tekniskt samråd används tabell 4		
Yta (m²)	Avgift 2019	Avgift 2020
1-15	7 000 kr	7 000 kr
16-50	10 000 kr	10 000 kr
51-100	15 000 kr eller tabell 4	15 000 kr eller tabell 4
100 och över	Enligt tabell 4	Enligt tabell 4

6.1.4. Tabell 3. Åtgärder som endast kräver anmälan, enligt sk "Attefallsregler"

Yta (m²)		Avgift 2019	Avgift 2020
1-15	Tillbyggnad eller påbyggnad som avser sådan åtgärd som inte kräver lov, på högst 15 m ² BTA	6 700 kr	6 700 kr
1-25	Bygga nytt eller bygga till en komplementbyggnad som avser sådan åtgärd som inte kräver lov, med en total yta på högst 25 m ² BYA	6 700 kr (komplementbyggnad) 6 700 kr (komplementbostadshus)	6 700 kr (komplementbyggnad) 6 700 kr (komplementbostadshus)
	Sådan takkupa som inte kräver lov men som påverkar byggnadens konstruktion	5 500 kr	5 500 kr
	Inredande av ytterligare bostad	6 700 kr	6 700 kr

6.1.5. Tabell 4. Övriga åtgärder som endast kräver anmälan

	Avgift 2019	Avgift 2020
Rivning max 150 m ² (utom planlagt område och där rivningslov inte krävs)	4 000 kr	4 000 kr
Rivning över 150 m ² (utom planlagt område och där rivningslov inte krävs)	8 000 kr	8 000 kr
Mindre ändring (t.ex. håltagning i bärande konstruktion samt installation av kommunalt vatten/avlopp)	3 000 kr	3 000 kr
Installation av trapphiss (handikapphiss)	2 000 kr	2 000 kr
Nyinstallation av eldstad per styck	3 000 kr	3 000 kr
Ändring av eldstad oavsett antal (innefattar även kassett) per anmälan		3 000 kr
Större ändring (t.ex. grundförstärkning eller fler mindre inre ändringar)	4 900 kr	4 900 kr
Sopsug	4 900 kr	4 900 kr
Fettavskiljare	3 200 kr	3 200 kr
Medgivande eller förbud att använda hiss	Timdebitering Minst 1 250 kr	Timdebitering Minst 1 250 kr

6.1.6. Tabell 5. Kolonistugor

	Avgift 2019	Avgift 2020
Nybyggnad av kolonistuga	3 500 kr	3 500 kr
Tillbyggnad av kolonistuga	1 800 kr	1 800 kr
Nybyggnad av bod vid kolonistuga	1 800 kr	1 800 kr
Övrigt (t ex fasadändring, rivning)	1 100 kr	1 100 kr

6.1.7. Tabell 6. Ny- och tillbyggnad flerbostadshus, radhus och kedjehus med gemensam fastighet, byggnader för verksamheter och anläggningar (och det som hör till), samt andra åtgärder med tekniskt samråd (t.ex. tillbyggnad, komplementbyggnader).

Separat ansökan för mycket enkla byggnader utan samråd upp till 200 m² (tält, hallbyggnader, skärmtak, miljöstugor, sophus, carportar, transformatorstationer/ nätstation/ pumpstation och liknande oinredda konstruktioner samt manskapsbodar och containrar) är avgiften 50 % av beloppen i tabell 4.

Yta (m ²)	Avgift 2019	Avgift 2020
1 - 50	13 500 kr	20 000 kr
51 - 100	19 000 kr	26 000 kr
101 - 200	28 000 kr	32 000 kr
201 - 400	41 000 kr	41 000 kr
401 - 700	58 000 kr	58 000 kr
701 - 1 000	76 000 kr	76 000 kr
1001 - 1 500	87 000 kr	87 000 kr
1501 - 2 000	106 000 kr	106 000 kr
2001 - 3 000	139 000 kr	139 000 kr
3001 - 4 000	162 000 kr	162 000 kr
4001 - 6 000	185 000 kr	185 000 kr
6001 - 8 000	233 000 kr	233 000 kr
8001 - 11 000	284 000 kr	284 000 kr
11 001 - 15 000	362 000 kr	362 000 kr
15 001 - 20 000	417 000 kr	417 000 kr
20 001 - 25 000	471 000 kr	471 000 kr
Därutöver för varje 5 000 - intervall	44 000 kr	44 000 kr

6.1.8. Tabell 7. Avgift för flerbostadshus, byggnader för verksamheter och anläggningar

Yttre ändring	Avgift 2019	Avgift 2020
Mindre yttre ändring (t ex fönsterbyten, en ny mindre takkupa, inglasning av högst 2 balkonger)	4 300 kr	4 300 kr
Större yttre ändring (t ex flera nya mindre takkupor, takaltaner, inglasning av 3 eller fler balkonger, tilläggsisolering, byte av fasadmateriäl)	9 000 kr	9 000 kr
Inglasning av många balkonger på samma fastighet (s.k. generellt lov)	16 000 kr	16 000 kr
Renovering av balkonger (i samband med byte av balkongplatta)	9 000 kr	9 000
Stora takkupor	Enligt area	Enligt area
En ny balkong	4 200 kr	4 200 kr
Fler nya balkonger på en fasad (inklusive övriga fasadändringar på berörd fasad)	10 800 kr	10 800 kr
Fler nya balkonger på två eller flera fasader (inklusive övriga fasadändringar på berörda fasader)	17 600 kr	17 600 kr
Renovering av balkonger	9 000 kr	9 000 kr
Altan/terrass max 25 m ²	4 500 kr	4 500 kr
Altan/terrass över 25 m ²	7 000 kr	7 000 kr

Inre ändring		Avgift 2019	Avgift 2020
Väsentligt ändrad användning (inklusive inre ändringar, Inredning av nya bostäder på vind och andra lokaler)		80 % av ordinarie avgift, tabell 4.	
Väsentligt ändrad planlösning	Mindre än 100 m ²	5 000 kr	5 000 kr
	101–500 m ²	9 400 kr	9 400 kr
	501–2 000 m ²	20 000 kr	20 000 kr
	Mer än 2 000 m ²	32 000 kr	32 000 kr
Större inre ändring (t.ex. stambyte)		7 500 kr	7 500 kr
Större inre ändring (t.ex. brandskydd)		7 500 kr	7 500 kr
Större inre ändring (t.ex. omfattande ändringar i bärande konstruktion)		7 500 kr	7 500 kr
Större inre ändring (t.ex. ventilationsanläggning)		7 500 kr	7 500 kr
Större inre ändring (t.ex. hiss)		7 500 kr	7 500 kr
Underhåll av byggnadsverk med skyddsbestämmelser		4 700 kr	4 700 kr
Grundförstärkning (t.ex. renovering av gårdsbjälklag)		11 000 kr	11 000 kr

6.1.9. Tabell 8. Andra åtgärder

		Avgift 2019	Avgift 2020
Rivning av mycket enkla byggnader		5 500 kr	5 500 kr
Större rivningar (t.ex. flerbostadshus och byggnader med miljöfarligt avfall som bensinstationer och industrier)		16 000 kr	16 000 kr
Parkeringsplatser	1–4 bilplatser	3 200 kr	3 200 kr
	5–20 bilplatser	7 000 kr	7 000 kr
	21–100 bilplatser	20 000 kr	20 000 kr
	Fler än 100 bilplatser	40 000 kr	40 000 kr
Plank och murar (inklusive eventuella markarbeten) för annat än en- och tvåbostadshus		12 000 kr	12 000 kr
Bullerplank och andra bullerskyddande åtgärder för annat än en- och tvåbostadshus		12 000 kr	12 000 kr
Källsorteringsbehållare/grupp, sopskåp		7 000 kr	7 000 kr
Markförändringar för annat än en- och tvåbostadshus (t.ex. schaktning, fyllning)		12 000 kr	12 000 kr
Trädfällning oavsett antal		2 500 kr	2 500 kr
Stort upplag (t.ex. materialgårdar)		7 000 kr	7 000 kr
Cisterner		10 000 kr	10 000 kr
Tunnlar och bergrum		20 000 kr	20 000 kr
Vindkraftverk, radio- och telemaster, torn (inklusive enklare teknikbodar)		31 000 kr	31 000 kr
Småbåtshamn mer än 10 båtar		56 070 kr	56 070 kr
Marina 5 000–10 000 m ² , flera bryggor		225 882 kr	225 882 kr
Anläggningar 0–1 999 m ² (t.ex. idrottsplatser, begravningsplatser, campingplats, friluftsbad, golfbana, kabinbana, skidbacke med lift, minigolf, motorbana, nöjespark, skjutbana). Avgift för eventuella byggnader tillkommer enligt tabell 6.		20 000 kr	20 000 kr
Anläggningar 2 000–4 999 m ² (t.ex. idrottsplatser, begravningsplatser, campingplats, friluftsbad, golfbana, kabinbana, skidbacke med lift, minigolf, motorbana, nöjespark, skjutbana). Avgift för eventuella byggnader tillkommer enligt tabell 6.		40 000 kr	40 000 kr
Anläggningar 5 000–9 999 m ² (t.ex. idrottsplatser, begravningsplatser, campingplats, friluftsbad, golfbana, kabinbana, skidbacke med lift, minigolf, motorbana, nöjespark, skjutbana). Avgift för eventuella byggnader tillkommer enligt tabell 6.		80 000 kr	80 000 kr
Anläggningar 10 000 m ² eller mer (t.ex. idrottsplatser, begravningsplatser, campingplats, friluftsbad, golfbana, kabinbana, skidbacke med lift, minigolf, motorbana, nöjespark, skjutbana). Avgift för eventuella byggnader tillkommer enligt tabell 6.		160 000 kr	160 000 kr
Medgivande eller förbud att använda hiss		Timdebitering Minst 1 250 kr	Timdebitering Minst 1 250 kr

6.1.10. Tabell 9. Avgifter för skyltar och ljusanordningar

	Avgift 2019	Avgift 2020
Liten skylt (under 1 m ²)	1 800 kr	1 800 kr
Mellanstorskyt (1–5 m ²)	3 200 kr	3 200 kr
Stor skylt (5–20 m ²)	6 500 kr	6 500 kr
Extra stor skylt (mer än 20 m ²)	9 000 kr	9 000 kr
Skyt per styck utöver den första (den största skylten räknas som den första)	1 400 kr	1 400 kr
Fristående skylt (t.ex. pylon, markskylt)	6 500 kr	6 500 kr
Belysningsstolpar (t.ex. vid idrottsplats)	6 800 kr	6 800 kr
Skytprogram	50 % av respektive skylt	50 % av respektive skylt
<ul style="list-style-type: none"> • Skyltar som sätts upp på byggnader med ett av nämnden beslutat skyltprogram reduceras hela bygglovsavgiften med 50 %. • Avgift för granskning av skyltprogram sker enligt tidsättning dock minst 5 timmar. • Vid stor omgivningspåverkan ökar avgiften med 25 % dock endast för den dyraste skylten, vepan, flaggskylten, skyltspelaren eller ljusanordningen • Väsentlig ändring av skylt eller ljusanordning medför samma arbetsinsatser som vid ansökan om ny. Avgift tas därför ut som vid ny skylt eller ljusanordning • Skyt i samband med bygge placerad på samma fastighet, max 15 m² är avgiftsfri. Är skylten större än 15 m² tas avgift ut enligt tabell. • Skytprogram kan tas fram i samförstånd mellan fastighetsägaren och stadsbyggnadskontoret. Det består av dokument/ritning som visar var på fasaderna skyltar skall placeras och kan även innehålla principer för skyltars utformning. Avgiften reduceras om skyltprogrammet följs. 		
Skytтар max 1 m ² kräver inte bygglov och är avgiftsfria (gäller ej inom kulturmiljö)		

6.1.11. Tabell 10. Andra avgifter som kan tillkomma

	Avgift 2019	Avgift 2020
Extra tekniskt samråd och startbesked	Minst 5 000 kr Eller 10% av bygglovstaxan	Minst 5 000 kr Eller 10% av bygglovstaxan
Extra platsbesök	Minst 5 000 kr Eller 10% av bygglovstaxan	Minst 5 000 kr Eller 10% av bygglovstaxan
Interimistiskt slutsamråd och slutbesked (för varje interimistiskt samråd och slutbesked)	Minst 5 000 kr Eller 10% av bygglovstaxan	Minst 5 000 kr Eller 10% av bygglovstaxan
Beslut om ny kontrollansvarig	1 500 kr	1 500 kr
Villkorsbesked om avsteg från tekniska egenskapskrav	4 000 kr	4 000 kr

6.1.12. Tabell 11. Övriga avgifter

	Avgift 2019	Avgift 2020
Strandskyddsdispens (enligt Miljöbalken, positivt och negativt)	11 000 kr	13 000 kr
Förhandsbesked, positivt/negativt per blivande fastighet eller nyttillkommen bostad	11 000 kr	11 000 kr
Villkorsbesked	2 500 kr	2 500 kr
Ändring av beviljat lov (nytt beslut i redan beslutat ärende)	Enligt respektive åtgärd	Enligt respektive åtgärd
Ändring av beviljat lov (nytt beslut i redan beslutat ärende), ny placering	5 000 kr	5 000 kr
Ändring av beviljat lov (nytt beslut i redan beslutat ärende), ny plushöjd.	5 000 kr	5 000 kr
Avslag (bygglov och anmälan enligt Plan- och bygglagen)	50 % av avgift för åtgärden	50 % av avgift för åtgärden
Avvisat ärende	Timdebitering minst 1 250 kr	Timdebitering minst 1 250 kr
Återtaget ärende	Timdebitering minst 1 250 kr	Timdebitering minst 1 250 kr
Återtaget ärende i tidigt skede	Ingen avgift	Ingen avgift

Frivilligt bygglov	Enligt respektive åtgärd	Enligt respektive åtgärd
Anståndsbeslut	3 000 kr	3 000 kr
Ingripandebesked	2 400 kr	2 400 kr
Kungörelse i Länstidningen		Enligt annonskostnad
Hiss		
Avgift tas ut som tidersättning enligt plan- och byggförordningen (ersätter förordning 1999:371 om hissar m.m. i byggnadsverk).	3 000 kr	3 000 kr

6.1.13. Tabell 12. Övergångsbestämmelser

	Avgift 2019	Avgift 2020
Slutbevis enligt äldre lagstiftning (före 2 maj 2011) timdebiteras i de fall där avgift inte har tagits i samband med lovet.	1 250 kr per timme	1 250 kr per timme
I ärenden där lov beviljats tom 31 december 2017 debiteras startbesked (inklusive slutbesked).	Avgift om 50% av lovavgiften enligt denna taxa	Avgift om 50% av lovavgiften enligt denna taxa
I ärenden där lov eller lov och startbesked beviljats tom 31 december 2017 debiteras slutbesked	Avgift om 10% av lovavgiften enligt denna taxa	Avgift om 10% av lovavgiften enligt denna taxa

6.1.14. Tabell 13. Timdebitering

	Avgift 2019	Avgift 2020
Tidersättning	1 250 kr per timme	1 250 kr per timme

6.1.15. Tabell 14. Debitering vid extra tidskrävande ärenden

	Avgift 2019	Avgift 2020
Tidersättning <ul style="list-style-type: none"> • Extra tidskrävande handläggning • Krävts fler än 2 begäran om kompletteringar. • Extra platsbesök inför bygglov. • Utskick av ritningar. • M.m. 	1 250 kr per timme	1 250 kr per timme

6.1.16. Utskrift på papper

Avgifter för kopiering m.m. av allmänna handlingar skall tas ut av Södertälje kommun. Uppgifterna gäller avgifter enligt SFS 1992:191.

6.2. Planavgifter

Denna taxa gäller för nämndens planverksamhet. Avgifterna tas ut i enlighet med 12 kap. 8–11 § Plan- och bygglagen (2010:900). Där anges:

- 8 §
1. beslut om planbesked, förhandsbesked, villkorsbesked, startbesked, slutbesked och ingripandebesked,
  2. beslut om lov,
  3. tekniska samråd och slutsamråd,
  4. arbetsplatsbesök och andra tillsynsbesök på byggarbetsplatsen,
  5. upprättande av nybyggnadskartor,
  6. framställning av arkivbeständiga handlingar,
  7. expediering och kungörelse enligt 9 kap. 41–41 b §§, och
  8. andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder. Lag (2011:335).

- 9 §
- Nämnden får ta ut en planavgift för att täcka programkostnader och kostnader för andra åtgärder som behövs för att upprätta eller ändra detaljplaner eller områdesbestämmelser, om

1. nämnden ger bygglov för nybyggnad eller ändring av en byggnad, och
2. den fastighet som bygglovet avser har nytta av planen eller områdesbestämmelserna. Det som enligt första stycket gäller i fråga om en byggnad ska också tillämpas på en anläggning som kräver bygglov enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 7 §.

10 § En avgift enligt 8 eller 9 § får inte överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser.

Grunderna för hur avgifterna ska beräknas ska anges i en taxa som beslutas av kommunfullmäktige.

11 § En avgift enligt 8 eller 9 § ska betalas av den som är sökande eller har gjort anmälan i det ärende som beskedet, beslutet eller handläggningen avser. Avgiften får tas ut i förskott.

Avgifterna är avsedda att täcka kommunens kostnad för den aktuella myndighetsutövningen eller tjänsten. Mervärdesskatt utgår inte ut för avgifter i samband med myndighetsutövning. Belopp anges i kronor.

Nämnden har rätt att ändra avgiften om det finns särskilda skäl.

Vid areaberäkning gäller mätreglerna enligt svensk standard (SS 02 10 54). Alla berörda areor anges i bruttoarea (BTA) och/eller öppenarea (OPA) om inte annat anges. Avrundning av areor görs enligt avrundningsreglerna i svensk standard (SS014141).

6.2.1. Planbesked

Avgiften för planbesked beror på den tänkta åtgärdens storlek och komplexitet, enligt nedanstående tabell. Avgift tas ut för såväl positiva som negativa beslut. Full avgift utgår från den dagen ärendet börjar handläggas. Samtliga ärenden beslutas i nämnd.

För försenade planbesked utgår ingen avgift. Det gäller om kommunen lämnar planbesked senare än fyra månader efter att en fullständig ansökan inkommit. Om längre tid än fyra månader överenskommit med den som begärt planbesked ska planbeskedet anses vara försenat endast om denna längre överenskomna tid överskrids.

		Avgift 2019	Avgift 2020
Enkel åtgärd	Med enkel åtgärd avses projekt som uppfyller samtliga följande kriterier: 1. Mindre projekt av enklare karaktär: ny- eller tillbyggnad av bostadshus omfattande högst två lägenheter eller ny- eller tillbyggnad av verksamheter upp till totalt 250 m ² bruttoarea eller övriga projekt med en markarea om högst 2 000 m ² eller ändrad mark- användning till något av ovanstående. 2. Projektet ligger inom eller i direkt anslutning till detaljplanerad markanvändning av samma karaktär. 3. Eventuellt planarbete kan antas vara möjligt att genomföra med enkelt planförfarande.	9 000 kr	9 000 kr
Medelstor åtgärd	Med medelstor åtgärd avses projekt som <i>inte uppfyller samtliga kriterier</i> för enkel åtgärd eller som <i>inte uppfyller något av kriterierna</i> för stor åtgärd.	14 000 kr	14 000 kr
Stor åtgärd	Med stor åtgärd avses projekt som uppfyller något av följande kriterier: 1. Projekt av större omfattning: bostadsprojekt omfattande mer än 100 lägenheter eller verksamhetsprojekt omfattande mer än 5 000 m ² bruttoarea eller övriga projekt omfattande mer än 20 000 m ² markarea eller ändrad markanvändning till något av ovanstående. 2. Ärenden som kan antas innebära betydande miljöpåverkan.	18 000 kr	18 000 kr

6.2.2. Detaljplan

Nämndens kostnader för att ta fram detaljplaner ska ersättas av den som har nytta av åtgärden. Kostnaden ersätts normalt genom avgift enligt planavtal med en beställare. För gällande planer som inte betalats genom avtal ska planavgift betalas av den som söker bygglov för åtgärder enligt planen.

Avgiften tas inte ut vid tidsbegränsat lov (9 kap. 33 § PBL).

För äldre planer fastställda före PBL:s införande den 1 juli 1987 utgår ingen planavgift.

6.2.3. Avgift enligt planavtal

Kostnaderna för detaljplaner ersätts normalt genom att nämnden upprättar ett planavtal med den som beställer ett planarbete. I planavtalet specificeras betalningsvillkor och parternas åtaganden i övrigt.

Avgiften ska motsvara nämndens självkostnad för arbetet. Den beräknas med utgångspunkt från den arbetstid som krävs, genomsnittlig timkostnad samt nämndens övriga omkostnader för arbetet (utredningskostnader, konsulter m.m.).

Om en plan har flera beställare fördelas planavgiften schablonmässigt mellan beställarna i förhållande till deras nytta av planen eller enligt annan överenskommelse. Principen för fördelning av avgift mellan flera parter ska vara densamma oavsett om parterna betalar avgift vid olika tidpunkter eller om några parter erlägger avgift enligt avtal medan andra betalar i samband med markanvisning eller som planavgift vid bygglov.

Om kommunen bedömer att det behövs en strukturplan eller ett program för att underlätta planarbetet, ska nämndens självkostnad för detta ingå i planavgiften. Om ett sådant program har upprättats i förväg ska kostnaden ingå i planavgiften endast om programmet fortfarande är aktuellt och innebär att planarbetet underlättas.

Om programmet avser ett större område än planen omfattar och det behövs för flera detaljplaner inom programområdet ska kostnaden för program anpassas efter vad som är skäligt.

6.2.4. Avgift för gällande detaljplan

Om avgiften inte reglerats genom ett planavtal, kommer planavgiften att tas ut i samband med bygglov. Planavgiften betalas av den eller de som har nytta av detaljplanen. Planavgiften för gällande detaljplaner ska motsvara nämndens självkostnad för arbetet och beräknas på samma sätt som avgiften enligt avtal, det vill säga, med utgångspunkt från den arbetstid som krävs, genomsnittlig timkostnad samt nämndens övriga omkostnader för arbetet (utredningskostnader, konsulter m.m.).

Om en detaljplan eller områdesbestämmelse berör flera parter som har nytta av planen (t.ex. flera fastighetsägare) fördelas planavgiften schablonmässigt mellan dem i förhållande till deras nytta av planen eller enligt vad de sinsemellan överenskommit. Principen för fördelning av avgift mellan flera parter ska vara densamma oavsett om parterna betalar planavgift vid olika tidpunkter eller om några parter erlägger avgift enligt avtal medan andra betalar planavgift för gällande detaljplaner.

Om en gällande detaljplan har upprättats utan planavtal och gäller mark som kommunen äger och avser upplåta/överlåta till en eller flera byggherrar, ska avgiften erläggas till nämnden vid tiden för kommunens markanvisning eller senast vid bygglov.

Planavgiften består av fasta priser för ärenden som rör en- och tvåbostadshus och komplementbyggnader till dessa, tabell 1. För andra byggnader och anläggningar baseras planavgiften på area i kvadratmeter (bruttoarea + öppenarea), tabell 2.

6.2.5. Tabell 1. Planavgifter för en- och tvåbostadshus med tillhörande komplementbyggnader

	Avgift 2019	Avgift 2020
Bygga ett nytt en- eller tvåbostadshus på högst 100 m ² , inklusive eventuellt kompletterande byggande i samma ansökan (t.ex. garage, carport, växthus samt murar och plank)	23 000 kr	23 000 kr
Bygga ett nytt en- eller tvåbostadshus över 100 m ² , inklusive eventuellt kompletterande byggande i samma ansökan (t.ex. garage, carport, växthus samt murar och plank)	32 000 kr	32 000 kr
Bygga ett nytt en- eller tvåbostadshus över 250 m ² , inklusive eventuellt kompletterande byggande i samma ansökan (t.ex. garage, carport, växthus samt murar och plank)	40 000 kr	40 000 kr
Tillbyggnad eller påbyggnad (t.ex. skärmtak, inglasat uterum, en entré eller flera takkupor) på högst 15 m ² , inklusive eventuella fasadändringar som fönsterbyten	6 100 kr	6 100 kr
Tillbyggnad eller påbyggnad (t.ex. skärmtak, inglasat uterum, en entré eller flera takkupor) på över 15 m ² , inklusive eventuella fasadändringar som fönsterbyten	12 000 kr	12 000 kr
Tillbyggnad eller påbyggnad (t.ex. skärmtak, inglasat uterum, en entré eller flera takkupor) på över 40 m ² , inklusive eventuella fasadändringar som fönsterbyten	13 000 kr	13 000 kr
Bygga nytt eller bygga till komplementbyggnader (t.ex. skärmtak, garage, carport eller växthus) på högst 15 m ² , inklusive eventuella fasadändringar som fönsterbyte	6 100 kr	6 100 kr
Bygga nytt eller bygga till komplementbyggnader (t.ex. skärmtak, garage, carport eller växthus) på över 15 m ² , inklusive eventuella fasadändringar som fönsterbyte	9 300 kr	9 300 kr

6.2.6. Tabell 2. Ny- och tillbyggnad flerbostadshus, byggnader för verksamheter och anläggningar (radhus och kedjehus med gemensam fastighet) per yta (m²)

	Avgift 2019	Avgift 2020
1–50	13 500 kr	13 500 kr
51–100	19 000 kr	19 000 kr
101–200	28 000 kr	28 000 kr
201–400	41 000 kr	41 000 kr
401–700	58 000 kr	58 000 kr
701–1 000	76 000 kr	76 000 kr
1 001–1 500	87 000 kr	87 000 kr
1 501–2 000	106 000 kr	106 000 kr
2 001–3 000	139 000 kr	139 000 kr
3 001–4 000	162 000 kr	162 000 kr
4 001–6 000	185 000 kr	185 000 kr
6 001–8 000	233 000 kr	233 000 kr
8 001–11 000	284 000 kr	284 000 kr
11 001–15 000	362 000 kr	362 000 kr
15 001–20 000	417 000 kr	417 000 kr
20 001–25 000	471 000 kr	471 000 kr
Därutöver för varje 5 000-intervall	44 000 kr	44 000 kr

PLANA VGIF T FÖR STRUKTURPLANER, PLANPROGRAM OCH OMRÅDESBESTÄMMELSER

Om kommunen har bedömt att det behövs en strukturplan eller ett program för att underlätta planarbetet, ska nämndens självkostnad för detta ingå i planavgiften i de fall planavtal upprättas. För områdesbestämmelser utgår ingen planavgift.

PLANA VGIF T FÖR UPPHÄVANDE AV ÄLDRE FASTIGHETSPLAN/TOMTINDELNING

Planavgift för detaljplan som enbart avser upphävande av äldre fastighetsplan/tomtindelning (som inte innebär ändring av gällande byggrätt) utgår med 75 000 kronor för upp till 5 fastigheter. Därefter utgår ytterligare 25 000 kr per tillkommande fastighet. Dessa prisnivåer gäller endast när upphävandet sker med enkelt planförfarande.

TIDERSÄTTNING

- Tidsersättning används vid beräkning av avgift för detaljplan då avtal tecknas.
- Avgifter kan även grundas på tidsersättning då de inte kan avgifts beräknas med rimligt resultat enligt taxan.
- Tidsersättning utgår med avgift per timme. Minsta debiterbara tid är 0,5 timme.
- Timpriset för handläggare som arbetar inom planverksamheten uppgår för år 2019 till 1 250 kronor.

6.3. Geografisk informationshantering

Inför 2018 reviderades taxan för Geografisk information genom ett nytt milliptaxarisbasbelopp (mPBB), textförtydliganden samt kompletteringar i samband med nya geodataprodukter.

Nuvarande taxa bygger på SKL:s (Sveriges Kommuner och Landsting) nya mall för taxan, vilket innebär att milliprisbasbeloppet (mPBB), kommunfaktorn, kartfaktor m.m. ej används i några formler för framräkning av taxor. Istället ska avgiften motsvara kommunens självkostnad för arbetet. Denna beräknas med utgångspunkt från den arbetstid som krävs, timkostnad samt kommunens övriga omkostnader för arbetet (utredningskostnader, konsulter m.m.). Nyttjanderättstaxorna för olika geodataprodukter baseras på kommunens kostnader för framtagning och underhåll (ajourhållning) av geodata. Taxorna för olika tjänster och geodata redovisas med fasta belopp i tabeller. I taxetablerna för tjänster redovisas även den uppskattade arbetstiden i timmar för varje tjänst.

6.3.1. Tabell 1. Avgift för nybyggnadskarta

Nybyggnadskartan är ett beslutsunderlag som behövs för bygglovgivning. Beroende på vad som ska byggas upprättas nybyggnadskartan med varierat innehåll. Beställaren får nybyggnadskartan som ett original och en kopia samt om så önskas digitalt som dxf/dwg-fil och pdf-fil med e-post.

Nybyggnadskarta momsbefriad	1* (tim)	2* (tim)	3* (tim)	4* (tim)	5* (tim)	6* (tim)	Avgift 2019 (kr)	Avgift 2020 (kr)
Nybyggnad								
<i>Kartan innehåller fastighetsgränser, gränsmått, höjdkurvor, markhöjder, vägmittshöjder, arbetsfix, befintliga byggnader, sockelhöjd, fullständig registerkartinformation samt plan-information. Kartan är kontrollerad i fält och är giltig i två år.</i>								
Tomtyta 0–2 500 m ²	0,5	1	3,5	3	0,5	8,5	10 625 kr	10 625 kr
Tomtyta/del av tomt 2 501–5 000 m ²	0,5	1,5	6,5	4	0,5	13	16 250 kr	16 250 kr
Tomtyta/del av tomt 5 001–10 000 m ²	0,5	2,5	9,5	5	0,5	18	22 500 kr	22 500 kr
Tomtyta/del av tomt 10 001–15 000 m ²	0,5	3	13	7	0,5	24	30 000 kr	30 000 kr
Tomtyta/del av tomt större än 15 000 m ²	0,5	3	13 + tim- kostnad**	7	0,5	24	30 000 kr + timkostnad	30 000 kr + timkostnad
Tillbyggnad Tillbyggnad, komplementhus, Attefalls hus								
<i>Kartan innehåller fastighetsgränser, gränsmått, höjdkurvor, markhöjder, vägmittshöjder, arbetsfix, befintliga byggnader, sockelhöjd, fullständig registerkartinformation samt plan-information. Kartan är kontrollerad i fält och är giltig i två år.</i>								
Tomtyta/del av tomt 0–5 000 m ²	0,5	1	2,5	2	0,5	6,5	8 125 kr	8 125 kr
Tomtyta/del av tomt 5 001–10 000 m ²	0,5	1,5	3	2	0,5	7,5	9 375 kr	9 375 kr
Revidering av nybyggnadskarta inom giltighetstiden 2 år								
Kontroll i fält	0,5	0,5	Tim- kostnad**	1	0,5	2,5	3 125 kr + timkostnad	3 125 kr + timkostnad
Kontroll i fält krävs ej	0,5	0,5	0	0,75	0,5	2,25	2 812 kr	2 812 kr
Utdrag ur kartdatabasen För enklare bygglov								
Pdf	0,5	0	0	0,25	0,5	1,25	1 562 kr	1 562 kr
Dwg inkl. pdf upp till 0,5 hektar	0,5	0	0	0,50	0,5	1,5	1 875 kr	1 875 kr
Dwg inkl. pdf större än 0,5 hektar							Se tabell 5	Se tabell 5
Alla övriga åtgärder			Tim- kostnad**					

Anm. Del av tomt = då nybyggnation endast sker på del av större fastighet.

* 1. Start av ärende 2. Utredning och förberedelse 3. Mätning och redigering
4. Ritning och granskning 5. Avslut av ärende 6. Totalsumma tid

** 1 250 kr/timme + moms 25 %

6.3.2. Tabell 2. Avgift för utstakning

Utslakning av en byggnad i plan och höjd görs efter byggnadsmålan om sökande begär det. Grovutstakning görs med tråkäppar som markerar husens hörn. Finutstakning görs med profiler som tillhandahålls av sökanden. Utslakning kan utföras av byggnadsnämndens personal eller annan med verifierad grundläggande mätningsteknisk färdighet som byggherren föreslår.

Utstakning momsbefriad		1*	2*	3*	4*	5*	Avgift 2019	Avgift 2020
Gränspåvisning		(tim)	(tim)	(tim)	(tim)	(tim)	(kr)	(kr)
Moms 25% tillkommer								
Nybyggnad								
1–500 m ² (BYA+OPA), 1–4 punkter	Grov	0,5	2	2	0,5	5	6 250 kr	6 250 kr
Krav: Beställaren tillhandahåller profil.	Fin (om profil finns)		0,5	5		5,5	6 875 kr ***	6 875 kr ***
större än 500 m ² (BYA+OPA), 1–4 punkter	Grov	0,5	2	4	0,5	7	8 750 kr	8 750 kr
Krav: Beställaren tillhandahåller profil.	Fin (om profil finns)		0,5	10		10,5	13 125 kr ***	13 125 kr ***
Komplementbyggnad Tillägg per utstakning av komplementbyggnad utöver nybyggnad, vid ett och samma tillfälle								
1–200 m ² (BYA+OPA), 1–4 punkter	Grov		1	0,5		1,5	1 875 kr	1 875 kr
Krav: Beställaren tillhandahåller profil.	Fin (om profil finns)		0,25	1,75		2	2 500 kr	2 500 kr
Tillägg per punkt								
Utöver de 4 första (grov och fin)			0,25	0,25		0,5	625 kr	625 kr
Tillägg om profil saknas vid finutstakning (inställd mätning)				1		1	1 250 kr	1 250 kr
Övrig utstakning								
Plank, murar mm	Grov	0,5	1	Tim- kostnad ****	0,5	2	2 500 kr + timkostnad	2 500 kr + timkostnad
Gränspåvisning								
1 punkt	Grov	0,5	1,5	Tim- kostnad **	0,5	2,5	3 125 kr + timkostnad	3 125 kr + timkostnad
Tillägg per punkt			1	Tim- kostnad **		1	1 250 kr + timkostnad	1 250 kr + timkostnad

Anm. BYA = byggnadsarea är den area som byggnaden upptar på marken
OPA = öppen area, tex uterum, altan, carport.

* 1. Start av ärende 2. Utredning och beräkning 3. Mätning och intyg
4. Avslut av ärende 5. Totalsumma tid

** Mätlag 2 personer, 2250 kr/timme + moms 25 %

*** Vid beställning av enbart finutstakning tillkommer en kostnad på 3 125 kr

**** 1 250 kr/timme + moms 25 %

6.3.3. Tabell 3. Lägeskontroll

I byggnadslovens kontrollplan kan nämnden föreskriva att lägeskontroll ska ske. Lägeskontroll innebär att en byggnads läge mäts in för att kunna kontrolleras mot bygglovet.

Lägeskontroll kan utföras av byggnadsnämndens personal eller annan med verifierad grundläggande mätningsteknisk färdighet som byggherren föreslår.

Lägeskontroll Moms 25 % tillkommer	1* (tim)	2* (tim)	3* (tim)	4* (tim)	5* (tim)	Avgift 2019 (kr)	Avgift 2020 (kr)
Lägeskontroll 1–4 punkter (byggnader)	0,5	0,25	1,5	0,5	2,75	3 437 kr	3 437 kr
Tillägg per punkt utöver de fyra första, vid ett och samma mätningstillfälle (byggnader)			0,25		0,25	312 kr	312 kr
Tillbyggnader, murar, stödmurar mm	0,5	0,25	Timkostnad **	0,5	1,25	1 562 kr + timkostnad	1 562 kr + timkostnad

* 1. Start av ärende 2. Förberedelser 3. Mätning och skiss
4. Avslut av ärende 5. Totalsumma tid

** 1 250 kr/timme + moms 25 %

Vid leverans av lägeskontroll från extern aktör tas ingen avgift ut om underlaget uppfyller kraven på kommunens hemsida. I annat fall debiteras timtid enligt uppdragstaxan (tabell 7).

För övriga mätningar som inte ingår i tabell 1–3 sker debitering enligt uppdragstaxa.

6.3.4. Tabell 4. Grundkarta

Grundkarta Moms 25 % tillkommer	Avgift 2019 (kr)	Avgift 2020 (kr)
Upprättande av grundkarta Kostnaden för grundkarta består av avgift för baskarta/ha, enligt nedan, samt fältkontroll och uppdatering som debiteras med timkostnad. Kostnader för utredning av oklara fastighetsgränser (även fastighetsbestämning om så är nödvändigt), rättigheter och oklar detaljplaneinformation kan tillkomma. Eventuella konsultkostnader som erfordras för kartframställningen kan tillkomma	940 kr/ha + timdebitering	940 kr/ha + timdebitering
Upprättande av fastighetsförteckning	Timdebitering	Timdebitering

6.3.5. Tabell 5. Avgift för tillfälligt nyttjande av digital geografisk information

Kommunens kartmaterial (geografisk information) är upphovsrättsligt skyddat. Vid upplåtelse av kommunalt kartmaterial överläts normalt endast rätten att nyttja materialet för visst ändamål (icke exklusiv rätt). Nyttjanderätten begränsas normalt i tiden och får inte överlätas för annan användning utanför den egna organisationen.

Kommunen finansierar sina kostnader för kartproduktionen med en blandning av skattemedel och avgifter.

Kommunens kartmaterial består av baskarta, översiktskarta, ortofoto och laserdata i databaser/filer samt av stompunkter.

Baskartan har hög detaljeringsgrad och uppdateras regelbundet. Den finns i huvudsak över våra tätorter med närområden.

Översiktskartan är kommuntäckande och ger en mer generaliserad översikt. Den uppdateras regelbundet och någon nyttjanderättsavgift tas ej ut.

Ortofotot är kommuntäckande och uppdateras endast genom ny flygfotografering.

Laserdatat finns i huvudsak över våra tätorter med närområden och uppdateras endast genom ny laserskanning.

Stompunkter i plan och höjd finns i hela kommunen, men förekommer betydligt glesare på landsbygden än i tätorterna. För stompunkter tas ingen avgift för nyttjanderätt ut.

Den digitala geografiska informationen ligger till grund för vidare bearbetningar och kan levereras såväl digitalt som utritat. Laserdata brukar dock ej ritas ut.

För permanenta användare (nyttjare) av kommunalt kartmaterial träffas vid uttagande av avgift normalt avtal, som löper flera år.

Nedanstående taxa avses tillämpas för tillfälliga nyttjare av det kommunala kartmaterialet.

Avgiften för utdrag ur kommunens databaser/filer är beroende av önskat informationsinnehåll, befintligt informationsinnehåll samt kartområdets omfattning. Priset är per hektar markområde som kartprodukten omfattar.

Timkostnad för nedlagd arbetstid i samband med leverans tillkommer.

Utdrag ur digital baskarta moms 25 % tillkommer Innehåll i kartan	Informationsandel i %	Avgift/ha 2019	Avgift/ha 2020
Gränser och Fastighetsbeteckning	30	280 kr	280 kr
Byggnader och övriga topografiska objekt	30	280 kr	280 kr
Vägar, järnvägar, adresser	20	190 kr	190 kr
Höjdinformation	20	190 kr	190 kr
All information	100	940 kr	940 kr

Minsta avgift för digitala kartutdrag i vektorform inkl. timkostnad är 1 875 kr.

Vid beställning av digitalt kartutdrag i vektorform mindre än 0,5 hektar, se tabell 1.

För analoga baskartor ges följande prisreduktion:

Skala	Reduktion
1:400/500	50 %
1:1 000	80 %
1:2 000	85 %
1:4 000/5 000	95 %
1:10 000	98 %
1:15 000	99 %

Vid stora beställningar av baskartor ges följande prisreduktion:

Areal	Reduktion
0–10 Ha	0 %
11–20 Ha	5 %
21–30 Ha	11 %
31–40 Ha	18 %
Över 40 Ha	Överenskommelse

Timkostnad tillkommer i samband med uttag och bearbetning av data, ev komplettering av kartinformation och ev utritning.

Översiktskartan innehåller generaliserad information om mark och vatten, byggnader, vägar och järnvägar, adresser, geografiska texter och övriga detaljer. Ingen nyttjanderättsavgift debiteras för kartutdrag ur översiktskartan. Däremot debiteras arbetskostnader samt eventuella materialkostnader för papper och färg, enligt uppdragstaxan (se tabell 7).

Ortofoton kan levereras som filer motsvarande gällande kartbladsindelning i referenssystem SWEREF 99 18 00 eller efter valfritt område. Timkostnad tillkommer i samband med uttag av valfria områden.

Digitalt ortofoto (2019), upplösning 0,08 m, pris/ha. Moms 25% tillkommer	Avgift/ha 2019	Avgift/ha 2020
Koordinatsatt ortofoto/ha	8 kr	8 kr
Ortofotona är lagrade kartbladvis 500 m x 500 m i filer. Minsta avgift	625 kr	625 kr

För tidigare framställda ortofoton debiteras ingen nyttjanderättsavgift. Däremot kan nedlagd arbetstid för ortofotoleveransen debiteras, enligt uppdragstaxan (se tabell 7).

Vid beställning av flera ortofotokartblad ges följande prisreduktion:

Antal ortofotokartblad	Reduktion
0–5	0 %
6–10	5 %
11–15	10 %
16–20	15 %
Mer än 20	Överenskommelse

För utskrifter av ortofoto debiteras nyttjanderätt 940 kr, oavsett areal, samt materialkostnader (se tabell 5) och arbetskostnader (se tabell 7).

Laserdata och 3D. Moms 25 % tillkommer	Avgift/ha 2019	Avgift/ha 2020
Laserdata från 2017, punktmoln 12 punkter/m ² , i vektorformat över kommunens tätorter med omgivning. Klassat för byggnader, mark, vatten, ospecificerat (mycket vegetation), nyckelpunkter och lågpunkter	550 kr	550 kr
Laserdata från 2010, punktmoln 8 punkter/m ² , i vektorformat över Södertälje tätort	150 kr	150 kr
Markmodell, GRID 10 m	20 kr	20 kr
Byggnader, GRID 1 m	280 kr	280 kr
Anläggningar, GRID 1 m	280 kr	280 kr
TIN-modell	350 kr	350 kr

Vid beställning av byggnader med takkonstruktioner eller byggnadskuber debiteras nyttjanderätt samt arbetskostnad enligt uppdragstaxan (se tabell 7). Dessa produkter finns ej färdiga för leverans idag.

Vid stora beställningar av obearbetade laserdata ges följande prisreduktion.

Areal	Reduktion
0–10 Ha	0 %
11–20 Ha	5 %
21–30 Ha	11 %
31–40 Ha	18 %
Över 40 Ha	Överenskommelse

Timkostnad tillkommer i samband med uttag och bearbetning av data, ev komplettering av kartinformation och ev utritning.

Allmänt

Arbetskostnader i form av timtid för transferering och leverans tillkommer enligt uppdragstaxan (se tabell 7). Det gäller även för leverans av kostnadsfria geodata.

Vid produktion av specialkartor debiteras timtid enligt uppdragstaxan, nyttjanderättskostnad för befintlig baskarta samt eventuella konsultkostnader som erfordras för kartframställningen.

För mångfaldigande av kartprodukt träffas särskild överenskommelse.

Om geodata (kartor/flygbilder/laserdata) ska användas i undervisningen kan särskild överenskommelse träffas om nedsättning av avgiften. Det gäller också för geodata som ska användas i examensarbeten där dessa ej är på uppdrag av företag med kommersiella intressen.

6.3.6. Tabell 6. Utskrifter av kartor och ortofoton

Taxan avser materialkostnad för utskrifter i färg och större format än A4.

Format	Första utskriften Avgift 2019	Följande kopior Avgift 2019	Första utskriften Avgift 2020	Följande kopior Avgift 2020
Upp till A3	60 kr	35 kr	60 kr	35 kr
A2	95 kr	50 kr	95 kr	50 kr
A1	130 kr	70 kr	130 kr	70 kr
A0	160 kr	85 kr	160 kr	85 kr

6.3.7. Tabell 7. Uppdragstaxa

Uppdragstaxan gäller där tidersättning styr eller när andra taxor saknas. Minsta debiterbara tid är 0,5 tim.

Uppdrag. Moms 25 % tillkommer	Typ av uppdrag	Avgift/timme 2019	Avgift/timme 2020
Kart- och GIS-uppdrag	CAD, utritning, fastighetsägarförteckning, uttag av digitala kartor, enkla kartuppdrag etc. Transformationer, formatkonvertering, enkel applikationsutveckling, plantolkning, enkla GIS-analyser, komplicerade kartuppdrag etc. Projektledning, komplicerade GIS-analyser, avancerad applikationsutveckling, fastighetsplaner, servitutsutredningar och andra fastighetsutredningar etc.	1 250 kr	1 250 kr
Mätningssuppdrag 1 person	Mätlag inkl transporter, mätningssutrustning	1 250 kr	1 250 kr
Mätningssuppdrag 2 personer	Mätlag inkl transporter, mätningssutrustning	2 250 kr	2 250 kr

Ovanstående taxa gäller inte vid medverkan i fastighetsbildningsförrättningar och förberedelser för dessa. Där används särskild taxa, SFS 1995:1459.

7. Miljönämnden

7.1. Taxa för tillsyn och prövning enligt miljöbalken

Taxan gäller avgifter för Södertälje kommuns kostnader för prövning och tillsyn enligt miljöbalken och bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken eller med anledning av EU:s förordningar. Det gäller bland annat naturvård och kulturvård, skydd av områden, miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd, verksamheter som orsakar miljöskador, vattenverksamhet, skötsel av jordbruksmark, kemiska produkter och biotekniska organismer, samt avfall och producentansvar.

Enligt miljönämndens taxebestämmelser ska avgift betalas för handläggning och andra åtgärder med anledning av ansökningar, anmälan av verksamhet och vid tillsyn i övrigt. Till taxan hör miljönämndens egna taxebilagor 1 och 2. Avgift tas ut baserat på aktuell timtaxa och handläggningstid, med den handläggningstid som bestämts för ärendet (fast avgift), med den årliga handläggningstid som anläggningen eller verksamheten tilldelats genom klassning (årlig tillsynsavgift), med nedlagd handläggningstid (timavgift) eller enligt de andra grunder som anges i taxan.

Taxa/avgift	Timtaxa år 2019	Timtaxa år 2020
Tillsyn samt handläggning av ansökningar/anmälningar enligt miljöbalken.	1 140 kr/h	1 174 kr/h

7.2. Taxa för livsmedelskontroll och animaliska biprodukter

Taxan gäller avgifter för Södertälje kommuns kostnader för prövning, registrering och kontroll enligt livsmedelslagen, lagen om animaliska biprodukter och EU-lagstiftning, samt bestämmelser meddelade med stöd av dessa.

Enligt miljönämndens taxebestämmelser ska avgift tas ut baserat på aktuell timtaxa och handläggningstid, med den årliga handläggningstid som verksamheten tilldelats genom klassning (årlig kontrollavgift), med den handläggningstid som bestämts för ärendet (fast avgift), med nedlagd handläggningstid (timavgift) eller enligt de andra grunder som anges i taxan.

Taxa/avgift	Timtaxa år 2019	Timtaxa år 2020
Livsmedelskontroll, uppföljning, registrering med mera enligt livsmedelslagstiftningen	1 362 kr/h	1 404 kr/h

7.3. Taxa för tillsyn enligt strålskyddslagen

Taxan gäller avgifter för Södertälje kommuns kostnader för prövning och tillsyn enligt strålskyddslagen och bestämmelser meddelade med stöd av strålskyddslagen. Enligt miljönämndens taxebestämmelser ska avgift betalas för solarieverksamhet eller annan verksamhet över vilken miljönämnden har tillsyn enligt strålskyddslagstiftningen. Avgift tas ut baserat på aktuell timtaxa och handläggningstid, med den handläggningstid

som bestämts för anmälningsärenden (fast avgift), med den årliga handläggningstid som verksamheten tilldelats (årlig tillsynsavgift) och med nedlagd handläggningstid (timavgift) om brister medför tillsyn som går utöver den normala tillsynen.

Taxa/avgift	Timtaxa år 2019	Timtaxa år 2020
Tillsyn över solarieverksamhet	1 140 kr/h	1 174 kr/h

7.4. Taxa för tillsyn enligt lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa

Taxan gäller avgifter för Södertälje kommuns kostnader för besiktningar av fartyg, utfärdande av intyg samt övrig tillsyn eller åtgärder enligt denna lag och bestämmelser meddelade med stöd av den. Enligt miljönämndens taxebestämmelser ska avgift tas ut baserat på aktuell timtaxa och handläggningstid, med handläggningstiden 4 timmar för fartygsbesiktning (fast avgift) och med nedlagd handläggningstid (timavgift) för övrig tillsyn och åtgärder.

Taxa/avgift	Timtaxa år 2019	Timtaxa år 2020
Besiktningar och tillsyn på fartyg.	1 140 kr/h	1 174 kr/h

7.5. Taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer

Taxan gäller avgifter för Södertälje kommuns kostnader för tillsyn enligt lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 98/2013 av den 15 januari 2013 om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer. Enligt miljönämndens taxebestämmelser ska avgift tas ut baserat på aktuell timtaxa och handläggningstid, med nedlagd handläggningstid (timavgift).

Taxa/avgift	Timtaxa år 2019	Timtaxa år 2020
Tillsyn över saluföring och annat tillhandahållande av sprängämnesprekursorer till enskilda.	1 140 kr/h	1 174 kr/h

8. Tekniska nämnden

Taxa och avgifter för inom följande områden för Södertälje kommun för år 2020:

- Upplåtelse av offentlig plats
- Torgplats
- Felparkering,
- Parkering
- Övrig parkering
- Grävning i mark
- Dispenser från lokala trafikföreskrifter
- Tillfälliga trafikanordningsplaner
- Gatukostnader

8.1. Upplåtelse av offentlig plats

Taxan för upplåtelse av offentlig plats enligt ordningslagen inom Södertälje kommun fastställs av kommunfullmäktige. Taxan för upplåtelse av offentlig plats omfattar följande ändamål:

- Försäljning på fast plats i kioskbyggnad eller liknande
- Ambulerande/mobila vagnar
- Uteserveringar
- Festival och marknad
- Evenemang
- Övrig försäljning
- Reklamplats
- Byggändamål
- Teknikbodar
- Telefonimaster
- Omhändertagande av material och utrustning
- Återtagande av ansökan

8.1.1. Tabeller – Upplåtelse av offentlig plats

1.	Försäljning – servering	Tidsperiod	Avgift 2019	Avgift 2020	Övrigt/anmärkningar
1.1	Ambulerande/mobil försäljning av diverse produkter Vagn, bord etc. som är mer än 2 kvm men max 10 kvm.	År	AA 40 000 kr A 35 000 B 30 000 kr C 25 000 kr	AA 40 000 kr A 35 000 B 30 000 kr C 25 000 kr	Zonindelning AA, A, B, C Ambulerande försäljning som är mer än 10 kvm skall betala enligt taxan för fasta kiosker, p 1.3
1.2	Ambulerande/mobil försäljning av diverse produkter Vagn, bord etc. som är mindre eller lika med 2 kvm.	År	A 25 000 kr B 20 000 kr C 15 000 kr	A 25 000 kr B 20 000 kr C 15 000 kr	Zonindelning A, B, C
1.3	Fasta kiosker/gatukök eller liknande med plats för sittande gäster. I avgiften ingår kringliggande ytor nödvändiga för verksamheten samt uteservering.	År	AA 1 250 kr/kvm A 1 000 kr/kvm B 750 kr/kvm C 600 kr/kvm	AA 1 250 kr/kvm A 1 000 kr/kvm B 750 kr/kvm C 600 kr/kvm	Zonindelning AA, A, B, C 100 000 kr – minimiavgift 80 000 kr minimiavgift 60 000 kr minimiavgift 40 000 kr minimiavgift
1.4	Fasta kiosker/gatukök eller liknande för avhämtning etc. I avgiften ingår kringliggande ytor nödvändiga för verksamheten samt uteservering.	År	AA 2 000 kr/kvm A 1 500 kr/kvm B 1 000 kr/kvm C 750 kr/kvm	AA 2 000 kr/kvm A 1 500 kr/kvm B 1 000 kr/kvm C 750 kr/kvm	Zonindelning AA, A, B, C 75 000 kr minimiavgift 50 000 kr minimiavgift 30 000 kr minimiavgift 25 000 kr minimiavgift
1.5	Uteservering serveringsbyggnad, bord och stolar Sommar: april-oktober. Vinter: november-mars	Vecka År	Fast avgift 150 kr A. 20 kr/kvm B. 15 kr/kvm C. 10 kr/kvm 7 800 kr/år fast A.1 040 kr/kvm B. 780 kr/kvm C. 520 kr/kvm Vinterperiod debiteras 50 %	Fast avgift 150 kr A. 20 kr/kvm B. 15 kr/kvm C. 10 kr/kvm 7 800 kr/år fast A.1 040 kr/kvm B. 780 kr/kvm C. 520 kr/kvm Vinterperiod debiteras 50 %	Zonindelning A, B, C 300 kr fast avgift för uteservering med trägolv . Debitering sker för hel vecka, dock minst 500 kr. Driftkostnader för el och vatten tillkommer då kommunen står för abonnemanget.

2.	Evenemang/ Festival och marknad	Tidsperiod	Avgift för 2019	Avgift för 2020	Övrigt/anmärkingar
2.1	Tält, bodar. försäljning, servering i samband med div. större festevenemang	Dag 1–3	Fast avgift A. 3 000 kr B. 2 000 kr C. 1 000 kr	Fast avgift A. 3 000 kr B. 2 000 kr C. 1 000 kr	Arrangören skall samråda med Miljökontoret avseende tillgång till toaletter.
	<u>Tillkommer</u> Marknadsstånd och tält eller dylikt med försäljning av öl-matsservering	Dag 4 <	Fast avgift A. 1 500 kr B. 1 000 kr C. 500 kr	Fast avgift A. 1 500 kr B. 1 000 kr C. 500 kr	
	<u>Tillkommer</u> Marknadsstånd och tält	Dag	1 500 kr/tält	1 500 kr/tält	
	Bord 1x3 meter	Dag	25 kr/kvm	25 kr/kvm	

3.	Övriga evenemang	Tidsperiod	Avgift för 2019	Avgift för 2020	Övrigt/anmärkingar
3.1	Evenemang med försäljning och marknadsföring som tar i anspråk hela eller delar av stadens centrum.	Dag	1 500 kr/plats. 750 kr för varje tillkommande områden.	1 500 kr/plats. 750 kr för varje tillkommande områden.	Zonindelning A och B t.ex. Politikertorg, Gågatan Marenplan, Olof Palmes plats, Saltsjötorget, Stadsparken, Dalparken och Stora Torget.
		Dag 1 Dag 2 <	500 kr/plats 250 kr/plats	500 kr/plats 250 kr/plats	
3.2	Evenemang utan försäljning och marknadsföring som tar i anspråk hela eller delar av stadens centrum.	Dag	750 kr/plats 250 kr för varje tillkommande områden.	750 kr/plats 250 kr för varje tillkommande områden.	Zonindelning A och B t.ex. Politikertorg, Gågatan, Marenplan, Olof Palmes plats Saltsjötorget, Stadsparken, Dalparken och Stora Torget.
		Dag 1 Dag 2 <	500 kr/plats 250 kr/plats	500 kr/plats 250 kr/plats	
3.3	Marknadsföringsevent med eller utan försäljning - 10 kvm eller mindre - 11 kvm – 20 kvm - 21 kvm – 50 kvm - 51 kvm – 100 kvm - 101 kvm eller mer	Dag	500 kr 1 000 kr 2 000 kr 4 000 kr 50 kr/kvm	500 kr 1 000 kr 2 000 kr 4 000 kr 50 kr/kvm	På torgdagar (onsdag, fredag, lördag) kan man nyttja stora torget enligt fastställd avgift. B + C zon debiteras 50 %
3.4	Samhällsinformation och presentation av ideell föreningsverksamhet, politiska partier eller myndighet med fast plats, bord eller tält i mindre omfattning utan försäljning.	Per söktillfälle	500 kr	500 kr	På torgdagar (onsdag, fredag, lördag) kan man nyttja Stora Torget enligt fastställd avgift. Eventuella kostnader för el eller vatten tillkommer.
3.5	Hälso- och kulturaktivitet riktad till allmänheten av ideella föreningar, religiösa församlingar eller motsvarande.	Per söktillfälle	500 kr	500 kr	Aktiviteten ska vara kostnadsfri för deltagarna och utan försäljning. Eventuella kostnader för el eller vatten tillkommer.
3.6	Varuförsäljning/ varuvisning utanför egen fasad där så är lämpligt.	År	6 000 kr/år	6 000 kr/år	Per kvarter/fler butiker
		Vecka	1 000 kr/vecka	1 000 kr/vecka	
		År	3 500 kr/år	3 500 kr/år	Enskild lokal
		Vecka	500 kr/vecka	500 kr/vecka	500 kr minimiavgift

3.7	Mötestält eller dylikt	Vecka Dag	2 500 kr 500 kr	2 500 kr 500 kr	Eventuella kostnader för el eller vatten tillkommer.
3.8	Cirkus , Tivoli affischering, se nedan	Dag	1 500 kr 3 500 kr	1 500 kr 3 500 kr	Järna och Hölö Södertälje
3.9	Tidningsställ	År	6 000 kr	6 000 kr	
3.10	Buntlådor och dylikt	År	500 kr	500 kr	Avser per låda/styck
3.11	Tillfällig säsongsbetonad försäljning med fast plats, bord eller tält i mindre omfattning.	Kvartal/ Säsong 1:a Dag följande	3 500 kr 500 kr 250 kr	3 500 kr 500 kr 250 kr	500 kr i grundavgift. Avser granar, bär, glass etc. På torgdagar (onsdag, fredag, lördag) kan man nyttja stora torget enligt fastställd avgift.
3.12	Filminspelning	Dag	2 000 kr	2 000 kr	

4.	Reklamplats	Tidsperiod	Avgift 2019	Avgift 2020	Övrigt/anmärkningar
4.1	Affischpelare/tavlor/stolptavlor Engångsavgift för varje ny affischpelare/tavla	År Per st	950 kr/kvm 6 600 kr.	950 kr/kvm 6 600 kr.	Momspliktigt
4.2	Belysta affischpelare/tavlor/stolptavlor Engångsavgift för varje ny affischpelare/tavla	År Per st	1 250 kr/kvm 6 600 kr	1 250 kr/kvm 6 600 kr	Momspliktigt Exklusive elanslutning och elförbrukning
4.3	Innerbelysta rörliga affischpelare/Tavlor/stolptavlor Engångsavgift för varje ny affischpelare/tavla	År Per st	1 500 kr/kvm 6 600 kr	1 500 kr/kvm 6 600 kr	Momspliktig Exklusive elanslutning och elförbrukning
4.4	Information/reklam/affischering vid evenemang (t ex cirkus, kultur- och idrott etc.)	Vecka	1 000 kr	1 500 kr	Ej momspliktigt Om upplåtaren inte tar bort sin information/reklam debiteras kostnaden för deponi.

5.	Byggändamål	Tidsperiod	Avgift 2019	Avgift 2020	Övrigt/anmärkningar
5.1	Byggnadsställning utan reklam. Byggarbetsplats/etablering av upplag, bodar och dylikt. Med reklam utgår avgift enligt taxa för reklam. Vid avstängning av gator och gång- och cykelvägar, krävs trafikordningsplaner.	Vecka	A Fast avgift 1 400 kr/ fastighet 4 kr/kvm B + C Fast avgift 900 kr/fastighet 4 kr/kvm	A Fast avgift 1 400 kr/ fastighet 4 kr/kvm B + C Fast avgift 900 kr/fastighet 4 kr/kvm	För byggställning med fri passage för gångtrafikanter, den sk. "Stockholmsställning", debiteras halv avgift.
5.2	Container/Kran/Skylift/Flyttbar byggnadsställning Vid avstängning av gator och gång- och cykelvägar, krävs trafikordningsplaner.	1–5 dagar 6–14 dagar 15 dagar och längre	500 kr 1 600 kr 2 000 kr per påbörjad månad	500 kr 1 750 kr 3 000 kr per påbörjad månad	Oberoende av storlek. Se p 5.3 vid placering på P-plats. Flyttbar byggnadsställning ska tas bort då arbete inte pågår.

5.3	Container/Kran/ Skylift/	Dag per p-plats	Enligt aktuell zontaxa p 8.4	Enligt aktuell zontaxa p 8.4	Zonindelning A, B, C, D På avgiftsbelagd parkeringsplats utöver ordinarie taxa.
5.4	Byggsäckar	Dag	75 kr per säck	75 kr per säck	Minimavgift 500 kr.
5.5	Tillstånd för nattarbete	Per söktillfälle	1 000 kr	1 000 kr	

6.	Bodar/byggnader	Tidsperiod	Avgift 2019	Avgift 2020	Övrigt/anmärkningar
6.1	Teknikbod	År	1 500 kr per kvm	1 500 kr per kvm	Dock lägst 10 000 kr. Tid för upplåtelse minst 3 år.
6.2	Teknikbod + mast	År	1 500 kr per kvm 10 000 kr per mast	1 500 kr per kvm 10 000 kr per mast	Dock lägst totalt 20 000 kr. Tid för upplåtelse minst 3 år.
6.3	Tillfällig byggnad/bod	1–5 dagar 6–14 dagar 15 dagar och längre	500 kr 1 600 kr 2 000 kr per påbörjad månad	500 kr 1 600 kr 2 000 kr per påbörjad månad	Oberoende storlek. Se p 5.3 vid placering på P-plats.
6.4	Markområde för kommunal Ny verksamhet	År		30 kr per kvm	Minsta avgift 3 000 kr/år
6.5	Markområde för tillfälliga Ny bostäder	År		40 kr per kvm	Minsta avgift 4 000 kr/år

7.	Omhändertaget material och utrustning	Tidsperiod	Avgift 2019	Avgift 2020	Övrigt/anmärkningar
7.1	mindre än 2 kvm Vikt under 15 kg	Per tillfälle	1 000 kr	1 000 kr	
7.2	mer än 2 kvm Vikt under 50 kg	Per tillfälle	2 000 kr	2 000 kr	
7.3	Överstigande 7.1 och 7.2	Per tillfälle	Själv- kostnadspris	Själv- kostnadspris	Faktiska kostnader ska betalas av den person/ företag vars material och utrustning har omhändertagits

8.	Återtagen ansökan	Tidsperiod	Avgift 2019	Avgift 2020	Övrigt/anmärkningar
8.1	Återtagen slutlig ansökan	Per ansökan	500 kr	500 kr	Sökande genomför inte sitt evenemang efter det att yttrande och tillstånd delgivits.

Anvisningar för avgifter vid upplåtelser

För upplåtelser föreslås följande anvisningar:

- Minsta avgift per upplåtelse är 500 kr
- I det fall en upplåtelse inte faller inom en befintlig kategori beslutas avgift av teknisk nämnd med utgångspunkt från närmast likvärdig kategori.
- Södertäljes områden är indelad i olika zoner.
- Tillståndshavarens verksamhet kan under sin upplåtelse av offentlig plats påverkas av bygg- och mark arbeten, trafiksanering, trafikomläggning, stadsplaneändring och liknande åtgärder. Tillståndshavaren är om så sker inte berättigad till nedsatt upplåtelseavgift eller ersättning av kommunen och ska avträda ytan om det finns behov för detta. Ingen avgift debiteras om tillståndshavaren inte kan använda platsen.
- Information och marknadsföring, med eller utan försäljning, som genomförs av ideella föreningar, politiska organisationer, religiösa församlingar och/eller företag skall betala en avgift enligt fastställd taxa. Möjlighet till avgiftsfri torgplats enligt torgstadgan kvarstår.
- Banderoller - belysningsstolpar får ej användas för att sätta upp banderoller. Stolparna är inte anpassade för detta då de inte tål vindlasten.
- Avgifter ska tas ut i förskott då detta är möjligt.
- Den som fått upplåtelsen får inte heller överlåta den till en annan person.
- Samtliga avgifter är exklusive kostnader för el och vatten. El- och vattenanslutning erbjuds i mån av tillgång. Elkostnaden, maximalt 6 ampere, 50 kr per dag. Vattenkostnad 50 kr per dag. För längre perioder debiteras upplåtaren beräknad förbrukning. Mervärdesskatt tillkommer.
- Kommunala verksamheter skall, då så krävs, ansöka om tillstånd hos polisen. 50 % av fastställd taxa debiteras verksamheten. Detta under förutsättning att det endast är kommunen som ska nyttja upplåtelsen. Sker upplåtelsen i samverkan med annan organisation debiteras full avgift.
- Om upplåtelsen sker på avgiftsbelagd parkeringsplats tillkommer en avgift utöver ordinarie taxa. Då debiteras motsvarande förlorad parkeringsavgift per dygn enligt fastställd taxa..
- Avgiften kan sättas till noll i det fall ändamålet är arbeten på gatu- eller parkmark och tillståndshavaren är någon av stadens förvaltningar eller dess entreprenörer. Detta gäller ej parkeringsplatser. Parkeringsplatser ska ej upplåtas. Går det inte att undvika debiteras avgift enligt p 8.4 från och med dag 15. Parkeringsplatser som nyttjas för att få godkänd trafik-anordningsplan (TA-plan) debiteras ej.

8.2. Torgplats

Torgtaxan omfattar avgift för fast torgplats och för tillfällig torgplats. I avgifterna ingår eluttag 10 ampere samt tillgång till vatten och toalett. Skolklasser och ideella föreningar kan stå på torget gratis på tillfällig plats. Detta gäller även myndigheter som vill nå ut med samhällsinformation.

Tak lånas ut utan avgift till torghandlare som har fasta platser. Beslut i nämnd kan under avgiftsåret komma att ändra detta.

9.	Torgplats	Tidsperiod	Taxa 2019	Taxa 2020
9.1	3,0*6,0	Kvartal	2 900 kr	3 000 kr
9.2	3,0*6,0	Halvår	5 400 kr	5 700 kr
9.3	3,0*6,0	Säsong (9 mån)	-	8 200 kr
9.4	3,0*6,0	Dag	210 kr	225 kr
9.5	~~3,0*6,0~~	~~5 dagar under 6 månader~~	~~1 000 kr~~	~~1 000 kr~~
9.6	~~3,0*6,0~~	~~10 dagar under 6 månader~~	~~1 900 kr~~	~~1 900 kr~~
9.7	Försäljning från fordon	Dag	400 kr	400 kr

8.3. Felparkering

10.	Felparkering - överträdelse	Taxa 2019	Taxa 2020
10.1	<ul style="list-style-type: none"> Förbud att stanna och parkera enligt trafikförordningen. Förbud att stanna och parkera enligt lokal trafikföreskrift. 	1 300 kr	1 300 kr
10.2	<ul style="list-style-type: none"> Förbud att parkera enligt trafikförordningen. Förbud att parkera enligt lokal trafikföreskrift. Förbud att parkera i terräng inom tätbebyggt område enligt trafikförordningen. Parkering på parkeringsplats utan att betalt avgift. 	700 kr	900 kr
10.3	<ul style="list-style-type: none"> Parkering på parkeringsplats längre än betald parkeringstid. Parkering längre än tillåten tid. Förbud att parkera i terräng utom tätbebyggt område enligt lokal trafikföreskrift. 	700 kr	700 kr
10.4	<ul style="list-style-type: none"> Otillåten parkering på parkering avsedd för rörelsehindrade enligt lokal trafikföreskrift 	1 300 kr	1 300 kr

8.4. Parkering

11.	Parkering	Taxa 2019	Taxa 2020
11.1	Taxa A - "Citykärnan" - Grön 08.00–18.00 vardagar 08.00–16.00 lördagar	20 kr/tim, rak taxa från timme ett (1)	20 kr/tim, rak taxa från timme ett (1)
11.2	Taxa B - "Inre zon"- Blå 08.00–18.00 vardagar 08.00–16.00 lördagar	15 kr/tim, rak taxa från timme ett (1)	15 kr/tim, rak taxa från timme ett (1)
11.3	Taxa C - "Yttre zon" - Vit 08.00–18.00 vardagar 08.00–16.00 lördagar	7 kr/tim, rak taxa från timme ett (1)	7 kr/tim, rak taxa från timme ett (1)
11.4	Taxa D - "Boendeparkeringszon" - Vit 08.00–18.00 vardagar 08.00–16.00 lördagar	7 kr/tim, rak taxa från timme ett (1)	7 kr/tim, rak taxa från timme ett (1)
11.5	Taxa E - "Mörten" + Bårstafältet - Gul 08.00–18.00 vardagar helger utan avgift	2 kr/tim, rak taxa från timme ett (1)	2 kr/tim, rak taxa från timme ett (1)

Avgifter i trafikreglerande syfte utanför fastställda avgiftszoner delegeras till Tekniska nämnden för beslut.

8.5. Övrig parkering

12.	Övrig parkering	Tidsperiod	Taxa 2019	Taxa 2020
12.1	Nyttokort A	År	10 000 kr Inkl. moms	10 000 kr Inkl. moms
12.2	Nyttokort B Vardagar kl. 06.00–18.00	År	8 000 kr Inkl. moms	8 000 kr Inkl. moms
12.3	Administrativ avgift vid förlorat nyttokort	Per gång	500 kr	500 kr
12.4	Boendeparkering	År Månad	4 800 kr 400 kr	7 200 kr 600 kr
12.5	Fordonsflytt	Per gång	Självkostnad för bärning + administrativ kostnad på 500 kr.	Självkostnad för bärning + administrativ kostnad på 500 kr.
12.6	Uppställningskostnad för fordon.	Per månad	350 kr	350 kr

8.6. Grävning i kommunal och allmän mark

Samhällsbyggnadskontoret som väghållare har ansvar för att trafiksäkerheten och framkomligheten är god vid arbetsområden. Den som initierar/beställer vägarbete har att följa väghållarens föreskrifter för att minimera problem för trafikanterna såväl i direkt anslutning till genomförandet som till tiden därefter. Nedan följer en förteckning över viten som kan komma att debiteras vid utförande av schaktarbeten inom allmän mark när gällande krav och bestämmelser uppenbarligen åsidosätts. Viten debiteras oberoende av varandra och vid varje tillfälle som underlåtenhet och/eller brist kan konstateras.

A Praktisk tillämpning vid konstaterade brister.

Vid mindre brister som inte uppenbart är farliga kan samhällsbyggnadskontoret först lämna en skriftlig anmärkning. Bristerna ska rättas till inom den tid kontoret anger.

Om kontoret finner underlåtenhet eller felaktighet som uppenbart skulle ha förutsetts och kan betraktas som trafikfarlig.

Om, där så ska vara, ingen godkänd TA-plan finns eller att den inte följs.

Flera viten kan tas ut i samma arbetsområde. Antingen vid ett tillfälle där kontoret finner flera felaktigheter utspridda över arbetsområdet eller för felaktigheter utspridda i tiden eller att ett större område än vad som överenskommit tagits i anspråk.

Avvikelserna från bestämmelser eller TA-plan ska antecknas och bör fotograferas eller videofilmas. Kopia med anteckningar om felaktigheter och när dessa ska vara åtgärdade överlämnas till utföraren.

Vid debitering ska ansvarigt bolag debiteras inom 15 arbetsdagar från kontrolldagen.

Skäl för anmärkningar eller vitesuttag vid arbete i allmän mark

13.	Tillstånd eller TA-plan saknas	Anm.	Vite 2019	Vite 2020
13.1	När ansökan om schakttillstånd inte har kommit in till samhällsbyggnadskontoret. -15 arbetsdagar före start	-	3 700 kr	3 700 kr
13.2	När anmälan om igångsättningstillstånd inte har kommit in till samhällsbyggnadskontoret. -5 arbetsdagar före start	-	3 700 kr	3 700 kr
13.3	När anmälan om akut grävning inte kommit in till samhällsbyggnadskontoret inom 2 dygn efter påbörjat akutarbete.	-	3 700 kr	3 700 kr
13.4	Om tidsförlängning inte begärts.	-	5 300 kr/påbörjad vecka	5 300 kr/påbörjad vecka
13.5	När TA-plan saknas	-	5 300 kr	5 300 kr
13.6	Grov avvikelse från godkänd TA-plan eller beviljad trafikföreskrift.	-	5 300 kr	5 300 kr

14.	Utmärkning saknas eller är bristfällig	Anm.	Vite 2019	Vite 2020
14.1	Om grundläggande vägmärken inte har satts ut. T.ex. vägmärke för vägarbete, vägarbetsområde, hastighet, körfältsförändring eller markeringsmärken.	-	10 600 kr	10 600 kr
14.2	Om mjuk utmärkning saknas eller är bristfällig.	Anm. eller	3 200 kr	3 200 kr
14.3	När enstaka detaljer saknas.	Anm. eller	-	-

15.	Fysisk avstängning saknas eller är bristfällig	Anm.	Vite 2019	Vite 2020
15.1	När grundläggande avstängning inte är utförd. T.ex. inte följer Ta-plan. Arbetsområdet är farligt för trafikanter och personal.	-	10 600 kr	10 600 kr
15.2	När enstaka detaljer saknas eller är bristfälliga.	Anm.	3 200 kr	3 200 kr

16.	Personal och arbetsområde	Anm.	Vite 2019	Vite 2020
16.1	När arbetsområdet inte har någon namngiven ansvarig arbetsledare	-	3 200 kr	3 200 kr
16.2	När området inte har någon namngiven utmärkningsansvarig, eller personen inte finns på plats	-	3 200 kr	3 200 kr
16.3	Om personalen saknar godkänd utbildning enligt Grävning i allmän mark, samt*	Anm. eller	3 200 kr	3 200 kr
16.4	Om personalen saknar varselkläder enligt Grävning i allmän mark, samt*	Anm. eller	3 000 kr	3 000 kr
16.5	När informationsskylt saknas	Anm. eller	3 200 kr	3 200 kr

17.	Trafikantframkomlighet	Anm.	Vite 2019	Vite 2020
17.1	Om det inte går att komma fram och/eller det är farligt att ta sig fram.	-	10 600 kr	10 600 kr
17.2	Vid tillfälliga störningar. Exempelvis: Inga motlägg mot kantstöd. Bristande snöröjning eller halkbekämpning. Arbete på gator där arbetsbegränsning råder under högttrafik. Trafikanordningsmateriel kvarlämnat efter det att arbetet avslutats.	Anm. eller	3 200 kr	3 200 kr
17.3	Inte åtgärdat vinterlagningar enligt punkt 6.9	-	3 200 kr Vite/vecka	3 200 kr Vite/vecka

* Grovt åsidosättande av bestämmelse

Vid grovt åsidosättande av bestämmelser äger samhällsbyggnadskontoret rätt att avstänga ansvarig arbetsledare, enligt Ta-plan, upp till 2 år vad gäller arbete på allmän mark i kommunen.

7. Indexuppräknig

Vitesbeloppen indexuppräknas enligt konsumentprisindex årligen från och med januari med index för oktober föregående år.

Summan avrundas till närmaste jämt 100-tal kronor

Utgångsläget (basindex) är konsumentprisindex, totalindex (basår 1980=100)

För januari 2010.

Första justering: januari 2011, med index för oktober 2010

B Undermåligt underhåll under garantitiden

Vid underlåtenhet att utföra erforderliga löpande underhållsåtgärder under garantitiden och senast 1 vecka efter upptäckt eller anmälan debiteras en avgift motsvarande 50 % av överenskommen gropavgift för aktuell schakt, dock maximalt 10 000 kronor per schakt- och öppningstillstånd.

C Material med återvinningsvärde

Uppenbar brist av rivet material med återvinningsvärde debiteras med ett vite motsvarande nyanskaffningsvärdet för likvärdigt material.

Avgifter

Ersättning för tillkommande framtida underhåll

Vid varje schaktarbete i allmän mark debiterar kommunen genom samhällsbyggnadskontoret en "gropavgift". Avgiften ska täcka framtida administrations- och underhållskostnader för den standardsänkning schaktarbetet medför.

Avgiften tas inte ut om arbetet samordnas med nyanläggning av gata eller park eller del därav eller sådan ombyggnad som innefattar omläggning av överbyggnad eller del därav.

Gravtyp

Liten grav: schaktbotten med teoretisk bottenbredd $\leq 0,8$ m
 Stor grav: schaktbotten med teoretisk bottenbredd $> 0,8$ m

Avgift

Avgiften består av en fast och en rörlig del.

Fast avgift:

(per sammanhängande schakt alternativt 5 st objektsbundna schaktgropar med yta ≤ 15 tm^2/st) 3 600 kronor.
 Den fasta avgiften gäller för projekt som pågår i maximalt 30 kalenderdagar.
 För varje ytterligare 14-dagarsperiod tillkommer en ny fast avgift.

Rörlig avgift för yta ≤ 30 tm^2

Yta ≤ 15 tm^2 600 kr
 Yta > 15 $\text{tm}^2 \leq 30$ tm^2 1 800 kr

Rörlig avgift för yta > 30 tm^2

Liten grav schaktbotten med teoretisk bottenbredd $\leq 0,8$ m 75 kr/lm
 Stor grav schaktbotten med teoretisk bottenbredd $> 0,8$ m 210 kr/lm
 Yta = teoretiskt återställd yta (tm^2)

Vid beräkning av teoretiskt återställd yta ska följande värden användas:

Teoretisk bredd: är lika med gravens dagbredd enligt AMA Anläggning 07, principritning CBB.311:1 med tillägg av 2 x 0,5 m för hylla.
Teoretisk längd: är lika med gravens längd enligt planritning med tillägg av 2 x 0,5 m för hylla.
Teoretiskt återställd yta: teoretisk bredd x teoretisk längd.

Extra avgifter

Om återställningsarbetena är undermåligt utförda eller inte blir utförda inom 10 arbetsdagar eller annan överenskommen tid eller när samhällsbyggnadskontoret utför återställningen på ledningsägarens bekostnad uttas extra avgift enligt avgifter ovan.

Indexuppräknings

Avgifterna indexuppräknas årligen enligt Entreprenadindex E84, indexgrupp 241 från och med januari med index för oktober från föregående år. Summan avrundas uppåt till närmaste jämt 5-tal kronor.

Utgångsläget (basindex) är E84, indexgrupp 241 för januari 2010.

Avgiften för aktuellt år beräknas sedan med hjälp av index för oktober föregående år.

Vitesbeloppen räknas upp med konsumentprisindex (KPI).

Beräkning av trädvärde vid skador som orsakas av grävningsarbeten på kommunal och allmän mark enligt Alnarpsmodellen

Baserat på Kommunstyrelsens beslut från 2018 har Södertälje kommun börjat använda Alnarpsmodellen för att beräkna trädvärde vid skador som orsakas av grävningsarbeten i kommunal och allmän mark. Många kommuner använder Alnarpsmodellen, som också är på väg att bli riksnorm. Modellen innebär att man mäter trädets diameter/ omkrets med tumstock eller måttband, för att använda som en variabel i en modell för beräkning av trädets värde. Detta tillvägagångssätt ger en betydligt mer objektiv värdering än vad bedömningen från fall till fall gör. Utifrån omfattningen på skadan räknar modellen ut vilket vite som kommer att utgå vid skador. Vitesberäkningen säkerställs genom att redan i anvisningarna ange hur skador på träd orsakade av entreprenörer ska kompenseras.

Vetskapen om modellen och att det blir ekonomiska konsekvenser av att skada ett träd har en förebyggande effekt samt förväntas avvärja diskussioner om värde och vite av att skada träd.

Modellen ger även anvisningar hur man skyddar träd och undviker skador.

Det finns mer information på www.tradvardering.nu. Där hittar du även formulär för beräkning av återanskaffningskostnad, Excel-form, vitesmall mm. som du ska använda.

8.7. Dispenser från lokala trafikföreskrifter

18.	Typ av dispens	Orsak till dispens	Avgift 2019	Avgift 2020
18.1	Tunga fordon	Vikten överskrider tillåtet axeltryck och/eller totalbelastning	1 200 kr	1 200 kr
18.2	Breda fordon (högst 450 cm)	Bredd överskrider den tillåtna och/eller lokala omständigheter kräver särskild hänsyn	600 kr	1 200 kr
18.3	Breda fordon (mer än 450 cm)	Bredd överskrider den tillåtna och eller lokala omständigheter kräver särskild hänsyn	1 200 kr	1 200 kr
18.4	Långa fordon (högst 35 m)		600 kr	1 200 kr
18.5	Långa fordon (längre än 35 m)		1 200 kr	1 200 kr
18.6	Färdväg	Avsteg från tillåten väg vad avser miljö och säkerhet	240 kr	240 kr
18.7	Parkering	Behov av parkering där förbud för stannande eller parkering råder.	240 kr	240 kr
18.8	Skyndsamt handläggning	Handläggning inom 24 timmar vid akut dispensansökan debiteras en extraavgift.	-	200 kr

8.8. Tillfälliga trafikordningsplaner

I samband med att arbete ska utföras i allmän mark krävs att en tillfällig trafikordningsplan (TA plan) utformas av den som initierat detta arbete. Denna plan ska sedan granskas och godkännas av Samhällsbyggnadskontoret på delegation från Tekniska nämnden. Utformningen av TA-planen regleras dels av kommunens krav på framkomlighet under arbetstiden dels av erforderliga trafikföreskrifter för att tillgodose säkerheten.

Avgifter för Trafikanordningsplaner införs enligt följande:

Ändamål	Avgift 2019	Avgift 2020
Granskning och godkännande av TA-plan	1 800 kr	1 800 kr
Inkommen och avslagen TA-plan	300 kr	300 kr
Digitaliseringsavgift om handlingar inte inkommit digitalt	300 kr	300 kr
Per platsbesök för tillståndskontroll som påkallats av annan part	900 kr	900 kr

Avgifter för TA-planer tas inte ut på arbeten som utförs av Södertälje kommun eller på uppdrag av Södertälje kommun. Däremot kan vite tas ut vid konstaterade brister.

8.9. Gatukostnader

Enligt plan- och bygglagen har kommunen rätt att ta ut gatukostnader för ombyggnad av gatan om den har ett kommunalt huvudmannaskap, vilket innebär att kommunen ansvarar för framtida drift och underhåll.

Enligt PBL ska en gatukostnadsutredning upprättas och ställas ut på uppdrag av tekniska nämnden samtidigt som detaljplanen för området ställs ut. Kommunen ska sträva efter full kostnadstäckning för gator som endast uppfyller ett områdes behov, men för anläggningar som bedöms ha mer allmän karaktär ska kommunen betala merkostnaden för dessa. Befintligt bebyggda fastigheter får betala en mindre andel av gatukostnaderna i jämförelse med nytilkomna fastigheter.

Samhällbyggnadskontorets policy för uttag av gatukostnader (KF 5/9-11, § 236) är tillämplig i omvandlingsområden, vilket innebär att när kommunen i egenskap av huvudman ska anlägga eller förbättra gator eller andra allmänna platser, betalas kostnaderna av samtliga fastigheter i området.

9. Avgifter för kopior av allmänna handlingar

Följande avgifter för kopiering m.m. av allmänna handlingar skall tas ut av Södertälje kommun. Uppgifterna gäller avgifter enligt SFS 1992:191.

Taxa/avgift	Taxa/avgift år 2019	Taxa/avgift år 2020
Utlämnade/skickade/faxade papperskopior samt utskrifter av digitala handlingar.		
Utlämnade/skickade handlingar som skannats in för ett utlämnande.		
1–9 sidor	Ingen avgift	Ingen avgift
10 sidor	50 kronor	50 kronor
För varje sida därutöver	2 kronor	2 kronor
Avskrift av allmän handling per påbörjad fjärdedels timme	90 kronor	90 kronor
Utskrift av ljudupptagning per påbörjad fjärdedels timme	90 kronor	90 kronor
Kopia av videobandsupptagning, per band, cd-romskiva eller USB-minne	600 kronor	600 kronor
Kopia av ljudbandsupptagning, per band, cd-romskiva eller USB-minne	120 kronor	120 kronor
Digitala handlingar per e-post eller till beställarens egna databärare.	Ingen avgift	Ingen avgift
Digitala handlingar per cd-romskiva	50 kronor	50 kronor
Digitala handlingar per USB-minne	120 kronor	120 kronor

Kopieavgift betalas mot faktura. Om kopiorna sänds per post skall eventuell REK/postförskottsavgift tas ut.

Avgift ska inte tas ut för utlämnade av kopior till interna förvaltningar eller för kopior som förtroendevalda eller personalföreträdare begär i sina uppdrag.

För kopiering av handlingar på kommunens tryckeri gäller särskild taxa.

Förvaltning får besluta om undantag från ovanstående taxor om det finns särskilda skäl.

VA-taxa

för Södertälje kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning 2020

Inledande bestämmelser	97
1. Avgiftsskyldig.....	97
2. Avgiftstyper.....	97
3. Definitioner	97
4. Vattentjänster och tidpunkt för betalningsskyldighet.....	98
Anläggningsavgifter (punkt 5–10):.....	98
5. Särntaxa och avtal vid avvikelser	98
6. Anläggningsavgift för bostadsfastighet.....	99
7. Anläggningsavgift för annan fastighet.....	100
8. Anläggningsavgift för obebyggd fastighet	102
9. Serviser på annat sätt.....	102
10. Reglering av avgiftsbelopp	102
11. Brukningsavgifter.....	103
12. Ökad eller reducerad avgift för spillvattenavlopp.....	104
13. Avgift för specifika åtgärder	104
14. Reglering av avgiftsbelopp	105
15. Om taxans beräkning är oskälig.....	105
16. Betalningsvillkor.....	105
17. Av fastighetsägaren begärda åtgärder	105
18. Brukningstaxans införande.....	105
19. Tvist	105

Inledande bestämmelser

Taxa för Södertälje kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning

I denna taxa hänvisas till "vattentjänstlagen" och då avses Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Denna taxa träder i kraft 2020-01-01.

Antagen av kommunfullmäktige 2016-11-28.

Anläggnings- och bruksavgifter har justerats i enlighet med punkt 10 och 14 genom beslut av Telge Nätts styrelse 2019-06-05.

Huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen är Telge Nät AB, nedan kallad Telge Nät.

Avgifter enligt denna taxa ska betalas till Telge Nät.

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

1. Avgiftsskyldig

För fastighet som ligger inom verksamhetsområdet för kommunens allmänna vatten- och avloppsanläggningar ska fastighetsägaren eller den som jämställs med fastighetsägare enligt vattentjänstlagen, betala avgifter enligt denna taxa.

Avgifterna enligt denna taxa ska täcka nödvändiga kostnader för anläggningen.

2. Avgiftstyper

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och bruksavgifter.

3. Definitioner

Bebyggda fastigheter

Bostadsfastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål. Med bostadsfastighet jämställs fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt.

Exempel på sådana byggnader är:

Kontor	Förvaltning	Stormarknader
Butiker	Utställningslokaler	Sporthallar
Hotell	Restauranger	Hantverk
Småindustri	Utbildning	Sjukvård

Annan fastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämställs med bostadsfastighet.

Huvudmannen avgör vilken fastighetskategori som ska gälla om detta är oklart.

Obebyggda fastigheter

Obebyggd fastighet: fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men ännu ej bebyggt.

Avgiftsfaktorer

Lägenhet/Bostadsenhet: ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet, eller därmed jämställd fastighet där begreppet lägenhet inte är tillämpligt för viss typ av byggnad, räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2009 som en lägenhet.

Tomtyta: fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

Förbindelsepunkt (FP): den punkt, som huvudmannen har bestämt, där den allmänna anläggningen slutar och fastighetens VA-installation börjar.

4. Vattentjänster och tidpunkt för betalningsskyldighet

4.1. Avgift tas ut för nedanstående vattentjänster:

- V, Vattenförsörjning
- S, spillvattenavlopp
- Df, dag- och dränvatten från fastighet
- Dg, dagvattenavlopp

4.2. Fastighetsägaren är skyldig att betala avgifter från och med den tidpunkt när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för tjänsten V, S och Df och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge. Om Df avleds till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder betalningsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för avledning av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren blivit underrättad om detta.

Taxan förutsätter att samtliga kriterier som vattentjänstlagen ger för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3. Avgiften ska beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

4.4. Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska dröjsmålsränta betalas på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle skett.

4.5. Enligt 36 § lagen om allmänna vattentjänster ska en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta ska betalas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen ska ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas. Betalas inte delbeloppet i tid ska dröjsmålsränta betalas enligt 6 § räntelagen.

4.6. Avgiftsskyldighet enligt 6.6, 6.7 eller 7.5 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t ex ökning av tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats.

4.7. Fastighetsägaren har anmälningsplikt att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 4.4 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

Anläggningsavgifter (punkt 5–10)

5. Särtaxa och avtal vid avvikelser

Om kostnaderna för att förse vissa fastigheter med vatten och avlopp avviker beaktansvärt från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt denna taxa får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

6. Anläggningsavgift för bostadsfastighet

6.1. Avgift ska betalas för bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet.

I avgiften ingår mervärdesskatt (moms 25 %).

Avgift utgår per fastighet med:

Kronor inklusive moms		Per ledning			Samtliga vattentjänster
		En ledning	Två ledningar	Tre ledningar	
a)	Servisavgift en avgift avseende framdraging av varje uppsättning servisledning till förbindelsepunkter för V, S och Df	86 580	105 133	123 686	123 686

Kronor inklusive moms		Per vattentjänst				Samtliga vattentjänster
		V	S	Df	Dg	
b)	Förbindelsepunktsavgift en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	6 384	10 639	4 256	-	21 279
c)	Tomtyteavgift en avgift per m ² tomtyta	20,73	34,55	-	13,82	69,11
d)	Lägenhetsavgift en avgift per lägenhet	6 384	10 639	-	4 256	21 279
e)*	Grundavgift Df utan fp en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	-	-	22 583	-	

* Avgift enligt 6.1 e) tas ej ut om avgift tas ut för Df enligt 6 a) och b).

- 6.2. Fastighet som omhändertar drän- och dagvatten inom fastigheten men via bräddledning är ansluten till allmän dagvattenledning ska erlägga Df-avgift med 50 % av beloppen av avgiften som hänför sig till Df.
- 6.3. Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.
- 6.4. Tomtyteavgiften enligt 6.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av övriga anläggningsavgifter 6.1 a), b) och d), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 6.1 a), b), d) och e).

Vid ändrade förhållanden enligt 6.6, 6.7, 6.8 och 6.9 tas ut ytterligare avgift enligt 6.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger. De sammanlagda beloppen för servisavgiften 6.1 a) ska då inte räknas till högre belopp än 100 % av avgiften även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgiften därmed blivit högre.

- 6.5. Lägenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner. Är fastigheten oobbyggd ska lägenhetsavgift inte betalas.

- 6.6. Dras ytterligare servisledning fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter ska servisavgift enligt 6.1 a) och förbindelsepunktsavgift enligt 6.1 b) betalas.
- 6.7. Ökas fastighets tomtyta ska tomtyteavgift enligt 6.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte ska anses förut vara betald.
Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iakttas begränsningsregeln i 6.4.
- 6.8. Sker om- eller tillbyggnad, uppförs byggnad (om tidigare obebyggd) eller ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet ska avgift betalas enligt 6.1 d) för varje tillkommande lägenhet.
- 6.9. Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, ska avgift betalas enligt 6.1 e).
- 6.10. För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastigheten ska, utöver avgift enligt 6.1, betalas en etableringsavgift om 75 % av avgiften enligt 6.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragnings av övriga servisledningar.

7. Anläggningsavgift för annan fastighet

7.1. Avgift ska betalas för annan fastighet. I avgiften ingår mervärdesskatt (moms 25 %).

Avgift utgår per fastighet med:

Kronor inklusive moms		Per ledning			Samtliga vattentjänster
		En ledning	Två ledningar	Tre ledningar	
a)	Servisavgift en avgift avseende framdragnings av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	86 580	105 133	123 686	123 686

Kronor inklusive moms		Per vattentjänst				Samtliga vattentjänster
		V	S	Df	Dg	
b)	Förbindelsepunktsavgift en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df,	6 384	10 639	4 256	-	21 279
c)	Tomtyteavgift en avgift per m ² tomtyta	41,10	68,50	-	27,40	137,00
d)*	Grundavgift Df utan fp en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	-	-	22 583	-	

* Avgift enligt 7.1 d) tas inte ut om avgift tas ut för Df enligt 7.1 a) och b).

- 7.2. Fastighet som omhändertar drän- och dagvatten inom fastigheten men via bräddledning är ansluten till allmän dagvattenledning ska erlägga Df-avgift med 50 % av beloppen av avgiften som hänför sig till Df.
- 7.3. Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 7.1 a) lika mellan fastigheterna.
- 7.4. Om fastigheten är obebyggd betalas 70 % av tomyteavgiften enligt 7.1 c). När fastigheten sedan bebyggs betalas resterande 30 % av tomyteavgiften enligt den taxa som gäller när avgiftsskyldigheten inträder (beviljat bygglov enligt punkt 4.6).
- 7.5. Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter ska avgifter betalas enligt 7.1 a) och b).
- 7.6. Ökas fastighets tomyta, ska avgift betalas enligt 7.1 c) för tillkommande tomyta som härrör från fastighet för vilken tomyteavgift inte ska anses vara förut erlagd.
- 7.7. Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, ska avgift betalas enligt 7.1 d).
- 7.8. Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med betalning av tomyteavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomyteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.
- 7.9. För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastigheten ska, utöver avgift enligt 7.1, en etableringsavgift betalas om 75 % av avgiften enligt 7.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragnings av övriga servisledningar.

8. Anläggningsavgift för obebyggd fastighet

8.1. För obebyggd fastighet ska del av full anläggningsavgift betalas.

Avgift utgår per fastighet med:

	Bostadsfastighet			Annan fastighet
Servisavgift	6.1 a)	100%	7.1 a)	100%
Avgift per uppsättning förbindelsepunkt	6.1 b)	100%	7.1 b)	100%
Tomtyteavgift	6.1 c)	100%	7.1 c)	70%
Lägenhetsavgift	6.1 d)	0%		-
Grundavgift för Df, om förbindelsepunkt för Df inte upprättas	6.1 e)	100%	7.1 d)	100%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

Avgift enligt 6.1 c) tas endast ut endast intill det belopp som motsvarar summan av avgifterna 6.1 a) och b), eller i det fall dagvatten bortleds till den allmänna anläggningen men förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 6.1 a), b) och e).

8.2. Bebyggs obebyggd fastighet skall erläggas resterande avgifterna enligt följande:

	Bostadsfastighet			Annan fastighet
Tomtyteavgift	6.1 c)	*)	7.1 c)	30%
Lägenhetsavgift	6.1 d)	100%		-

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

*) Bebyggs bostadsfastighet tas ut ytterligare avgift enligt 6.1 c) om föreskriften i 6.4 så medger.

9. Serviser på annat sätt

- 9.1. Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, ska fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.
- 9.2. Om en fastighetsägare begär att ny servisledning ska utföras i stället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.
- 9.3. Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

10. Reglering av avgiftsbelopp

Telge Nät kan reglera avgiftsbeloppen i enlighet med förändring i entreprenadindex (baserat på 50% serie 311 Jordarbeten och 50% serie 322 Läggnings av PVC-rör, basmånad juli 2012), dock inte oftare än en gång årligen.

11. Brukningsavgifter

11.1. För bebyggd fastighet skall erläggas brukningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

a) en fast avgift per år och mätare (grundavgift)

.1 qn ≤ 2,5 m ³ /h i fastigheter med 1–2 bostadsenheter	2 813 kr
.2 qn ≤ 2,5 m ³ /h	5 423 kr
.3 qn ≤ 6 m ³ /h	12 049 kr
.4 qn ≤ 10 m ³ /h	26 103 kr
.5 qn ≤ 15 m ³ /h	44 180 kr
.6 qn ≤ 25 m ³ /h	80 327 kr
.7 qn ≤ 40 m ³ /h	150 618 kr
.8 qn ≤ 60 m ³ /h	200 819 kr
.9 qn > 60 m ³ /h	401 639 kr

b) en fast avgift per m² tomtyta inom varje intervall och år (dagvattenavgift)

1. 1- och 2-bostadshus fast schablon	1 001 kr
2. 0–10 000 m ²	1,62 kr/m ²
3. 10 000–50 000 m ²	1,21 kr/m ²
4. 50 000 m ² -	0,39 kr/m ²

c) en avgift per m³ levererat vatten 18,60 kr

Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som Telge Nät godkänner.

Reducerad avgift

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgiften. Följande avgift skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		V	S	Df	Dg
Grundavgift	11.1 a	40%	60%	-	-
Dagvattenavgift	11.1 b	-	-	50%	50%
Avgift per m ³	11.1 c	45%	55%	-	-

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

11.2. Avgift för fastighet utan mätare

Har Telge Nät bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tillsvidare inte skall fastställas genom mätning, tas avgift enligt 11.1 c) ut efter en antagen förbrukning om 150 m³/bostadsenhet i permanentbostad och med 60 m³/bostadsenhet för fritidsbostad. Övriga avgifter tas ut enligt 11.1. Grundavgift tas ut enligt 11.1 a) punkt 1 för varje fastighet med 1- och 2-bostadsenheter.

11.3. Undermätare

För s k undermätare (efter huvudmätare) som efter överenskommelse, Telge Nät satt upp och sköter på fastighet, skall erläggas bruksavgift motsvarande 10 % av avgiften enligt 11.1 a punkt 2–9.

11.4. Undersökning av vattenmätare

Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter Telge Nät undersöka mätaren, om Telge Nät finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten – och värmemätare STAFS 2007:2.

Kan mättelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har Telge Nät rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar Telge Nätts beslut efter genomförd undersökning eller Telge Nätts uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos behörig mark- och miljödomstol.

11.5. Ersättning för undersökning av vattenmätare

Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, skall fastighetsägaren för tackning av undersökningskostnaderna erlägga ett belopp motsvarande självkostnad för undersökningen.

11.6. Kylvatten i dagvattennätet

För spillvatten, som enligt Telge Nätts medgivande avleds till dagvattennätet (kylvatten o.dyl.), skall erläggas avgift med 20 % av avgiften enligt 11.1 c). Beloppet avrundas till närmaste hela ören.

12. Ökad eller reducerad avgift för spillvattenavlopp

Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet skall avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden skall bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommits mellan Telge Nät och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten skall debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

13. Avgift för specifika åtgärder

Har fastighetsägaren begärt att Telge Nät ska utföra någon av nedanstående åtgärder eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet någon av dessa åtgärder utförts av Telge Nät debiteras följande avgifter:

1. Nedtagning av vattenmätare	680 kr
2. Uppsättning av vattenmätare	680 kr
3. Montering av strypbricka i vattenmätare	680 kr
4. Demontering av strypbricka i vattenmätare	680 kr
5. Byte av skadad mätare	lågast 1 080 kr *
6. Förgäves besök vid avtalad tid	680 kr
7. Avstängning av vattentillförsel	680 kr **
8. Påsläpp av vattentillförsel	680 kr **
9. Länsning av vattenmätarbrunn	1 080 kr
10. Mätaravläsning	680 kr

11. Hyra av brandposthuvud, per påbörjad månad	405 kr
12. Vatten som tappas ur brandpost kr/m ³	8,37 kr

* Avser byte av vattenmätare som på grund av skada beställs utöver ordinarie revideringsintervall. För reparation av större mätare debiteras självkostnader för byte och reparation.

** Gäller enbart då fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet

Tillägg för åtgärder utförda utanför ordinarie arbetstid med 50 %.

13.1. Ansvar för LTA-pumpar

Den som har en LTA-anläggning (tryckavloppssystem) är skyldig att ta hand om och sköta den enligt givna instruktioner. Åsidosätts detta och LTA-anläggningen skadas på grund av felaktigt handhavande eller användning är kunden ersättningskyldig för reparation samt eventuella inköp av ny pumpenhet. Kunden är även skyldig att betala arbetskostnaden för utryckning och transport.

14. Reglering av avgiftsbelopp

Strukturella förändringar av betydelse samt väsentliga prisförändringar fastställer Kommunfullmäktige. Övriga förändringar fastställer Telge.

15. Om taxans beräkning är oskälig

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt punkt 11–12 träffar Telge Nät istället avtal om avgiftens storlek.

16. Betalningsvillkor

Avgift enligt 11.1 a) och b) debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertial eller halvår enligt beslut av Telge Nät. Avgift enligt 11.1 c) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd eller annan grund som anges i punkt 11 och 12.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta enligt punkt 4.4.

Sker enligt Telge Nätts beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning, dock att mätaravläsning eller självavläsning av verklig förbrukning skall ske om möjligt en gång per år. Avläsning och debitering skall därjämte ske av fastighetsägarna vid fastighetsöverlåtelse genom självavläsning.

17. Av fastighetsägaren begärda åtgärder

Har fastighetsägare begärt att Telge Nät skall företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende t ex för sprinkleranläggning eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens va-förhållande, har Telge Nät rätt att träffa avtal om bruksavgiftens storlek.

Om Telge efter medgivande tagit emot och renar dagvatten med sådan beskaffenhet att det medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön tas särskild avgift ut enligt avtal.

18. Brukningstaxans införande

Denna taxa träder i kraft 2020-01-01. De bruksavgifter enligt punkt 11, 12, 13 samt 14, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, skall därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande. Telge Nät äger rätt att uppskatta vattenmätarens ställning när nya avgifter träder i kraft.

19. Tvist

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och Telge Nät beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av behörig mark- och miljödomstol.

Avfallstaxa 2020

för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall från annan verksamhet

1. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER.....	107	2.1.3. Fast avgift för fritidshus.....	113
1.1. Allmänt.....	107	2.1.4. Abonnemang för fritidshus i hämtningsområde 1.....	113
1.2. Ansvar för den kommunala renhållningen och gällande regler.....	107	2.1.5. Tilläggstjänster för en- och tvåfamiljshus och fritidshus.....	114
1.3. Definitioner.....	107	2.1.6. Ö-abonnemang och tilläggstjänster i hämtningsområde 2.....	116
1.4. Betalningsskyldig och betalnings- mottagare.....	108	2.2. Flerfamiljshus och samfällighetsförening	116
1.5. Ägarbyte och ändring av abonnemang.....	108	2.2.1. Fast avgift.....	116
1.6. Hämtningsområde.....	108	2.2.2. Abonnemang för flerfamiljshus.....	117
1.7. Fast avgift.....	108	2.2.3. Tilläggstjänster för flerfamiljshus.....	118
1.8. Abonnemang för en- och tvåfamiljshus samt fritidshus.....	108	2.3. Verksamhet.....	119
1.9. Abonnemang för flerfamiljshus.....	109	2.3.1. Fast avgift för verksamhet.....	119
1.10. Abonnemang för verksamheter.....	109	2.3.2. Abonnemang för verksamheter, hämtningsområde 1.....	119
1.11. Tilläggstjänster.....	110	2.3.3. Tilläggstjänster för verksamheter.....	122
1.12. Avfall från enskilda avlopp och fettavfall	110	2.3.4. Ö-abonnemang och tilläggstjänster i hämtningsområde 2.....	123
1.13. Avgifter vid undantag enligt kommunens renhållningsordning.....	111	2.4. Avfall från enskilda avlopp och fettavfall	124
1.14. Felsorteringsavgift.....	111	2.4.1. Avfall från enskilda avlopps- anläggningar.....	124
1.15. Särskilda avgifter och avgifter när taxan inte kan tillämpas.....	111	2.4.2. Avfall från toalettvagn.....	124
2. AVGIFTSDOKUMENT.....	112	2.4.3. Avgift för tömning av fosforfälla.....	125
2.1. En- och tvåfamiljshus och fritidshus.....	112	2.4.4. Fettavfall.....	125
2.1.1. Fast avgift för en- och tvåfamiljshus.....	112	2.4.5. Tilläggsavgifter vid hämtning av avfall från enskilda avlopp eller fettavfall.....	125
2.1.2. Abonnemang för en- och tvåfamiljshus i hämtningsområde 1.....	112	2.5. Särskilda avgifter.....	126

1. Allmänna bestämmelser

Avgifter i taxan är angivna **inklusive moms**.

1.1. Allmänt

Dessa föreskrifter om avgifter har kommunen beslutat med stöd av 27 kap. 4 § miljöbalken. Avgifterna avser den insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall som utförs genom kommunens försorg. Taxan gäller tills ny taxa beslutas.

Avfallstaxan är miljöstyrande och tas ut så att återanvändning, återvinning eller annan miljövänlig avfallshantering stimuleras samt främjar en effektiv hämtning.

1.2. Ansvar för den kommunala renhållningen och gällande regler

För kommunens avfallshantering gäller bestämmelserna i miljöbalken, avfallsförordningen, andra förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken samt föreskrifter om avfallshantering för Södertälje kommun. I föreskrifter om avfallshantering för Södertälje kommun anges bland annat hur avfall ska sorteras. Farligt avfall får inte läggas i behållare för annat hushållsavfall eller annat avfall.

1.3. Definitioner

Abonnemang innebär regelbunden tömning med bestämt intervall.

Delat abonnemang innebär att två eller tre närliggande fastighetsinnehavare använder gemensam behållare efter anmälan enligt föreskrifter om avfallshantering för Södertälje kommun.

En- och tvåfamiljshus är samtliga fastigheter som är taxerade som småhus, utom fastigheter för fritidshus, det vill säga villor, radhus, kedjehus och parhus för permanentboende. Fastigheter för fritidshus som har behov av hämtning av avfall året runt ska räknas som en- och tvåfamiljshus.

Fast avgift är avgift som finansierar kostnader för administration och planering samt kostnader för återvinningscentraler, hantering av farligt avfall, information och kundtjänst.

Fastighetsinnehavare är den som är fastighetsägare eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare, exempelvis tomträttsinnehavare och samfällighetsförening.

Flerfamiljshus är ett bostadshus med minst tre bostadslägenheter.

Fritidshus är fastigheter som inte har behov av hämtning av avfall året runt.

Gemensamhetslösning är när fler än tre fastighetsinnehavare delar på en eller flera behållare för avfall.

Hemsortering är en typ av abonnemang med två kärl som vardera är indelat i fyra fack. Avfallslämnaren sorterar avfall i respektive fack restavfall, matavfall, förpackningar av papper, plast, glas och metall, tidningar, glödlampor och batterier.

Hushåll är lägenhet för boende, i en- och tvåfamiljshus, i flerfamiljshus eller i fritidshus.

Kbm är förkortning för kubikmeter. Anger volym på exempelvis container.

Nyttjanderättshavare är den som, utan att omfattas av begreppet fastighetsinnehavare, har rätt att bruka eller nyttja fastighet, exempelvis via arrende.

Rörlig abonnemangavgift är avgift som i huvudsak finansierar hämtningskostnader såsom kostnader för bl.a. behållare, fordon, bränsle och löner. Den rörliga avgiften ska även täcka behandlingskostnader såsom kostnader för förbränning med energiutvinning, biologisk behandling samt omlastnings- och transportkostnader.

Samfällighetsförening är en juridisk person. Medlemmarna är ägarna till de deltagande fastigheterna. En samfällighetsförening, för ägande och skötsel av gemensamhetsanläggning för avfallshantering, träder i fastighetsägarens ställe med avseende på betalningsansvar för avgifter enligt denna avfallstaxa.

Verksamheter är fastigheter där det uppstår med hushållsavfall jämförligt avfall, exempelvis skolor, förskolor, restauranger, sjukhus, fritidsanläggningar, affärer, hotell, båtklubbar m m som inte utgörs av boende.

Toalettvagn är tillfällig mobil toalett som normalt töms med slamsugningsfordon. Toalettbod och bajamaja ingår i detta begrepp.

I övrigt gäller samma definitioner som i föreskrifter för avfallshantering i Södertälje kommun.

1.4. Betalningsskyldig och betalningsmottagare

Fastighetsinnehavare är betalningsskyldig och ska teckna abonnemang för aktuell avfallshantering, samt beställa tilläggstjänster enligt denna avfallstaxa utifrån behov som uppstår på fastigheten. Avgiften skall betalas till Telge Återvinning AB.

Betalningsskyldighet gäller även vid de tillfällen då avfall inte har kunnat hämtas, på grund av att avfallsbehållaren inte varit tillgänglig vid tömningstillfället, inte använts eller varit placerad på annat sätt än det i abonnemanget specificerade sättet.

Fakturor kan, om det finns särskilda skäl och efter medgivande från renhållaren och fastighetsinnehavare, ställas till nyttjanderättshavare. Renhållaren kan häva denna överenskommelse om nyttjanderättshavaren inte uppfyller sina åtaganden. Avgiftsskyldigheten kvarstår hos fastighetsinnehavaren och om fakturamottagaren inte betalar fakturorna inom föreskriven tid skickas fakturorna till fastighetsinnehavaren.

1.5. Ägarbyte och ändring av abonnemang

Anmälan om uppsägning, ägarbyte eller byte av abonnemang ska vara Telge Återvinning AB tillhanda senast 7 dagar innan förändringen kan träda i kraft.

Anmälan ska innehålla korrekta uppgifter om fastighetsbeteckning och fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare samt övriga obligatoriska uppgifter enligt blankett för att kunna handläggas. Ingen förändring av abonnemang eller ägare medges retroaktivt.

Vid uppsägning och ägarbyte, där anmälan inkommit till Telge Återvinning AB senare än enligt ovan, återbetalas inte redan fakturerade avgifter eller avgifter som faktureras innan förändring registrerats.

Se föreskrifter om avfallshantering för Södertälje kommun angående ansökan om uppehåll.

1.6. Hämtningsområde

I Södertälje kommun finns två hämtningsområden, enligt § 24 föreskrifter om avfallshantering i Södertälje kommun.

- Hämtningsområde 1 utgörs av fastland och öar med väg- eller broförbindelse.
- Hämtningsområde 2 utgörs av öar utan väg- eller broförbindelse.

1.7. Fast avgift

Fast avgift ska betalas för samtliga fastigheter, d.v.s. för alla en- och tvåfamiljshus, fritidshus, alla lägenheter i flerfamiljshus och alla verksamheter där det uppstår med hushållsavfall jämförbart avfall.

1.8. Abonnemang för en- och tvåfamiljshus samt fritidshus

De alternativ med avseende på storlek på kärl och tömningsintervall som erbjuds visas i kapitel 2.1.

Abonnemang för hemsortering

Möjlighet att använda abonnemang för hemsortering med fyrfackskärl införs successivt i kommunen. I områden där hemsortering erbjuds kan fastighetsinnehavare välja sådant abonnemang. I abonnemang för hemsortering av restavfall, matavfall, förpackningar av papper, plast, glas och metall, tidningar, glödlampor och batterier ingår två fyrfackskärl med påhångsbehållare samt påsar att förpacka matavfall i.

Abonnemang för hushållsavfall

Matavfall och restavfall ska sorteras och läggas i olika påsar. I abonnemang för hushållsavfall ingår ett kärl samt påsar att förpacka matavfall i.

Period för hämtning från fritidshus

Från fritidsfastighet sker hämtning under perioden från vecka 18 till vecka 39.

1.9. Abonnemang för flerfamiljshus

De alternativ med avseende på storlek och tömningsintervall som erbjuds visas i kapitel 2.2.

Matavfall och restavfall ska sorteras och läggas i olika påsar. I abonnemang ingår kärl samt påsar att förpacka matavfall i. För flerfamiljshus med sopsug ingår även vita påsar för restavfall.

Avfall får inte komprimeras i kärl.

Container får endast användas tillfälligt i avvaktan på långsiktig lösning eller om det finns särskilda skäl.

Mindre flerfamiljshus inom de områden där hemsorteringsfordonen normalt körs, får använda fyrfackskärl för hemsortering.

Om fastighetsinnehavaren väljer att använda underjordsbehållare, sopsug eller sopskåp, köps sådan in av fastighetsinnehavaren. Installation och markarbeten bekostas av fastighetsinnehavaren.

I samtliga typer av abonnemang ingår påsar att förpacka matavfall i.

1.10. Abonnemang för verksamheter

De alternativ med avseende på storlek och tömningsintervall som erbjuds visas i kapitel 2.3.

Verksamheter med motsvarande mängd avfall som ett en- och tvåfamiljshus kan välja att använda små påsar för matavfall, som får läggas i samma kärl som restavfall.

Verksamheter inom de områden där hemsorteringsfordonen normalt körs får använda fyrfackskärl för hemsortering om avfallsmängden inte är större än att sådant abonnemang räcker till.

Verksamheter med större mängd matavfall ska välja abonnemang med separat kärl för matavfall eller tank kopplat till avfallskvarn.

Påsar att lägga matavfall i ingår i abonnemang.

Avfall får inte komprimeras i kärl.

Container får endast användas tillfälligt i avvaktan på långsiktig lösning eller om det finns särskilda skäl. Farligt avfall får inte läggas i container för hushållsavfall.

Om fastighetsinnehavaren väljer att använda underjordsbehållare eller sopskåp, köps sådan in av fastighetsinnehavaren. Installation och markarbeten bekostas av fastighetsinnehavaren.

Fastighetsinnehavare med verksamheter där det uppstår stora mängder matavfall, har möjlighet att använda matavfallskvarn kopplad till sluten tank för matavfall. Inköp, installation och markarbeten bekostas av fastighetsinnehavaren.

Abonnemang som avser enbart hämtning under sommarperioden från verksamheter

Från verksamheter med behov av hämtning enbart under sommarperioden sker hämtning från vecka 18 till vecka 39.

1.11. Tilläggstjänster

Dragavstånd

Kärl ska normalt placeras vid tomtgräns vid tömningsfordonets uppställningsplats, senast kl. 06.00 på tömningsdagens morgon. Kärl ska vara vänt enligt anvisning från Telge Återvinning AB.

Om kärlet ska hämtas inne på tomten, eller om vägen inte är farbar för tömningsfordonet fram till kärlet vid fastighetsgränsen, eller om annan plats överenskommit där tömningsfordonet inte kan stanna intill kärlet, tillkommer avgift för dragavstånd för samtliga typer av fastigheter. Detta är en tilläggstjänst som bara utförs om den ingår i valt abonnemang eller på annat sätt är beställd i förväg. Avståndet räknas från tömningsfordonets ordinarie stoppställe till avfallsbehållaren.

För en- och tvåfamiljshus, flerfamiljshus och verksamheter ska avgift betalas för dragavstånd längre än 3 meter.

Telge Återvinning AB avgör i samråd med fastighetsinnehavaren när kärlet är placerat på annat sätt än vid tömningsfordonets uppställningsplats.

Extra tömning av kärl, container, underjordsbehållare eller matavfallstank

Kunder med abonnemang kan beställa extra tömning. Extra tömning beställs hos Telge Återvinning AB och sker inom 2 arbetsdagar från beställning.

Om ordinarie tömning inte har kunnat utföras på grund av omständigheter som abonnenten råder över (t ex snöröjning eller andra hinder på vägen) utblir tömningen. Efter särskild beställning, och när avfallsinnehavaren rättat till problemet, kan en extra tömning utföras mot avgift.

Extra tömning av kärl, container, underjordsbehållare eller matavfallstank kan beställas mot avgift.

Grovavfall

Grovavfall kan av enskilda hushåll lämnas vid återvinningscentral. Hushåll kan besöka återvinningscentralen 25 gånger per år utan avgift. Ytterligare besök sker mot avgift.

Verksamheter kan lämna grovavfall vid återvinningscentral, mot avgift.

Utöver ovanstående kan grovavfall hämtas om fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren beställer tjänsten från Telge Återvinning AB, mot avgift. Hämtning sker vid tomtgräns mot farbar väg, eller på lämplig plats som överenskommit mellan fastighetsinnehavaren och Telge Återvinning AB.

Grovavfall som utgörs av farligt avfall, exempelvis skrymmande elavfall, hämtas inte tillsammans med annat grovavfall. Om Telge Återvinning AB ska hämta skrymmande elavfall sker detta separat från hämtning av annat grovavfall.

Latrin

Vid behov kan abonnemang tecknas för regelbunden, schemalagd hämtning av latrin. Latrin hämtas i engångsbehållare, som skall placeras vid hämtningsfordonets uppställningsplats. Behållaren ska vara märkt med kundens namn och fastighetsbeteckning. När latrinbehållaren hämtas lämnas samtidigt en ny behållare.

Kärlet får ej toppfyllas. Allt avfall ska vara inne i behållaren. Lock ska vara väl stängt och behållaren ska vara rengjort utvändigt.

1.12. Avfall från enskilda avlopp och fettavfall

Abbonemang kan tecknas för regelbunden, schemalagd tömning av slamavskiljare, slutna tank, minireningsverk och fosforfällor för toalettavlopp och BDT-vatten samt fettavskiljare.

Schemalagd tömning ska beställas senast 30 dagar innan första tömningen. Schemalagd tömning erbjuds under period på året som renhållaren bestämt för aktuellt område och tömningsdag bestäms av renhållaren. Abonnemang med tömning enligt beställt schema löper tills fastighetsinnehavaren anmäler ändring av abonnemanget.

De avgifter som anges i tabellerna gäller vid maximalt 10 meter slang mellan fordonets uppställningsplats och anslutningspunkt till anläggningen som ska tömmas. Vid längre slanglängd tas extra avgift.

Om locket väger över 15 kg, om det behövs framgrävning eller om tömning av annan anledning inte kan utföras av en person, debiteras avgift.

1.13. Avgifter vid undantag enligt kommunens renhållningsordning

Förutsättningar och ansökan av undantag regleras i kommunens föreskrifter för avfallshantering.

Delat abonnemang

När upp till tre närboende fastighetsinnehavare delar abonnemang faktureras fast avgift per hushåll till respektive fastighetsinnehavare. Faktura för den rörliga avgiften, för det abonnemang som väljs, skickas till en av de berörda fastighetsinnehavarna. Fastighetsinnehavarna reglerar själva kostnaden mellan sig.

Förutsättningar för delat abonnemang regleras i § 39a i föreskrifter om avfallshantering för Södertälje kommun.

Gemensam avfallslösning

Fler än tre fastighetsinnehavare kan använda gemensamma kärl eller gemensam underjordsbehållare, om förutsättningarna enligt § 39b i föreskrifter om avfallshantering för Södertälje kommun är uppfyllda.

Om fastighetsinnehavare gemensamt väljer att använda underjordsbehållare eller sopskåp, köps sådan in av fastighetsinnehavare. Installation och markarbeten bekostas av fastighetsinnehavare.

Container får endast användas tillfälligt i avvaktan på långsiktig lösning.

Uppehåll i hämtning av hushållsavfall, avfall från enskilda avlopp och latrin

Vid uppehåll i tömning debiteras fast avgift, men ej rörlig tömnings- och behandlingsavgift, under aktuell period. Vid uppehåll ska ingen hämtning av något slags avfall ske från fastigheten av renhållaren under uppehållsperioden.

1.14. Felsorteringsavgift

Om otillåtet avfall läggs i avfallsbehållare eller om avfallet inte är sorterat enligt anvisningar har Telge Återvinning AB rätt att debitera en felsorteringsavgift.

1.15. Särskilda avgifter och avgifter när taxan inte kan tillämpas

Vid byte av kärl debiteras avgift.

I de fall där taxan inte går att tillämpa, exempelvis vid hämtning med andra metoder än de som är beskrivna i denna avfallstaxa eller där förhållandena väsentligt avviker från vad som är normalt får Telge Återvinning AB besluta om avgifter baserat på principer i denna taxa, självkostnad för tjänsten och avgift per timme.

Miljönämnden har möjlighet att ta ut en avgift för att behandla ansökningar gällande avfallshantering.

2. Avgiftsdokument

Taxan för hushållsavfall är uppdelad i en fast avgift och en rörlig abonnemangsavgift.

Årsavgift = fast avgift per hushåll eller verksamhet + rörlig abonnemangsavgift + eventuella avgifter för tilläggstjänster.

2.1. En- och tvåfamiljshus och fritidshus

I kapitel 2.1.5 anges avgifter för olika tilläggstjänster.

Information om vad som gäller för de olika typerna av tjänsterna finns i kapitel 1.8 och kapitel 1.13.

För en- och tvåfamiljshus i samfällighetsförening, se kapitel 2.2.

2.1.1. Fast avgift för en- och tvåfamiljshus

Observera att rörlig abonnemangsavgift tillkommer beroende på typ och storlek av behållare!

Fast avgift, kr per år:

Fastighet/verksamhet	Avgift kr per år
En- och tvåfamiljshus, kr per hushåll	806 kr
Uppehåll, kr per hushåll	806 kr

2.1.2. Abonnemang för en- och tvåfamiljshus i hämtningsområde 1

Angivna avgifter gäller när kärlet placeras vid fastighetsgräns vid farbar väg. Vid annan placering tillämpas dragavståndstillägg enligt kapitel 2.1.5.1.

2.1.2.1. Abonnemang för hemsortering i fyrfackskärl

Matavfall ska sorteras ut och läggas i särskild påse i kärlet.

Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare i en- och tvåbostadshus och som sorterar ut och komposterar allt matavfall på den egna fastigheten kan välja abonnemang med tömning en gång var 4:e vecka.

Avgift, kr per år:

Behållarstorlek, Kärl, liter	Tömning av kärl 1 var 14:e dag	Tömning av kärl 1 var 4:e vecka ¹
240 + 240 liter	1 564 kr	1 017 kr
370 + 370 liter	1 663 kr	1 081 kr

1. Hemkompostering ska anmälas till kommunens miljökontor.

Kärl nr 2 töms var fjärde vecka.

Extra kärl för restavfall, gäller i kombination med kärl för hemsortering enligt tabell ovan. Avgift, kr per år:

Behållarstorlek, Kärl, liter	Tömning var 14:e dag
140 liter	1 253 kr

2.1.2.2. Abonnemang för hushållsavfall

Matavfall ska sorteras ut och läggas i särskild påse i kärlet.

Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare i en- och tvåbostadshus och som sorterar ut och komposterar allt matavfall på den egna fastigheten kan välja abonnemang med tömning en gång var 4:e vecka eller en gång var 8:e vecka.

Avgift, kr per år:

Behållarstorlek, Kärll	Tömning var 14:e dag	Tömning var 4:e vecka ¹	Tömning var 8:e vecka ¹
140 liter	Erbjuds inte	815 kr	470 kr
190 liter	1 701 kr	1 106 kr	Erbjuds inte
240 liter	2 148 kr	1 397 kr	Erbjuds inte

1. Hemkompostering ska anmälas till kommunens miljökontor.

2.1.2.3. Gemensam avfallslösning för fler än tre fastigheter

Detta kapitel gäller för en- och tvåfamiljshus som inte har eget kärll för avfall, men som får egen faktura. För samfällighetsförening gäller kapitel 2.2.

Matavfall ska sorteras ut och läggas i särskild påse i behållaren.

Förutsättningar anges i kapitel 1.13. Angivna avgifter gäller när kärlet placeras vid farbar väg. Vid annan placering tillämpas dragavståndstillägg enligt kapitel 2.1.5.1.

Avgift, kr per hushåll:

Behållarstorlek, Kärll	Tömning var 14:e dag	Tömning var 14:e dag med anmäld kompost ¹
Hemsortering	1 330 kr	1 064 kr
Kärll	1 360 kr	1 089 kr

1. Matavfall ska hemkomposteras och detta ska vara anmält till kommunens miljökontor.

2.1.3. Fast avgift för fritidshus

Observera att rörlig abonnemangsavgift tillkommer beroende på typ och storlek av behållare!

Fast avgift, kr per år:

Fastighet	Avgift, kr per år
Fritidshus, kr per hushåll/lägenhet på fastland eller öar	750 kr
Uppehåll, kr per hushåll/ lägenhet på fastland eller öar	750 kr

2.1.4. Abonnemang för fritidshus i hämtningsområde 1

Angivna avgifter gäller när kärlet placeras vid fastighetsgräns vid farbar väg. Vid annan placering tillämpas dragavståndstillägg. Hämtning sker under sommarperioden, se kapitel 1.8.

2.1.4.1. Abonnemang för hemsortering i fyrfackskärll

Matavfall ska sorteras ut och läggas i särskild påse i kärlet.

Avgift, kr per år:

Behållarstorlek, Kärll, liter	Tömning av kärll 11 gånger, var 14:e dag	Tömning av kärll 6 gånger, var 4:e vecka ¹
240 + 240 liter	910 kr	794 kr
370 + 370 liter	935 kr	Erbjuds inte

1. Hemkompostering ska anmälas till kommunens miljökontor.

Kärll nr 2 töms var fjärde vecka.

2.1.4.2. Abonnemang för hushållsavfall

Mataavfall ska sorteras ut och läggas i särskild påse i samma kärl som restavfall.

Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare i fritidshus och som sorterar ut och komposterar allt matavfall på den egna fastigheten kan välja abonnemang med tömning en gång var 4:e vecka eller en gång var 8:e vecka.

Avgift, kr per år:

Behållarstorlek, Kärl	Tömning 11 gånger per år var 14:e dag	Tömning 6 gånger per år var 4:e vecka ¹	Tömning 3 gånger per år var 8:e vecka ¹
140 liter	Erbjuds inte	376 kr	245 kr
190 liter	935 kr	Erbjuds inte	Erbjuds inte
240 liter	1 182 kr	Erbjuds inte	Erbjuds inte

1. Hemkompostering ska anmälas till kommunens miljökontor.

2.1.4.3. Gemensam avfallslösning för fler än tre fritidshus

Mataavfall ska sorteras ut och läggas i särskild påse i behållaren.

Förutsättningar anges i kapitel 1.13. Angivna avgifter gäller när kärlet placeras vid farbar väg. Vid annan placering tillämpas dragavståndstillägg.

Avgift, kr per hushåll:

Behållarstorlek, Kärl	Tömning var 14:e dag	Tömning var 14:e dag med anmäld kompost ¹
Hemsortering	749 kr	599 kr
Kärl	749 kr	599 kr

1. Matavfall ska hemkomposteras och detta ska vara anmält till kommunens miljökontor.

2.1.5. Tilläggstjänster för en- och tvåfamiljshus och fritidshus

2.1.5.1. Dragavstånd

Dragavstånd mäts som enkel väg från tömningsfordonets uppställningsplats.

Kärl för hushållsavfall och hemsortering	Avgift per kärl och per tömning
0–3 meter	0 kr
Mer än 3 till högst 10 meter	7 kr
Mer än 10 till högst 20 meter	13 kr
Mer än 20 till högst 30 meter	27 kr
Tillägg per påbörjat 10- meters intervall, utöver 30 meter.	19 kr

2.1.5.2. Extra tömning

Kunder med abonnemang avseende avfall i kärl kan beställa extra tömning. Tömning sker inom två arbetsdagar från beställning.

Typ av avfallsbehållare	Avgift
Kärl för hushållsavfall eller hemsortering, per kärl och tömning	403 kr

2.1.5.3. Hämtning av grovavfall

Skrymmande elavfall ska hållas skilt från annat grovavfall.

Tjänst	Avgift
Emballerat grovavfall, per kubikmeter	460 kr
Ej emballerat grovavfall, per kubikmeter	920 kr

1. Avser exempelvis soffa eller andra möbler. Plock av smått ej emballerat avfall görs inte.

Grovavfall i container/lastväxlarflak

Farligt avfall och elavfall får inte läggas tillsammans med grovavfall.

Avgift:

Tjänst	Avgift
Utställning, hyra tre dagar och hämtning av container, upp till 15 kubikmeter. Avgift för behandling tillkommer. Avgift per tillfälle.	2 076 kr
Behandling, per ton	1 684 kr
Hyra för tillkommande dagar, utöver tre dagar, per dag	31 kr
Extra tömning, exkl. behandling, per tömning	1 097 kr

Besök vid återvinningscentral

Vid ett besök får fordon väga max 3,5 ton, motsvarande lätt lastbil, och ha en max last på 3 kubikmeter per besök, vilket ungefär motsvarar en personbil med släpvagn.

Tjänst	Avgift
Upp till 25 avgiftsfria besök per år för hushåll	0 kr
Besök för hushåll, utöver 25 avgiftsfria besök per år, kr per besök	157 kr
Extrakort, eller ersättningskort till hushåll	157 kr

2.1.5.4. Hämtning av trädgårdsavfall från en- och tvåfamiljshus och fritidshus

Hämtning av trädgårdsavfall i kärl sker från vecka 16 till vecka 45.

Tömning av kärl för trädgårdsavfall, enligt fastställt schema, kr per år:

Behållarstorlek, Kärl	Avgift, tömning 15 gånger, var 14:e dag	Avgift, extratömning, per tömning
370 liter	881 kr	403 kr

Hämtning av trädgårdsavfall efter beställning, kr per hämtning:

Tjänst	Avgift, kr per kubikmeter
Emballerat trädgårdsavfall, per kubikmeter	286 kr

2.1.5.5. Latrin

Hämtning av latrinbehållare:

Tjänst	Avgift, kr per behållare
Schemalagd hämtning var 14:e dag året runt	7 510 kr
Schemalagd hämtning, 6 hämtningar per sommarsäsong för fritidshus	2 497 kr
Extra latrintunna, utöver de 9 st som ingår i abonnemang för fritidshus, i samband med schemalagd hämtning	441 kr
Extra latrintunna, ej schemalagd hämtning, eller hämtning av latrintunna utan abonnemang	1 067 kr

2.1.6. Ö-abonnemang och tilläggstjänster i hämtningsområde 2

2.1.6.1. Fast avgift för fritidshus

Observera att rörlig abonnemangsavgift tillkommer beroende på typ och storlek av behållare!

Fast avgift, kr per år:

Fastighet	Avgift, kr per år
Fritidshus, kr per hushåll/lägenhet på öar	750 kr
Uppehåll, kr per hushåll/lägenhet på öar	750 kr

2.1.6.2. Abonnemang för fritidshus på öar

Avfall från hushåll på ö utan fast vägförbindelse hämtas i säck, 210 liter. Hämtning sker från fastigheten under sommarperioden, se kapitel 1.8. Om hushållsavfall uppstår året runt ska avfallet lämnas på anvisad plats på fastlandet.

Avgift, kr per år:

Behållarstorlek, Säck	Hämtning 11 gånger per år var 14:e dag
210 liter	955 kr

2.1.6.3. Extra hämtning

Avgift, hämtning av extra säck:

Tjänst	Avgift, kr per säck
Hämtning av extra säck, vid ordinarie hämtning	230 kr

2.1.6.4. Latrin

Hämtning av latrinbehållare:

Tjänst	Avgift, kr per behållare
Schemalagd hämtning, 6 hämtningar per sommarsäsong för fritidshus	2 497 kr
Extra latrintunna, utöver de 9 st som ingår i abonnemang för fritidshus, i samband med schemalagd hämtning	441 kr
Extra latrintunna, ej schemalagd hämtning, eller hämtning av latrintunna utan abonnemang.	1 067 kr

2.2. Flerfamiljshus och samfällighetsförening

Information om vad som gäller för de olika typerna av abonnemang finns i kapitel 1.9 och kapitel 1.13.

2.2.1. Fast avgift

Observera att rörlig abonnemangsavgift tillkommer beroende på typ och storlek av behållare!

Fast avgift, kr per år:

Fastighet/verksamhet	Avgift, kr per år
Flerfamiljshus, kr per lägenhet	323 kr
Samfällighetsförening för en- och tvåfamiljshus när föreningen är fakturamottagare, kr per hushåll	806 kr

2.2.2. Abonnemang för flerfamiljshus

Angivna avgifter gäller när kärlet placeras vid tömningsfordonets uppställningsplats, max 3 meter från tomtgräns. Vid längre avstånd tillämpas dragavståndstillägg.

2.2.2.1. Abonnemang för hushållsavfall i kärll

Matavfall ska sorteras ut och läggas i särskild påse.

Avgift, kr per år:

Behållarstorlek Kärll	Tömning varannan vecka	Tömning 1 gång per vecka	Tömning 2 gång per vecka	Tömning 3 gång per vecka	Tömning 5 gång per vecka
Upp till 370 liter	2 972 kr	5 945 kr	11 891 kr	17 836 kr	Erbjuds inte
400 liter	3 214 kr	6 427 kr	12 854 kr	19 282 kr	Erbjuds inte
600 liter	Erbjuds inte	9 833 kr	19 688 kr	29 501 kr	49 140 kr
660 liter	5 302 kr	10 296 kr	21 210 kr	31 814 kr	54 054 kr

2.2.2.2. Abonnemang för hushållsavfall i container

Matavfall ska sorteras ut och läggas i särskild påse. Avgift för hyra tillkommer när renhållaren tillhandahåller container.

Avgift, kr per år:

Behållarstorlek, Kärll	Tömning varannan vecka	Tömning 1 gång per vecka
Container 6 kbm ¹	49 140 kr	98 280 kr
Container 8 kbm ¹	58 968 kr	117 936 kr

1. Container får endast användas tillfälligt eller om det finns särskilda skäl. Grovavfall får inte läggas i container för matavfall och restavfall.

2.2.2.3. Abonnemang för hemsortering i fyrfackskärll

Angivna avgifter gäller när kärlet placeras vid tömningsfordonets uppställningsplats, max 3 meter från tomtgräns. Vid längre avstånd tillämpas dragavståndstillägg.

Avgift, kr per år:

Behållarstorlek, Kärll, liter	Tömning av kärll 1, 1 gång per vecka	Tömning av kärll 1, varannan vecka
370 + 370 liter	5 195 kr	2 598 kr
660 + 660 liter	9 267 kr	4 633 kr

Kärll nr 2 töms varannan vecka.

Kärll nr 2 töms var 4:e vecka

2.2.2.4. Underjordsbehållare

Matavfall ska sorteras ut och läggas i särskild påse. Fast avgift tillkommer.

Tjänst	Schemalagd ¹ Avgift kr per tömning	Ej schemalagd ² Avgift kr per tömning
Upp till 3 kbm	1 080 kr	1 488 kr
3,1–5 kbm	1 500 kr	2 105 kr

1. Schemalagd tömning innebär regelbunden hämtning en gång varje vecka eller en gång varannan vecka.

2. Ej schemalagd tömning eller tömning oftare än en gång per vecka. Ej schemalagd tömning sker inom 2 dagar efter beställning.

2.2.2.5. Sopsug

Matavfall och restavfall ska sorteras och läggas i särskilda påsar. Fast avgift tillkommer.

Tjänst	Avgift, kr per lägenhet och år
Tömning en gång per vecka	788 kr
Tömning två gånger per vecka	1 580 kr
Tömning tre gånger per vecka	2 330 kr
Ej schemalagd tömning, extra hämtning, eller extra arbete när normal tömning inte kan utföras, avgift per timme	4 876 kr

1. Schemalagd tömning innebär regelbunden hämtning enligt renhållarens hämtningsschema.
2. Ej schemalagd tömning sker inom 2 dagar efter beställning.

2.2.3. Tilläggstjänster för flerfamiljshus

2.2.3.1. Dragavstånd

Dragavstånd mäts som enkel väg från tömningsfordonets uppställningsplats.

Kärl för hushållsavfall och hemsortering	Avgift per kärl och per tömning
0–3 meter	0 kr
Mer än 3 till högst 10 meter	7 kr
Mer än 10 till högst 20 meter	13 kr
Mer än 20 till högst 30 meter	27 kr
Tillägg per påbörjat 10- meters intervall, utöver 30 meter.	19 kr

2.2.3.2. Extra tömning

Kunder med abonnemang avseende avfall i kärl kan beställa extra tömning.

Typ av avfallsbehållare	Avgift, kr per behållare och tömning
Kärl för hushållsavfall eller hemsortering, efter beställning	403 kr

2.2.3.3. Hämtning av grovavfall

Skrymmande elavfall ska hållas skilt från annat grovavfall.

Avgift vid hämtning från grovsoprum:

Tjänst	Avgift
Grovsoprum, upp till 10 kvadratmeter, per hämtning	1 000 kr
Grovsoprum, större än 10 kvadratmeter, per hämtning	1 370 kr
Extra tömning, eller enstaka tömning utan abonnemang, av kärl med grovavfall, max 660 liter, per kärl och tömning	460 kr

Avgift vid hämtning utan grovsoprum:

Tjänst	Avgift
Emballerat grovavfall, per kubikmeter	460 kr
Ej emballerat grovavfall, per kubikmeter	920 kr

1. Avser exempelvis soffa eller andra möbler. Plock av smått ej emballerat avfall görs inte.

Grovavfall i container/lastväxlarflak

Farligt avfall och elavfall får inte läggas tillsammans med grovavfall.

Avgift vid hämtning från grovsoprum:

Tjänst	Avgift
Utställning, hyra tre dagar och hämtning av container, upp till 15 kubikmeter. Avgift för behandling tillkommer. Avgift per tillfälle.	2 076 kr
Behandling, per ton	1 684 kr
Hyra för tillkommande dagar, utöver tre dagar, per dag	31 kr
Extra tömning, exkl. behandling, per tömning	1 097 kr

Besök vid återvinningscentral

Vid ett besök får fordon väga max 3,5 ton, motsvarande lätt lastbil, och ha en max last på 3 kubikmeter per besök, vilket ungefär motsvarar en personbil med släpvagn.

Tjänst	Avgift
Upp till 25 avgiftsfria besök per år för hushåll	0 kr
Besök för hushåll, utöver 25 avgiftsfria besök per år, kr per besök	157 kr
Extrakort, eller ersättningskort till hushåll	157 kr

2.3. Verksamhet

Information om vad som gäller för de olika typerna av tjänsterna finns i kapitel 1.10 och kapitel 1.13.

2.3.1. Fast avgift för verksamhet

Observera att rörlig abonnemangavgift tillkommer beroende på typ och storlek av behållare!

Fast avgift, kr per år:

Fastighet	Avgift, kr per år
Verksamheter, kr per verksamhet på hämtningsadressen	847 kr

2.3.2. Abonnemang för verksamheter, hämtningsområde 1

Angivna avgifter gäller när kärlet placeras vid tömningsfordonets uppställningsplats, max 3 meter från tomtgräns. Vid långre avstånd tillämpas dragavståndstillägg.

2.3.2.1. Abonnemang för hushållsavfall i kärll

Matavfall ska sorteras ut och läggas i särskild påse.

Behållarstorlek, Kärll	Tömning varannan vecka	Tömning 1 gång per vecka	Tömning 2 gånger per vecka	Tömning 3 gånger per vecka	Tömning 5 gånger per vecka
190 liter	1 526 kr	3 053 kr	6 225 kr	Erbjuds inte	Erbjuds inte
240 liter	1 929 kr	3 856 kr	7 862 kr	Erbjuds inte	Erbjuds inte
370 liter (gäller 300–370 liter)	2 972 kr	5 945 kr	11 891 kr	17 836 kr	Erbjuds inte
400 liter	3 214 kr	6 427 kr	12 854 kr	19 282 kr	Erbjuds inte
660 liter (gäller 600–660 liter)	5 302 kr	10 296 kr	22 210 kr	31 814 kr	54 054 kr

2.3.2.2. Abonnemang för endast matavfall i kärl

Angivna avgifter gäller när kärlet placeras vid tömningsfordonets uppställningsplats, max 3 meter från tomtgräns. Vid längre avstånd tillämpas dragavståndstillägg.

Angivna avgifter gäller endast när det inte innehåller avfall som utgörs av animaliska biprodukter och omfattas av lagstiftning för sådant avfall. För sådant avfall gäller särskilda regler och avgifter.

Avgift, kr per år:

Behållarstorlek Kärl	Tömning 1 gång per vecka	Tömning 2 gånger per vecka	Tömning 3 gånger per vecka	Tömning 5 gånger per vecka
140 liter	3 759 kr	7 520 kr	11 279 kr	18 799 kr

2.3.2.3. Abonnemang för hushållsavfall i container

Matavfall ska sorteras ut och läggas i särskild påse. Avgift för hyra tillkommer när renhållaren tillhandahåller container.

Behållarstorlek, Kärl	Tömning var 14:e dag	Tömning 1 gång per vecka
Container 6 kbm ¹	49 140 kr	98 280 kr
Container 8 kbm ¹	58 968 kr	117 936 kr

1. Container får endast användas tillfälligt eller om det finns särskilda skäl. Grovavfall får inte läggas i container för matavfall och restavfall.

2.3.2.4. Abonnemang för restavfall respektive matavfall i separata kärl

Angivna avgifter gäller när kärlet placeras vid tömningsfordonets uppställningsplats, max 3 meter från tomtgräns. Vid längre avstånd tillämpas dragavståndstillägg.

Avgift för restavfall i kärl, gäller endast i kombination med abonnemang för matavfall i kärl kr per år:

Behållarstorlek Kärl	Tömning varannan vecka	Tömning 1 gång per vecka	Tömning 2 gångar per vecka	Tömning 3 gångar per vecka	Tömning 5 gångar per vecka
190 liter	1 380 kr	2 759 kr	5 684 kr	8 527 kr	Erbjuds inte
240 liter	1 742 kr	3 486 kr	7 181 kr	10 770 kr	Erbjuds inte
370 liter (gäller 300–370 liter)	2 687 kr	5 374 kr	11 070 kr	16 605 kr	Erbjuds inte
400 liter	2 905 kr	5 810 kr	11 967 kr	17 951 kr	Erbjuds inte
600–660 liter	4 936 kr	9 586 kr	19 746 kr	29 361 kr	49 366 kr

Angivna avgifter gäller endast när matavfallet inte innehåller avfall som utgörs av animaliska biprodukter och omfattas av lagstiftning för sådant avfall. För sådant avfall gäller särskilda regler och avgifter.

Avgift för matavfall i kärl, gäller endast i kombination med abonnemang för restavfall i kärl, kr per år:

Behållarstorlek Kärl	Tömning 1 gång per vecka	Tömning 2 gånger per vecka	Tömning 3 gånger per vecka	Tömning 5 gånger per vecka
140 liter	1 713 kr	3 527 kr	5 291 kr	8 989 kr

2.3.2.5. Abonnemang för hemsortering i fyrfackskärl

Angivna avgifter gäller när kärlet placeras vid tömningsfordonets uppställningsplats, max 2 meter från tomtgräns. Vid längre avstånd tillämpas dragavståndstillägg.

Avgift, kr per år:

Behållarstorlek Kärl, liter	Tömning av kärl 1, 1 gång per vecka	Tömning av kärl 1, varannan vecka
370 + 370 liter	5 195 kr	2 598 kr
660 + 660 liter	9 267 kr	4 633 kr

Kärl nr 2 töms varannan vecka.

Kärl nr 2 töms var 4:e vecka

2.3.2.6. Underjordsbehållare

Matafall ska sorteras ut och läggas i särskild påse. Fast avgift tillkommer.

Tjänst	Schemalagd ¹ Avgift kr per tömning	Ej schemalagd ² Avgift kr per tömning
Upp till 3 kbm	1 080 kr	1 488 kr
3,1–5 kbm	1 500 kr	2 105 kr

1. Schemalagd tömning innebär regelbunden hämtning en gång varje vecka eller en gång varannan vecka.

2. Ej schemalagd tömning eller tömning oftare än en gång per vecka. Ej schemalagd tömning sker inom 2 dagar efter beställning.

2.3.2.7. Tank för matafall

Volym, kbm	Schemalagd ¹ Avgift, kr per tömning	Ej schemalagd ² Avgift, kr per tömning
Upp till 1 kbm	849 kr	1 098 kr
Över 1 kbm, per påbörjad kubikmeter	200 kr	380 kr

1. Schemalagd tömning innebär regelbunden hämtning en gång varje vecka eller en gång varannan vecka.

2. Ej schemalagd tömning eller tömning oftare än en gång per vecka. Ej schemalagd tömning sker inom 2 dagar efter beställning.

2.3.2.8. Abonnemang under sommarperioden

Abonnemang för hushållsavfall i kärl. Matafall ska sorteras ut och läggas i särskild påse.

Avgift, kr per år:

Behållarstorlek, Kärl	Tömning var 14:e dag	Tömning 1 gång per vecka	Tömning 2 gånger per vecka
190 liter	659 kr	Erbjuds inte	Erbjuds inte
240 liter	831 kr	Erbjuds inte	Erbjuds inte
300–370 liter	1 282 kr	Erbjuds inte	Erbjuds inte
400 liter	1 386 kr	2 772 kr	5 544 kr
600–660 liter	2 178 kr	4 356 kr	8 973 kr

2.3.3. Tilläggstjänster för verksamheter

2.3.3.1. Dragavstånd

Dragavstånd mäts som enkel väg från tömningsfordonets uppställningsplats.

Avgift per kärl och per tömning:

Kärl för hushållsavfall och hemsortering	Kärl för hushållsavfall, restavfall och hemsortering
0–3 meter	0 kr
Mer än 3 till högst 10 meter	7 kr
Mer än 10 till högst 20 meter	13 kr
Mer än 20 till högst 30 meter	27 kr
Tillägg per påbörjat 10- meters intervall, utöver 30 meter.	19 kr

2.3.3.2. Extra tömning

Kunder med abonnemang avseende avfall i kärl kan beställa extra tömning.

Extra tömning av kärl

Typ av avfallsbehållare	Avgift, kr per behållare och tömning
Kärl för hushållsavfall, restavfall, matavfall eller hemsortering	403 kr

2.3.3.3. Latrin

Tjänst	Avgift, kr per behållare
Schemalagd hämtning var 14:e dag året runt	7 510 kr
Schemalagd hämtning en gång per vecka året runt	15 021 kr
Schemalagd hämtning, 6 hämtningar per sommarsäsong	2 497 kr
Extra latrintunna, utöver de 9 st som ingår i abonnemang för hämtning under sommarperiod, i samband med schemalagd hämtning	441 kr
Extra latrintunna, ej schemalagd hämtning, eller hämtning av enstaka latrintunna utan abonnemang	1 067 kr

Vid tillfälliga arrangemang där det uppstår behov av hämtning av latrin bestämmer Telge Återvinning AB avgift baserat på principer i denna taxa.

2.3.4. Ö-abonnemang och tilläggstjänster i hämtningsområde 2

2.3.4.1. Abonnemang för verksamheter på öar, hämtningsområde 2

Avfall från verksamheter på ö utan fast vägförbindelse hämtas i säck, 210 liter. Hämtning sker från fastigheten under sommarperioden, se kapitel 1.10. Om avfall uppstår året runt ska avfallet lämnas på anvisad plats på fastlandet.

Avgift, kr per år:

Behållarstorlek Säck	Hämtning 11 gånger per år var 14:e dag
210 liter	955 kr

2.3.4.2. Extra hämtning

Hämtning av extra säck

Tjänst	Avgift, kr per säck
Hämtning av säck, vid ordinarie hämtning, per säck	230 kr
Extra hämtningstillfälle, utöver ordinarie hämtning erbjuds enbart under vecka 26, 28, 30 och 32, den veckodag som renhållaren bestämmer. Hämtning av säck, ej vid ordinarie hämtning, per säck	475 kr

2.3.4.3. Latrin

Tjänst	Avgift, kr per behållare
Schemalagd hämtning, 6 hämtningar per sommarsäsong	2 497 kr
Extra latrintunna, utöver de 9 st som ingår i abonnemang för hämtning under sommarperiod, i samband med schemalagd hämtning	441 kr
Extra hämtningstillfälle, utöver ordinarie hämtning erbjuds enbart under vecka 26, 28, 30 och 32, den veckodag som renhållaren bestämmer. Extra latrintunna, ej schemalagd hämtning.	1 067 kr

2.4. Avfall från enskilda avlopp och fettavfall

2.4.1. Avfall från enskilda avloppsanläggningar

I angivna avgifter ingår slangdragning upp till 10 meter.

Avgift för tömning av slamavskiljare, slutna tank, avskiljare för BDT-vatten, vacuum och minireningsverk:

Volym, kbm	Avgift kr per tömning Schemalagd ¹	Avgift kr per tömning Beställd tömning inom en vecka ²	Avgift kr per tömning Omgående, inom en dag, eller på önskad dag ³	Avgift kr per tömning Obligatorisk tömning ⁴
Upp till 3 kbm	1 116 kr	1 283 kr	1 880 kr	1 557 kr
Tillägg över 3 kbm, per påbörjad kubikmeter	294 kr	294 kr	294 kr	294 kr

1. Med schemalagd tömning avses beställd tömning som utförs under period på året som renhållaren bestämt för aktuellt område. Renhållaren har rätt att utföra hämtning den vecka och veckodag som renhållaren bestämmer, för att utföra körturer effektivt genom att samla tömningar i aktuellt område. Om tömning flyttas från en vecka till en annan ska kunden underrättas.
2. Beställd tömning som utförs inom en vecka eller under annan period än vad renhållaren erbjuder som schemalagd period för aktuellt område, enligt definition av schemalagd tömning.
3. För jouttömning under annan tid än ordinarie arbetstid, se tabell för tilläggsavgifter.
4. Obligatorisk tömning utförs på fastighetsinnehavarens bekostnad och sker när abonnemang med schemalagd tömning saknas och ingen tömning har beställts under den senaste 12- respektive 24 månaders perioden, beroende på föreskrivet tömningsintervall enligt kommunens avfallsföreskrifter, eller enligt beslut av miljönämnden.

2.4.2. Avfall från toalettavn

I angivna avgifter ingår slangdragning upp till 10 meter och saneringsvätska.

Avgift för tömning av toalettavn:

Volym, kbm	Avgift vardag ¹	Avgift utanför ordinarie arbetstid ¹
Per toalettavn, kr per tömning	1 469 kr	2 938 kr

1. Ordinarie arbetstid är vardagar mellan kl 7.00 och kl 16.00.

2.4.3. Avgift för tömning av fosforfälla

Beställning av tömning ska ske två veckor före aktuell tömning. Kunden ansvarar för påfyllning av fosforfiltermaterial.

Avgift för tömning inklusive behandling av filtermaterial:

Tjänst	Avgift, Schemalagd ¹ tömning	Avgift, Beställd tömning inom en vecka ²
Tömning av anläggning med förpackat filtermaterial. Tömning sker med kranbil. Säck eller kassett, upp till 500 kg: Säck eller kassett, över 500 kg:	2 536 kr per kolli 3 329 kr per kolli	3 114 kr per kolli 3 907 kr per kolli
Tömning av anläggning med löst filtermaterial. Tömning sker med slamsugningsbil. I avgiften ingår slangdragning 10 meter.	2 536 kr per kbm	3 114 kr per kbm

1. Med schemalagd tömning avses beställd tömning som utförs under period på året som renhållaren bestämt för aktuellt område.

2. Beställd tömning som utförs inom en vecka eller under annan period än vad renhållaren erbjuder som schemalagd period för aktuellt område.

2.4.4. Fettavfall

I angivna avgifter ingår slangdragning 10 meter.

Avgift för tömning av fettavskiljare

Volym, kbm	Avgift, kr per tömning Schemalagd	Avgift, kr per tömning Beställd tömning som utförs enligt ordinarie körschema	Avgift, kr per tömning Omgående inom en dag, eller på önskad dag
Upp till 1 kbm	1 077 kr	1 293 kr	1 939 kr
Över 1 kbm, per påbörjad kubikmeter	411 kr	411 kr	411 kr

2.4.5. Tilläggsavgifter vid hämtning av avfall från enskilda avlopp eller fettavfall

Tilläggsavgift debiteras för extra tjänster i samband med tömning av slamavskiljare, sluten tank, fosforfälla eller fettavskiljare, ordinarie avgifter enligt respektive tabell tillkommer.

Tjänst	Avgift
Slangdragning, utöver 10 meter, per påbörjad 10 meters intervall. Vid slangdragning över 50 meter krävs extra bemanning, se avgift för tvåmansbetjäning nedan.	11–20 meter: 54 kr 21–30 meter: 108 kr 31–40 meter: 274 kr 41–50 meter: 441 kr
Vid jourtömning, under icke ordinarie arbetstid: Pris per tömning, upp till 3 kbm Tillägg över 3 kbm, per påbörjad kubikmeter	4 240 kr 294 kr per kbm
Framkörningsavgift då tömning inte har kunnat utföras på grund av hinder, så kallad bomkörning, per tillfälle	568 kr
Extra bemanning, exempelvis vid tungt lock, över 15 kg	450 kr per timme ²
Spolning, enmansbetjäning	1 253 kr per timme ²
Nivåskillnad mer än 7 meter och/eller slangdragning över 50 meter, arbete med två tömningsfordon	1 694 kr per timme ²

1. Ordinarie arbetstid är vardagar mellan kl 7.00 och kl 16.00.

2. Avser tid på plats, ej körtid till fastigheten. Minsta debitering är 30 minuter och därefter per påbörjad 30-minutersperiod.

2.5. Särskilda avgifter

Administrativa avgifter

Typ av förändring	Avgift, kr per tillfälle
Vid ändring av abonnemang; t.ex. byte av behållare*, eller förändring av gemensam avfallsbehållare debiteras avgift per byte och per behållare.	255 kr
Upplägg av annan fakturamottagare än fastighetsinnehavare. Till exempel hyresgäst eller verksamhet som hyr lokal.	196 kr

* Avser byte av storlek. Vid byte på grund av att behållaren är trasig utgår ingen avgift, förutsatt att det inte skett genom skadegörelse.

Säck

Får endast användas när det finns särskilda skäl.

Avgift, kr per år:

Tjänst	Hämtning var 14:e dag	Hämtning 1 gång per vecka
Säck, 160 eller 210 liter	1 924 kr	3 857 kr

Avgift för gångavstånd vid hämtning av säck, per säck och per hämtning:

	Avgift
0–3 meter	0 kr
Mer än 3 till högst 10 meter	7 kr
Mer än 10 till högst 20 meter	13 kr
Mer än 20 till högst 30 meter	27 kr
Tillägg per påbörjat 10- meters intervall, utöver 30 meter.	19 kr

Hämtning av extra säck, eller enstaka säck utan abonnemang

Tjänst	Avgift, kr per säck
Hämtning av säck, efter beställning, vid ordinarie hämtning, per säck	230 kr
Hämtning av säck, efter beställning, ej vid ordinarie hämtning, per säck	470 kr

Felsorteringsavgift per tillfälle

Vid felsortering kommer fastighetsägaren att kontaktas och felet påpekas. Vid tredje tillfället faktureras felsorteringsavgift.

Typ av fastighet	Avgift, kr per tillfälle och hämtställe
Villahushåll och fritidsboende	196 kr
Flerbostadshus och verksamhet	196 kr

Timpriser

För tjänster som inte finns reglerade i detta dokument får Telge Återvinning AB besluta om avgifter baserat på självkostnad för tjänsten, inklusive behandling, administration och avgift per timme för utförande.

Nedanstående timpriser tillämpas inom normal arbetstid, vardagar måndag–torsdag kl 06.30–15.30, vardagar fredagar kl 06.30–12.00.

Tjänst	Avgift, kr per timme
Tömningsfordon med förare	725 kr
Servicebil med förare	490 kr
Lastväxlarbil med förare	744 kr
Extra man	450 kr